

ONDERWIJSVISITATIE

cluster Audiovisuele technieken

Een onderzoek naar de kwaliteit van de professioneel gerichte bacheloropleidingen Audiovisuele technieken: assistentie, Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage en Audiovisuele technieken: film-tv-video aan de Vlaamse hogescholen

V L H O R A

V l a a m s e H o g e s c h o l e n r a a d

10 december 2012

De onderwijsvisitatie cluster Audiovisuele technieken

Ravensteingalerij 27, bus 3
1000 Brussel
tel.: 02 211 41 90
info@vlhora.be

Exemplaren van dit rapport kunnen tegen betaling verkregen worden
op het VLHORA-secretariaat.

Het rapport is ook elektronisch beschikbaar op
<http://www.vlhora.be> > evaluatieorgaan > publicaties > visitatierapporten > huidige ronde

Wettelijk depot: D/2012/8696/22

voorwoord

De visitatiecommissie brengt met dit rapport verslag uit over haar oordelen en de daaraan ten grondslag liggende motivering, conclusies en aanbevelingen die resulteren uit het onderzoek dat zij heeft verricht naar de onderwijskwaliteit van de professioneel gerichte bacheloropleidingen Audiovisuele technieken: assistentie, Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage en Audiovisuele technieken: film-tv-video in Vlaanderen.

De visitatiecommissie heeft hierbij de visitatieprocedure *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, september 2008* gevolgd, waarbij zij niet enkel aanbevelingen en suggesties formuleert in het kader van de continue kwaliteitsverbetering van het hoger onderwijs, maar ook een oordeel geeft in het kader van de accreditatie van de opleiding.

De visitatie en dit rapport passen in de werkzaamheden van de hogescholen en van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) met betrekking tot de kwaliteitszorg van het hogescholenonderwijs, zoals bepaald in artikel 93 van decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs.

Met dit rapport wordt de bredere samenleving geïnformeerd over de wijze waarop de hogescholen en meer bepaald de betrokken opleiding omgaat met de kwaliteit van haar onderwijs. Toch is het rapport in de eerste plaats bedoeld voor de hogeschool die de opleiding aanbiedt. Op basis van de bevindingen van het rapport kan de hogeschool nu en in de nabije toekomst actie nemen om de kwaliteit van het onderwijs in de opleiding te handhaven en verder te verbeteren. De lezer moet er zich echter terdege bewust van zijn dat het rapport slechts een momentopname biedt van het onderwijs in de opleiding en dat de rapportering van de visitatiecommissie slechts één fase is in het proces van kwaliteitszorg.

De VLHORA dankt allen die meegewerkt hebben aan het welslagen van dit proces van zelfevaluatie en visitatie. De visitatie was niet mogelijk geweest zonder de inzet van al wie binnen de hogescholen betrokken was bij de voorbereiding en de uitvoering ervan. Tevens is de VLHORA dank verschuldigd aan de voorzitter, de leden en de secretaris van de visitatiecommissie voor de betrokkenheid en deskundige inzet waarmee zij hun opdracht hebben uitgevoerd.

Marc Vandewalle
secretaris-generaal

Bert Hoogewijs
voorzitter

inhoudsopgave

voorwoord.....	3
inhoudsopgave	5
deel 1: algemeen deel	7
De onderwijsvisitatie cluster Audiovisuele technieken	9
1.1 inleiding	9
1.2 de betrokken opleidingen	9
1.3 de visitatiecommissie	9
1.3.1 samenstelling	9
1.3.2 taakomschrijving.....	10
1.3.3 werkwijze.....	10
1.3.4 oordeelsvorming.....	12
1.4 indeling van het rapport.....	12
deel 2: Audiovisuele technieken: assistentie	13
Hoofdstuk 1 Het domeinspecifieke referentiekader Audiovisuele technieken: assistentie.....	15
1.1 inleiding	15
1.2 domeinspecifieke competenties	15
1.2.1 gehanteerde input	15
1.2.2 domeinspecifieke competenties	15
1.3 besluit.....	17
Hoofdstuk 2 Opleidingsrapport Audiovisuele technieken: assistentie.....	19
Erasmushogeschool Brussel.....	19
deel 3: Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage.....	49
Hoofdstuk 1 Het domeinspecifieke referentiekader Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage	51
1.1 inleiding	51
1.2 domeinspecifieke competenties	51
1.2.1 gehanteerde input	51
1.2.2 domeinspecifieke competenties	51
1.3 besluit.....	53
Hoofdstuk 2 Opleidingsrapport Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage.....	55
Erasmushogeschool Brussel.....	55
deel 4: Audiovisuele technieken: film-tv-video	83
Hoofdstuk 1 Het domeinspecifieke referentiekader Audiovisuele technieken: film-tv-video	85
1.1 inleiding	85
1.2 domeinspecifieke competenties	85
1.2.1 gehanteerde input	85
1.2.2 domeinspecifieke competenties	85
1.3 besluit.....	86
Hoofdstuk 2 Opleidingsrapport Audiovisuele technieken: film-tv-video	87
LUCA School of Arts	87
bijlagen	119

algemeen deel

De onderwijsvisitatie cluster Audiovisuele technieken

1.1 inleiding

In dit rapport brengt de visitatiecommissie verslag uit van haar bevindingen over de onderwijskwaliteit van de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: assistentie, Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage en Audiovisuele technieken: film-tv-video, die zij in het voorjaar van 2012 in opdracht van de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) heeft onderzocht.

Dit initiatief past in de werkzaamheden van de hogescholen en van de VLHORA met betrekking tot de kwaliteitszorg van het hogescholenonderwijs, zoals bepaald in artikel 93 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

1.2 de betrokken opleidingen

De opleiding Audiovisuele technieken: assistentie wordt door één hogeschool aangeboden. De visitatiecommissie bezocht op:

- 29, 30 en 31 mei 2012 Erasmushogeschool Brussel

De opleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage wordt door één hogeschool aangeboden. De visitatiecommissie bezocht op:

- 29, 30 en 31 mei 2012 Erasmushogeschool Brussel

De opleiding Audiovisuele technieken: film-tv-video wordt door één hogeschool aangeboden. De visitatiecommissie bezocht op:

- 18, 19 en 20 juni 2012 LUCA School of Arts

1.3 de visitatiecommissie

1.3.1 samenstelling

De visitatiecommissie werd samengesteld conform de procedure van de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR/VLHORA, september 2008*. Meer in het bijzonder werden de richtlijnen van de Erkenningcommissie Hoger Onderwijs met betrekking tot de onafhankelijkheid van de commissieleden opgevolgd. De visitatiecommissie werd samengesteld door het bestuursorgaan van de VLHORA in haar vergadering van 27 april 2012.

De visitatiecommissie die de **Erasmushogeschool Brussel** bezocht heeft:

Voorzitter en domeindeskundige:	Philippe Vanpuyvelde
Onderwijsdeskundige:	Romain Hulpia
Domeindeskundige:	Johan Penson
Domeindeskundige:	Ilse Polenus
Student:	Bryan Moors

De visitatiecommissie die **LUCA School of Arts** bezocht heeft:

Voorzitter en domeindeskundige:	Philippe Vanpuyvelde
Onderwijsdeskundige:	Romain Hulpia
Domeindeskundige:	Ilse Polenus
Student:	Frank Nieuwenhuis

Voor een kort curriculum vitae van de commissieleden, zie bijlage 1.

Vanuit de VLHORA werden een projectbegeleider en een secretaris aangesteld. Voor de visitatie van de opleidingen Audiovisuele technieken waren dit:

Projectbegeleider:	Floris Lammens (tot 1 juni 2011) Klara De Wilde (vanaf 1 juni 2012)
Secretaris:	Thomas Jans

1.3.2 taakomschrijving

De commissie geeft op basis van het zelfevaluatierapport van de opleiding en de gesprekken ter plaatse:

- een oordeel over de onderwerpen en facetten uit het accreditatiekader van de NVAO;
- een integraal oordeel over de opleiding;
- suggesties om waar mogelijk te komen tot kwaliteitsverbetering.

1.3.3 werkwijze

De visitatie van de opleidingen Audiovisuele technieken aan de hogescholen gebeurde conform de werkwijze zoals die is vastgelegd in de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, september 2008*.

Voor de beschrijving van de werkwijze van de visitatiecommissie worden vier fasen onderscheiden.

- fase 1, de installatie van de commissie;
- fase 2, de voorbereiding;
- fase 3, het visitatiebezoek;
- fase 4, de schriftelijke rapportering.

Fase 1 De installatie van de visitatiecommissie

Op 17 april 2012 werd de visitatiecommissie officieel geïnstalleerd.

De installatievergadering stond in het kader van een kennismaking, een gedetailleerde bespreking van het visitatieproces aan de hand van de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR|VLHORA, september 2008* en een toelichting van het ontwerp van domeinspecifieke referentiekader. Daarnaast werden een aantal praktische

afspraken gemaakt, onder meer met betrekking tot het bezoekschema, de bezoekdagen en de te lezen eindwerken en/of stageverslagen.

Fase 2 De voorbereiding

De visitatiecommissie heeft een domeinspecifiek referentiekader voor de opleiding opgesteld en aan de opleidingen bezorgd.

Elk commissielid heeft het zelfevaluatie rapport en de bijlagen bestudeerd, de geselecteerde eindwerken gelezen en haar/zijn argumenten, vragen en voorlopig oordeel vastgelegd in een checklist, waarvan de secretaris een synthese heeft gemaakt. De synthese werd uitvoerig besproken en beargumenteerd door de commissieleden. Op basis van de bespreking en de door de commissieleden opgestuurde vragenlijsten, inventariseerde de secretaris kernpunten en prioriteiten voor de gesprekken en het materialenonderzoek bij de visitatie.

Fase 3 Het visitatiebezoek

De VLHORA heeft een bezoekschema ontwikkeld dat desgevallend aangepast werd aan de specifieke situatie van de opleiding. De bezoekschema's werden opgenomen als bijlage 4. Tijdens de visitatie werd gesproken met een representatieve vertegenwoordiging van alle geledingen die bij de opleiding betrokken zijn. Tijdens de visitatie werd bijkomend informatiemateriaal bestudeerd en werd een bezoek gebracht aan de instelling met het oog op de beoordeling van de accommodaties en de voorzieningen voor de studenten. Tijdens de visitatie werd voor de verdere bevraging gebruik gemaakt van de synthese van de checklist en de vragenlijsten.

Binnen het bezoekprogramma werden een aantal overlegmomenten voor de commissieleden voorzien om de bevindingen uit te wisselen en te komen tot gezamenlijke en meer definitieve (tussen)oordelen. Na de gesprekken met de vertegenwoordigers van de opleiding hebben de visitatieleden hun definitief (tussen)oordeel per facet en per onderwerp gegeven.

Op het einde van het visitatiebezoek heeft de voorzitter een korte mondelinge rapportering gegeven van de ervaringen en bevindingen van de visitatiecommissie, zonder expliciete en inhoudelijk waarderende oordelen uit te spreken.

Fase 4 De schriftelijke rapportering

De secretaris heeft in samenspraak met de voorzitter en de commissieleden, op basis van het zelfevaluatie rapport, de checklisten en de motiveringen een ontwerp opleidingsrapport opgesteld. Het ontwerprapport geeft per onderwerp en per facet het oordeel en de motivering van de visitatiecommissie weer. Daarnaast werden - waar wenselijk en/of noodzakelijk - aandachtspunten en eventuele aanbevelingen voor verbetering geformuleerd.

Het ontwerp van opleidingsrapport wordt aan de opleidingen gezonden voor een reactie. De reacties van de opleidingen op het ontwerp opleidingsrapport wordt door de commissie in een slotvergadering besproken.

Het antwoord van de visitatiecommissie op de reacties van de opleidingen en het definitieve opleidingsrapport worden aan de hogescholen toegezonden.

De definitieve opleidingsrapporten en de bijlagen worden samengebracht in het visitatierapport van de professioneel gerichte bacheloropleidingen cluster Audiovisuele technieken.

1.3.4 oordeelsvorming

De commissie legt in een eerste fase een oordeel per facet vast. Daarna legt de commissie een oordeel per onderwerp vast op basis van de oordelen van de facetten die van het onderwerp deel uitmaken.

In de oordelen per onderwerp wordt steeds een overzicht gegeven van de oordelen per facet. In geval van een compensatie van facetten, wordt het oordeel op onderwerpniveau gevolgd door een motivering en aangevuld met de weging die de commissie hanteerde in de oordeelsvorming op onderwerpniveau. In de overige gevallen wordt voor de motivering van het oordeel op onderwerpniveau verwezen naar de argumentatie bij de facetten.

De oordelen per facet en per onderwerp hebben betrekking op alle locaties, afstudeerrichtingen en varianten. Daar waar er een onderscheid in het oordeel per afstudeerrichting en/of locatie en/of variant nodig is, wordt dit aangegeven in het rapport.

De commissie houdt in haar beoordeling rekening met accenten die de opleiding eventueel zelf legt, met het domeinspecifieke referentiekader en met de benchmarking ten opzichte van de gelijkaardige opleidingen in andere instellingen van hoger onderwijs.

Alle oordelen en wegingen volgen de beslisregels zoals geformuleerd in de *Handleiding Onderwijsvisitaties VLIR/VLHORA, september 2008*. Op het niveau van de facetten volgen de oordelen een vierpuntschaal: "onvoldoende", "voldoende", "goed" en "excellent". Op het niveau van de onderwerpen en op het niveau van de opleiding in haar geheel geeft de commissie een antwoord op de vraag of er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. Hierbij kan het oordeel "voldoende" of "onvoldoende" luiden.

1.4 indeling van het rapport

Het rapport bestaat uit vier delen. In het eerste deel vindt u de algemene inleiding met betrekking tot de opleidingen Audiovisuele technieken. In het tweede deel beschrijft de visitatiecommissie in hoofdstuk 1 het domeinspecifiek referentiekader van Audiovisuele technieken: assistentie. In hoofdstuk 2 bevindt zich voor de gevisitteerde opleiding het deelrapport. In het derde deel beschrijft de visitatiecommissie in hoofdstuk 1 het domeinspecifiek referentiekader van Audiovisuele technieken: geluid-beeld-montage. In hoofdstuk 2 bevindt zich voor de gevisitteerde opleiding het deelrapport. In het vierde deel beschrijft de visitatiecommissie in hoofdstuk 1 het domeinspecifiek referentiekader van Audiovisuele technieken: film-tv-video. In hoofdstuk 2 bevindt zich voor de gevisitteerde opleiding het deelrapport.

Audiovisuele technieken: fotografie

Hoofdstuk 1 Het domeinspecifieke referentiekader Audiovisuele technieken: assistentie

1.1 inleiding

Voor iedere (groep van) opleiding(en) wordt een domeinspecifiek referentiekader ontwikkeld dat door de commissie gebruikt wordt bij de beoordeling van opleidingen. De visitatiecommissie is verantwoordelijk voor de opmaak van het domeinspecifiek referentiekader. De VLHORA als evaluatieorgaan geeft de procedure¹ aan voor de opstelling ervan.

Het referentiekader is niet bedoeld om een ideale opleiding te schetsen. Respect voor de eigenheid van een opleiding en voor de diversiteit binnen eenzelfde opleiding over de instellingen heen, veronderstelt immers dat in de eerste plaats wordt nagegaan of elke opleiding erin slaagt haar eigen doelstellingen te realiseren en dit zowel inhoudelijk als procesmatig. Dit belet niet dat wordt nagegaan of elke opleiding aan een aantal minimumeisen voldoet, die aan de betreffende opleiding worden gesteld vanuit het vakgebied en/of de relevante beroepspraktijk.

1.2 domeinspecifieke competenties

1.2.1 gehanteerde input

referentiekaders van de opleidingen op hogeschoolniveau

- Competentieprofiel professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: assistentie, Erasmus-hogeschool Brussel

wettelijke bronnen

- Structuurdecreet (2003)
- European Qualifications Framework (EQF)
- Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS)
- Accreditatiekader NVAO
- Dublin descriptor

1.2.2 domeinspecifieke competenties

Inzake algemene competenties en algemeen wetenschappelijke competenties, verwijst de visitatiecommissie naar het Structuurdecreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (2003-04-04).

Beroepsspecifieke competenties

De commissie ontwaart binnen het vakgebied Audiovisuele technieken: assistentie afzonderlijke **beroepsspecifieke competentiedomeinen** voor de afstudeerrichtingen Assistentie audiovisueel en Podiumtechnieken. Binnen deze domeinen heeft de commissie een aantal kerncompetenties bepaald specifiek voor deze afstudeerrichtingen binnen de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: assistentie.

¹ De procedure voor het opstellen van het domeinspecifiek referentiekader is beschikbaar op de website van de VLHORA www.vlhora.be onder de rubriek visitatie & accreditatie.

Afstudeerrichting Assistentie audiovisueel

Deze afstudeerrichting van de opleiding Audiovisuele technieken: assistentie kan leiden tot zes verschillende beroepsfuncties: programma-assistent, studiomeester, script, algemene opnameleider, 1ste assistent, productieleider. Deze afstudeerrichting bevat voor de commissie zes competentiedomeinen met domeinspecifieke competenties:

i. Ambachtelijke kennis en vaardigheden:

Men werkt ondersteunend ten opzicht van de opdrachtgever(s) (regisseur-producer / producent), zowel op artistiek, financieel, administratief als op organisatorisch vlak.

ii. Informeren, communiceren, overleggen:

Van bij de start van een productie tot en met de afwerking zowel informatie halen als doorgeven bij/aan de opdrachtgevers, ploegleden, andere medewerkers (internen en externen) en/of betrokkenen, met als doel de mogelijkheid te scheppen om ofwel zelf te coördineren, organiseren, plannen, of om anderen de mogelijkheid te geven tot het coördineren, organiseren, plannen.

iii. Organiseren, plannen, coördineren:

Men neemt de praktische organisatie van een productie op zich, ook op logistiek, financieel en administratief gebied, zodat de regisseur zich op het creatieve aspect kan concentreren, dit alles binnen de krijtlijnen uitgestippeld door de producer en/of de producent.

iv. Leiding geven:

Een eerste assistent leidt tijdens de voorbereidende fase breakdown- en productievergaderingen. De eerste assistent en de studiomeester leiden de opnamen zowel in de studio als op locatie. Een script is verantwoordelijk voor de continuïteit.

v. Beheren:

De productieleider neemt als gedelegeerde van de producer of producent de financiële en administratieve organisatie van de productie op zich. De algemene opnameleider, studiomeester en 1ste assistent beheren het materiaal en het toegewezen budget in overleg met de productieleider. De script beheert rapporten bestemd voor de montage en de productie.

vi. Scheppen:

Het creatieve proces beperkt zich tot gericht ondersteunend initiatief.

Afstudeerrichting Podiumtechnieken

Deze afstudeerrichting van de opleiding Audiovisuele technieken: assistentie vormt mensen tot polyvalente technici, die na het verwerven van beroepservaring eventueel kunnen doorgroeien tot toneelmeester of productieleider, en die in de eerste plaats gezelschappen, maar ook schouwburgen, culturele centra en productiehuisen tot hun werkterrein kunnen maken. De commissie formuleert voor de afstudeerrichtingen 'Podiumtechnieken' tien afzonderlijke competentiedomeinen, namelijk:

i. Plannen en beheren:

Het plannen en beheren van tijd, logistieke en financiële middelen en arbeidsvolumes.

ii. Overleggen en onderhandelen:

Overleggen en onderhandelen met collega's en derden (in het bijzonder artiesten), met oog voor zowel de diverse belangen op korte termijn als de onderlinge relaties op lange termijn.

iii. Technische ontwerpen uitwerken:

Het uitwerken van gedetailleerde technische ontwerpen, vertrekkend vanuit een artistiek concept. Deze technische ontwerpen afstemmen op de gebruiker. De gebruiker kan een atelier, een technicus of een ontwerper zijn.

iv. Documenteren:

Het eindproduct en het proces documenteren zodat een collega het kan reproduceren. Het bewaren en archiveren van de opgedane ervaringen en kennis voor later gebruik.

v. Organiseren:

- eigen werk plannen;
- materiaalopslag en werkplaats inrichten;
- rekening houden met onvoorziene omstandigheden;
- de benodigde tijd voor een activiteit correct inschatten;
- zich een juist beeld vormen van het werk dat binnen een bepaalde periode moet gebeuren;
- arbeidsverdeling opstellen;
- het benodigde materiaal en materieel bepalen;
- markeringen en aanduidingen aanbrengen.

vi. Bedienen:

Het plaatsen, monteren, bouwen, aansluiten, afregelen en programmeren van theatertechnische materialen.

vii. Leiding geven & coördineren:

Coördineren van en leiding geven aan zowel de eigen collega's als externen.

viii. Werking controleren en problemen verhelpen:

De werking en veiligheid van theatertechnische apparatuur controleren en indien nodig problemen voorzien, opsporen en verhelpen.

ix. Aanpassen aan de concrete situatie:

De technische ontwerpen aanpassen aan een concrete situatie, met aandacht voor het gevraagde eindresultaat.

x. Uitvoeren:

Het bedienen van de technische infrastructuur in functie van het artistieke eindresultaat.

1.3 besluit

De commissie wil zich tijdens de visitatie nagaan op welke manier de professioneel gerichte bacheloropleiding de noodzakelijk geachte competenties concretiseert in het programma.

Ze wil zich verder een beeld kunnen vormen van de manier waarop de opleiding zich oriënteert naar de hedendaagse actualiteit/realiteit van het beroep en naar de huidige marktsituatie, en dit zowel met betrekking tot de opdrachtgevende, financierende als regelgevende partijen.

De verbondenheid van de opleiding met haar vakgebied, hun actieve participatie in de buitenwereld en de manier waarop ze hun omgeving in de onderwijsinstelling binnenbrengen vormt voor de commissie eveneens een aandachtspunt.

De commissie wil tot slot expliciet nagaan welke samenwerkingsverbanden en welk overleg er bestaat tussen de opleiding en vergelijkbare opleidingen en/of andere nationale of internationale betrokken partijen om een gemeenschappelijk actueel referentiekader op te stellen.

Hoofdstuk 2 Opleidingsrapport Audiovisuele technieken: assistentie

Erasmushogeschool Brussel

Algemene toelichting bij de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: assistentie aan de Erasmushogeschool Brussel

In 1962 werd in Brussel het Hoger Rijksinstituut voor Toneel en Cultuurspreiding (HRITCS) opgericht als antwoord op de nieuwe Franstalige filmschool INSAS. Deze school bood opleidingen aan in toneel, film, televisie en radio. Vanaf 1995 maakt de school als het departement Rits deel uit van de Erasmushogeschool Brussel, die samen met de Vrije Universiteit Brussel de Universitaire Associatie Brussel vormt.

Het departement Rits telt 13 afstudeerrichtingen die verdeeld zijn over zes opleidingen. Naast de professionele bacheloropleidingen Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage en Audiovisuele technieken: assistentie gaat het om de academische bachelor- en masteropleidingen Audiovisuele kunsten en Drama. De professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: assistentie heeft twee afstudeerrichtingen: Audiovisuele assistentie en Podiumtechnieken, die elk onder respectievelijk de opleidingscommissie Audiovisuele kunsten en de opleidingscommissie Drama vallen.

De huisvesting van het departement is verspreid over drie campussen: de hoofdcampus in de Dansaertstraat in Brussel, de studio's Sonart in Sint-Pieters-Woluwe en de Bottelarij in Molenbeek.

De Erasmushogeschool biedt in totaal 24 bachelor- en 11 masteropleidingen aan, zowel professionele als academische in verschillende studiegebieden verspreid over 8 campussen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De hogeschool telt zo'n 5000 studenten, het departement Rits ongeveer 650, de opleiding gemiddeld 140.

Onderwerp 1 Doelstellingen van de opleiding

Facet 1.1 Niveau en oriëntatie van de professioneel gerichte bachelor

Beoordelingscriteria:

De opleidingsdoelstellingen zijn er op gericht de student te brengen tot:

- het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren;
- het beheersen van algemene beroepsgerichte competenties als teamgericht kunnen werken, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk;
- het beheersen van beroepsspecifieke competenties op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.

Het oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het departement Rits heeft een competentiedocument tot stand gebracht dat algemene en algemeen-beroepsgerichte competenties formuleert voor alle afstudeerrichtingen die overeenstemmen met de decretale vereisten. De commissie stelt daarbij vast dat de algemeen-beroepsgerichte decretale competenties door de opleiding uitgebreid zijn en is hier positief over. Hieraan heeft elke afstudeerrichting eigen beroepsspecifieke competenties aan toegevoegd. Bij het opstellen van de competenties maakte de opleiding gebruik van het competentiedocument woordenboek Vlaamse Overheid, de competentiebenadering van de VRT, de Competenties Audiovisueel Deskundig van Selor en het Structuurdecreet.

De algemene competenties zijn:

- denk- en redeneervaardigheid – kritische reflectie;
- verwerven en verwerken van informatie;
- ingesteldheid tot levenslang leren;
- het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen;
- projectmatig werken;
- creativiteit;
- leiding geven in eenvoudige taken – richting geven.

De algemeen-beroepsgerichte competenties zijn:

- teamgericht kunnen werken;
- oplossingsgericht kunnen werken;
- besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk;
- zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk;
- het toepassen van kwaliteitsvolle oplossingsstrategieën;
- kwaliteitsgericht werken;
- welzijnsgericht werken;
- artistiek inzicht;
- improvisatievermogen;
- technisch/visueel communiceren.

De laatste vier competenties zijn een uitbreiding van de decretaal bepaalde competenties.

De afstudeerrichting Audiovisuele assistentie formuleerde zes competentiedomeinen waarbinnen de beroepsspecifieke competenties door haar verder zijn uitgewerkt:

- ambachtelijke kennis en vaardigheden;
- informeren, communiceren, overleggen;
- organiseren, plannen, coördineren;
- leiding geven;
- beheren;
- scheppen.

De afstudeerrichting Podiumtechnieken formuleerde tien competentiedomeinen waarbinnen de beroepsspecifieke competenties door haar verder zijn uitgewerkt:

- plannen en beheren;
- overleggen en onderhandelen;
- technische ontwerpen uitwerken;
- documenteren;
- organiseren;
- bedienen;
- leiding geven & coördineren;
- werking controleren en probleme verhelpen;
- aanpassen aan de concrete situatie;
- uitvoeren.

De commissie meent dat de beroepsspecifieke competenties overeenkomen met wat van de opleiding verwacht moet worden

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 1.2 Domeinspecifieke eisen

Beoordelingscriteria:

- De doelstellingen van de opleiding (uitgedrukt in eindkwalificaties van de student) sluiten aan bij de eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en het relevante beroepenveld gesteld worden aan een opleiding in het betreffende domein (vakgebied/discipline en/of beroepspraktijk of kunstpraktijk). Ze zijn, ingeval van gereguleerde beroepen, in overeenstemming met de reglementering of regelgeving ter zake.
- Voor professioneel gerichte bacheloropleidingen zijn de eindkwalificaties getoetst bij het relevante beroepenveld.

Oordeel van de visitatiecommissie:

AA: voldoende

PT: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De hogeschool verwijst in de gesprekken met de commissie naar het belang van de opleiding binnen het bredere kader van het Rits en het Conservatorium als artistieke poot van de hogeschool. Omwille van de integratie binnen deze artistieke poot door onder meer het ritsmodel voor Audiovisuele assistentie en het gezelschapsmodel voor Podiumtechnieken (zie verder) heeft de hogeschool er sterk voor gepleit om de opleiding over te laten gaan naar

het studiegebied Kunsten. Met het Integratiedecreet dat in de zomer van 2012 in het Vlaams Parlement werd aangenomen zal de opleiding overgaan naar het studiegebied Kunsten en met de andere kunstopleidingen van de hogeschool deel uit maken van een School of Arts. De plaats van de opleiding binnen de kunsten is volgens het departement ook terecht omwille van het creatieve aspect dat naast de techniek een belangrijk element van de opleiding is, zo vernam de commissie in de gesprekken. Met het zicht op de instap in het werkveld is ook de techniek een belangrijk element. Het werkveld gaf in de gesprekken aan dat het element creativiteit een belangrijke rol en meerwaarde heeft, naast de techniciteit. Beiden moeten volgens het werkveld in balans zijn. De commissie onderschrijft het belang van het creatieve aspect voor de opleiding, dat belangrijk is om een goede communicatie binnen een opname- en podiumteam te verzekeren.

De commissie stelde tijdens haar bezoek vast de opleiding Audiovisuele technieken: assistentie niet één, maar twee verschillende profielen heeft aangezien de twee afstudeerrichtingen Audiovisuele assistentie en Podiumtechnieken in feite twee verschillende opleidingen zijn, die door hun verschillend profiel opleiden voor een totaal verschillend werkveld. In de praktijk opereert de afstudeerrichting Audiovisuele assistentie dan ook onder de opleidingscommissie Audiovisuele kunsten en de afstudeerrichting Podiumtechnieken onder de opleidingscommissie Drama.

Deze opsplitsing komt ook terug in de samenwerking die onder deze opleidingscommissies worden opgezet in het Ritsmodel en het gezelschapsmodel.

Het Ritsmodel is een samenwerkingsverband tussen verschillende opleidingen in het departement en maakt voor de opleiding deel uit van het didactisch concept. De bedoeling van het model is immers om de reële werksituatie te weerspiegelen. De studenten van de afstudeerrichting Audiovisuele assistentie worden in dit model ingeschakeld in de functie die bij hun afstudeerrichting hoort. De overige functies worden ingevuld door de studenten van de academische opleiding Audiovisuele kunsten en de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage.

Het gezelschapsmodel is een gelijkaardige samenwerking waarbij de studenten van de afstudeerrichting Podiumtechnieken en de studenten van de academische opleiding Drama in een werksituatie samenwerken die de realiteit weerspiegelt.

De commissie meent dat de afstudeerrichting Podiumtechnieken thuishoort bij Drama. De commissie ziet geen enkele meerwaarde in het feit dat de afstudeerrichting Podiumtechnieken samen met de afstudeerrichting Audiovisuele assistentie in één opleiding zit.

In het profiel van de afstudeerrichting Audiovisuele assistentie wordt vooropgesteld dat er voor zes verschillende beroepsfuncties wordt opgeleid in de audiovisuele sector: programma-assistent, studiomeester, script, algemene opnameleider, eerste assistent en productieleider. Op dit moment zijn er volgens de opleiding geen algemeen aanvaarde beroepsprofielen voor audiovisuele assistentie. Mediarte, het sociaal fonds voor de audiovisuele sector in België heeft een werkgroep opgestart waarbij de opleiding was uitgenodigd om deze beroepsprofielen op te stellen. In de gesprekken verduidelijkte de opleiding dat de gesprekken met Mediarte niet vlot zijn verlopen en dat de opleiding zich niet kon vinden in de omschrijving van een aantal functies. De commissie meent dat de afstudeerrichting Audiovisuele assistentie meer aandacht moet hebben voor een structurele toetsing van de domeinspecifieke competenties met het werkveld. Het werkveld toonde zich in de gesprekken hiertoe bereid.

De afstudeerrichting Podiumtechnieken vormt studenten tot polyvalente technici, die na het verwerven van beroepservaring eventueel kunnen doorgroeien tot toneelmeester of productieleider, en die in de eerste plaats gezelschappen, maar ook schouwburgen, culturele centra, kunstcentra en productiehuizen tot hun werkterrein kunnen maken. De commissie kon vaststellen dat de afstudeerrichting Podiumtechnieken haar competenties geformuleerd heeft vanuit een PWO-project dat samen met andere opleidingen Podiumtechnieken (TSO, CVO en Syntra) wordt uitgevoerd en is hier zeer positief over. In het kader van dit project heeft de afstudeerrichting een Kenniscentrum Podiumtechnieken opgericht. Dit centrum werkt aan:

- competentie management in de podiumtechnieken, met inbegrip van het nauwkeuriger omschrijven van de beroepsinhoud;
- ontwikkelen van lesmethodieken en simulatietechnieken voor podiumtechnieken;

- opleidingen voor het werkveld, intermediairs en opleidingsverstrekkers;
- ecologische productiemethoden;
- gedetailleerde en grondige beschrijving van de geschiedenis van de podiumtechnieken. De snelle evolutie in techniek en werkmethodiek en de digitalisering van de informatiedragers ondersteunen de behoefte aan een dergelijke historiografie.

De opstelling van de beroepsprofielen gebeurde in samenwerking met de SERV. De commissie vindt deze afstemming een voorbeeld voor andere opleidingen. Ze stelt ook vast dat de domeinspecifieke eisen beantwoorden aan de verwachtingen van het werkveld. De commissie beseft dat het niet vanzelfsprekend is maar vraagt blijvende aandacht voor het actueel houden van de competenties. De commissie vindt dat de afstudeerrichting hiervoor een nog breder segment van het werkveld kan consulteren.

Het werkveld merkte in het gesprek met de commissie op dat de afstudeerrichting Podiumtechnieken in haar doelstellingen en programma meer aandacht kan hebben voor de audiovisuele factor die in de Podiumkunsten een steeds belangrijkere rol opnemen. De commissie kon vaststellen dat de afstudeerrichting hiervoor geen aandacht heeft in de doelstellingen maar wel in het programma via workshops waarbij technieken zoals video en licht centraal staan. Ook in de theoretische onderdelen is er aandacht voor hybride vormen van theater, dans, video, ... De commissie stelt ook vast dat duurzaamheid niet in de competenties van Podiumtechnieken is opgenomen. Ze vindt het positief dat de afstudeerrichting hier via het kenniscentrum aandacht voor heeft en duurzaamheid in het programma tracht te integreren.

Via de contacten en bezoeken die afgelegd worden in het kader van de internationale netwerken waarover het departement beschikt, blijft zij op de hoogte van het profiel van internationale, vergelijkbare opleidingen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De toetsing van de domeinspecifieke eisen met het werkveld moet voor de afstudeerrichting Audiovisuele assistentie meer structureel georganiseerd worden.

De commissie vraagt dat voor het hedendaags houden van de competenties de afstudeerrichting Podiumtechnieken een nog breder segment van het werkveld zou consulteren.

Oordeel over onderwerp 1, doelstellingen van de opleiding: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 1.1, niveau en oriëntatie:	goed
facet 1.2, domeinspecifieke eisen:	AA: voldoende
	PT: goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 2 Programma

Facet 2.1 Relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma

Beoordelingscriteria:

- Het programma is een adequate concretisering van de eindkwalificaties van de opleiding qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.
- De eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.
- De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de geformuleerde eindkwalificaties te bereiken.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Via een competentiematrix per afstudeerrichting koppelt de opleiding de vooropgestelde competenties aan de opleidingsonderdelen. De commissie ziet via de matrix echter geen volledige afstemming tussen de lijst met competenties uit onderwerp 1 en de opleidingsonderdelen, waaronder stage, in het zelfevaluatie-rapport. De opleiding gaf in de gesprekken aan dat verschillende competenties in een bredere context geplaatst worden en dus niet altijd tot een opleidingsonderdeel kunnen teruggebracht worden. De commissie beveelt een betere begeleiding vanuit de hogeschooldiensten aan bij de implementatie van competentiegericht leren.

De commissie kon in de gesprekken vaststellen dat de opleiding aan het begin van het jaar de ECTS-fiches overloopt met de studenten. De meeste docenten doen dit ook aan tijdens de eerste les voor het opleidingsonderdeel afzonderlijk. De opleiding kan volgens de commissie de ECTS-fiches nog systematischer gebruiken. De commissie kon vaststellen dat er vanuit de hogeschool en het departement in de toekomst strenger op zal worden toegezien dat de ECTS-fiches opgenomen worden in de cursussen en tijdens de eerste les worden overlopen.

De vakgroepen, georganiseerd per afstudeerrichting, zijn verantwoordelijk voor de evaluatie en wijzigingen van het programma.

De commissie kon reeds vaststellen dat de twee afstudeerrichtingen in feite autonoom werken. Dit heeft ook tot gevolg dat de twee afstudeerrichtingen geen gemeenschappelijke opleidingsonderdelen hebben. De afstudeerrichting Audiovisuele assistentie heeft wel een aantal gemeenschappelijke onderdelen met de professioneel gerichte bacheloropleiding beeld-geluid-montage. Podiumtechnieken heeft een aantal gemeenschappelijke onderdelen met de academische opleiding Drama.

Wat betreft de afstudeerrichting Audiovisuele assistentie kon de commissie in de gesprekken vaststellen dat er in de opbouw van het programma een evolutie is van voornamelijk theorie in het eerste jaar naar enkel praktijk in het derde jaar. De afstudeerrichting Audiovisuele assistentie legt in het eerste jaar het accent op intellectuele vorming, technisch ondersteunende opleidingsonderdelen, theorie van film- en televisiepraktijk en een beperkt aanbod praktijk. Vanaf het tweede jaar neemt het belang van praktijk toe en dat van de technisch ondersteunende opleidingsonderdelen af. De intellectuele vorming blijft belangrijk. Het derde jaar is volledig praktijkgericht met de stage, ateliers en ondersteuning van de masterproeven van de masteropleiding Audiovisuele kunsten. De stage telt eveneens als bachelorproef waarmee de studenten hun opleiding afsluiten. De studenten merken op dat het eerste jaar meer praktijk zou kunnen hebben, geïntegreerd met de theorie. Dit gebeurt volgens hen maar zeer uitzonderlijk. De studenten zijn wel positief over het feit dat ze vanaf het eerste jaar reeds betrokken worden bij de films die gemaakt worden, in samenwerking met de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: Beeld-Geluid-Montage en de academische opleiding Audiovisuele

kunsten (het ritsmodel). De afstudeerrichting geeft aan dat het aanbod praktijk in het eerste jaar zeer beperkt is door de aard van de eigen profielfuncties die voornamelijk ondersteunend zijn. Ze hangt daarom af van de projecten die door de opleidingen Audiovisuele kunsten en Audiovisuele technieken: Beeld-Geluid-Montage worden geïnitieerd. De commissie meent dat de mogelijkheid om alle functies in de praktijk uit te oefenen mogelijk is door de vele masterproeven waarbij de studenten worden ingeschakeld en dat dit een voordeel is voor de afstudeerrichting. De brede waaier van beroepsrollen die voldoende diep uitgewerkt worden, mede dankzij de stage en de begeleiding, is een sterk punt.

Wat betreft de afstudeerrichting Podiumtechnieken heeft de opleiding in haar programma zowel aandacht voor technische als inhoudelijk-artistieke aspecten. Daarbij wordt techniek niet beschouwd als doel, maar zinvol in functie van een inhoud. Vanaf de eerste week van de opleiding streeft de opleiding naar een symbiose met de studenten van de opleiding Drama. De opleiding wil daarmee het belang onderstrepen van de wisselwerking tussen deze twee zodat de "wilde verbeelding van de artiesten omgezet kan worden in een concreet haalbaar resultaat". De samenwerking met Drama benadrukt volgens de afstudeerrichting ook het belang dat er gehecht wordt aan de creativiteit. De verschillende elementen die in het programma aan bod komen zijn licht, geluid, scenografie en productie. Naast een technische benadering worden deze onderdelen ook theoretisch bekeken. De commissie stelt vast dat een belangrijk deel van de opleiding uit stages en praktijkoefeningen bestaat. De commissie kon tijdens het bezoek vaststellen dat de afstudeerrichting een nieuw programma opgesteld heeft dat tracht aansluiting te vinden bij de verwachtingen van de professionele wereld. Dit gebeurde onder meer door input van studenten en gastdocenten en na ervaringen van docentenuitwisselingen met Stockholm. De bedoeling van het nieuwe programma is de versnippering tegengaan, de transparantie verbeteren en het onderlinge verband tussen vakinhouden benadrukken, onder meer via het aanbieden van workshops die lopen gedurende een aantal weken. In het kader van het eerder vermelde PWO-project heeft de afstudeerrichting ook aandacht voor internationale benchmarking in het kader van het programma

Het beleid van het departement in het kader van internationalisering is gericht op een sterke drang naar profilering. De commissie kon dan ook vaststellen dat het departement over goede internationale netwerken beschikt om de internationalisering te realiseren. Binnen deze netwerken neemt het departement deel aan workshops en conferenties en stelt zelf projecten voor. In het kader van deze netwerken heeft het departement ook contacten met opleidingen in Franstalig België. Er worden gezamenlijke filmvoorstellingen en lezingen georganiseerd. De opleiding heeft aandacht voor andere vormen van internationalisering omdat ze het moeilijkheden ondervindt om studenten op uitwisseling te sturen. De studenten willen immers geen deel van hun opleiding aan deze school missen. Zo worden er verschillende audiovisuele eindwerken in het buitenland gedraaid. De studenten Podiumtechnieken doen via hun stages mee aan internationale festivals en tournees, doen hun volledige stage in het buitenland, volgen buitenlandse workshops en gaan naar op uitwisseling in het kader van UOS (Universitaire Ontwikkelingssamenwerking). De internationale dimensie van de afstudeerrichting Podiumtechnieken is volgens de commissie positief en een voorbeeld voor de andere afstudeerrichting.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt een betere begeleiding bij de implementatie van competentiegericht leren.

De commissie beveelt aan de ECTS-fiches systematischer te gebruiken.

Facet 2.2 Eisen professionele gerichtheid van het programma

Beoordelingscriteria:

- Kennisontwikkeling door studenten vindt plaats via vakliteratuur, aan de beroeps- of kunstpraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk, de kunstpraktijk en/of (toegepast) onderzoek.
- Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het vakgebied/de discipline.
- Het programma waarborgt de ontwikkeling van beroeps- of artistieke vaardigheden en heeft aantoonbare verbanden met de actuele beroepspraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelt vast dat de opleiding de professionele gerichtheid in de eerste plaats bewaakt via de docenten die vaak deeltijds actief zijn in het werkveld. Daarnaast creëert de opleiding realistische werksituaties in de praktijkopdrachten via het ritsmodel. De studenten Beeld-Geluid-Montage en Audiovisuele assistentie werken samen met de studenten Audiovisuele kunsten aan de creatie van audiovisuele projecten in het Ritsmodel. De studenten Podiumtechnieken werken samen met de studenten Drama volgens het gezelschapsmodel aan de creatie van podiumprojecten. De studenten van de verschillende afstudeerrichtingen doen verder professionele ervaring op via de stages.

De studenten Audiovisuele assistentie volgen een stage in het derde jaar van zes tot acht weken waarbij het de bedoeling is dat zij het volledige productieproces meemaken. De keuze van de stageplaats gebeurt door de docenten en stagebegeleiders in samenspraak met de student. De student bepaalt in welke functie hij/zij stage wilt lopen en kiest tussen televisie of film. De opleiding biedt maar één stage aan waardoor de studenten in één functie werkveldervaring kunnen opdoen. Het stageverslag geldt ook als bachelorproef. De studenten kunnen wel de andere functies blijven uitoefenen in de praktijkateliers en bij de assistentie van de eindwerken van de masterstudenten Audiovisuele kunsten die ook in het kader van het Ritsmodel gerealiseerd worden.

De commissie stelt vast dat de stageplaatsen kwalitatief hoog zijn. Het werkveld toonde zich in de gesprekken positief over de duur van de stage. In de gesprekken met het werkveld kon de commissie ook vaststellen dat het werkveld veel waardering heeft voor de professioneel gerichte aanpak in het programma. De afstudeerrichting mag volgens de commissie blijvende aandacht hebben voor de evoluties binnen het werkveld.

De commissie meent verder dat de deelname aan sectorverwante activiteiten door de studenten Audiovisuele assistentie kan verhoogd worden.

De afstudeerrichting Podiumtechnieken en de opleiding Drama delen dezelfde les- en werklocatie (De Bottelarij), geven gemeenschappelijke opleidingsonderdelen en richten ateliers in waar studenten vanuit beide richtingen samenwerken onder begeleiding van docenten Drama en Podiumtechnieken. Deze situatie weerspiegelt ook de reële werksituatie en moet een vlotte doorstroming naar het werkveld garanderen. De synergie met drama, het gezelschapsmodel, wordt door de commissie erg gewaardeerd. Het evenwicht dat de afstudeerrichting daarbij bereikt tussen techniek en creativiteit is volgens de commissie een juiste voorbereiding en weerspiegeling van de professionele realiteit.

De afstudeerrichting heeft ervoor gekozen om elke week een andere student als toneelmeester verantwoordelijk te maken voor de organisatie binnen de praktijk. De toneelmeesters worden gekozen vanaf het tweede jaar. Het systeem draagt volgens de commissie verder bij aan de ontwikkeling van de beroepsgerichte competenties van de studenten.

De stages van het eerste tot het derde jaar zijn volgens de commissie een sterk punt van de afstudeerrichting Podiumtechnieken. De studenten volgen een stage van vier weken in het eerste jaar, acht weken in het tweede jaar en twaalf weken in het derde jaar. De stageplekken worden in het eerste jaar voorgesteld door de stagebegeleider. De studenten kiezen zelf een stageplek in het tweede en derde jaar. Deze keuze moet de student weloverwogen kunnen maken doordat er in het programma aandacht is voor voorstellingen en evenementen die de studenten bezoeken en de formele en informele contacten die ze leggen. De bedoeling van

het uitschrijven van deze leerlijnen, zoals bijvoorbeeld een leerlijn creativiteit, een leerlijn inhoudelijke complexiteit en leerlijn attitude.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt de opleiding leerlijnen uit te schrijven.

Facet 2.4 Studietoestand

Beoordelingscriterium:

- De opleiding voldoet aan de formele eisen met betrekking tot de studietoestand, bachelor: tenminste 180 studiepunten

Oordeel van de visitatiecommissie: oké

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De professioneel gerichte bacheloropleiding bestaat uit 3 studiejaar van elk 60 studiepunten. In totaal wordt dus een opleidingsprogramma georganiseerd van 180 studiepunten. De opleiding voldoet hiermee aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studietoestand van een professioneel gerichte bachelor.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 2.5 Studielast

Beoordelingscriteria:

- De werkelijke studietijd wordt getoetst en sluit aan bij de normen vastgesteld krachtens decreet.
- Het programma is studeerbaar doordat factoren, die betrekking hebben op dat programma en die de studievoortgang belemmeren zoveel mogelijk worden weggelaten.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelt vast dat er nog geen studietijdmeting gebeurd is die de studiedruk in absolute cijfers weergeeft. De opleiding meet de studielast via de studentenenquêtes waarin de studenten de overeenkomst tussen reële en begrote studiedruk per opleidingsonderdeel aangeven. Uit de recentste resultaten blijkt dat de belasting per opleidingsonderdeel voor de meeste opleidingsonderdelen niet hoger ingeschat wordt dan begroot. De commissie vraagt om aangepaste vormen van studietijdmeting uit te werken die de absolute studiebelasting aangeeft, rekening houdend met het specifiek karakter van de opleiding. De commissie kon in de gesprekken alvast vaststellen dat de hogeschool in het academiejaar 2012-2013 een pilootproject zal opstarten rond specifieke studietijdmeting.

studenten Podiumtechnieken gaven in de gesprekken aan dat ze al het cursusmateriaal kunnen terugvinden op het elektronisch leerplatform Dokeos.

De commissie heeft de cursussen ingekeken en vindt dat verscheidene cursussen van Audiovisuele assistentie aan actualisering toe zijn. Ook beveelt de commissie aan dat de hardcopy cursussen volgens een standaardtemplate opgesteld worden, bvb met een inhoudstafel en ECTS-fiches.

De commissie vernam dat de kwaliteit van de werkvormen en leermiddelen door de opleiding wordt opgevolgd via de studentenbevragingen. Uit de resultaten blijkt dat voornamelijk hoorcolleges slechte resultaten boeken. De commissie meent wel dat de resultaten van de bevragingen weinig betrouwbaar zijn door de beperkte respons. De commissie suggereert de opleiding om na te gaan hoe tevreden de studenten zijn over de kwaliteit van de hoorcolleges, bijvoorbeeld aan de hand van focusgroepen. De opleiding stelt voorop om de hoorcolleges aantrekkelijker te maken via het gebruik van het elektronisch leerplatform.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt een actualisatie en eenvormigheid van de cursussen van Audiovisuele assistentie aan.

De commissie vraagt het elektronisch leerplatform meer in de diepte te gebruiken.

Facet 2.7 Beoordeling en toetsing

Beoordelingscriterium:

- Door de beoordelingen, toetsingen en examens wordt adequaat en voor studenten inzichtelijk getoetst of de studenten de leerdoelen van (onderdelen van) het programma hebben gerealiseerd.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelt vast dat de beoordeling van de theoretische opleidingsonderdelen gebeurt aan de hand van schriftelijke en mondelinge examens. De studenten Audiovisuele assistentie gaven aan in de gesprekken dat er bij de theoretische vakken meer aandacht kan zijn voor mondelinge examens. Deze examenvorm past volgens hen beter bij de opleidingsonderdelen waar de theorie toegepast moet worden in de praktijk. Gezien het belang van de praktijk tracht de opleiding zoveel mogelijk aandacht te besteden aan permanente evaluatie en evaluatie in praktijksituaties. De commissie waardeert dat het personeel vorming gekregen rond criteriumgericht interview en objectieve observatietechnieken om de kwaliteit van de toetsing te verhogen. De commissie heeft echter tijdens haar bezoek bij het inkijken van de beoordeling van stages, praktijkwerken en examenvragen vastgesteld dat de relatie tussen competenties en evaluaties niet geconcretiseerd is. De commissie beveelt de dienst onderwijsontwikkeling aan om de opleiding te ondersteunen bij het competentiegericht evalueren.

Om het persoonlijk werk van de studenten binnen de praktijkonderdelen te beoordelen, wordt gebruik gemaakt van een jury bestaande uit interne juryleden aangevuld met externen uit de beroepspraktijk.

De stage van Audiovisuele assistentie wordt beoordeeld aan de hand van de beoordeling door de stagebegeleider die gebeurt na het gesprek met de student en de stageplaats en aan de hand van het stageverslag van de student. Dit stageverslag moet verdedigd worden voor een jury van interne en externe leden en geldt als eindwerk.

De stage van Podiumtechnieken wordt voor de helft beoordeeld door de stageplaats en voor de helft via een eindverslag. Tijdens de stages in het tweede en derde jaar schrijven de studenten tussentijdse verslagen. Het eindverslag van de stage van het derde jaar wordt beoordeeld door een jury van interne en externe leden en geldt als eindwerk. De studenten worden op het schrijven van de stageverslagen voorbereid via een opleidingsonderdeel Schrijf- en onderzoeksvaardigheden.

De commissie kon in de gesprekken vaststellen dat bij de beoordelingen van projecten gemeenschappelijke feedback is tussen en naar de studenten van Drama en Podiumtechnieken. Bovendien moeten de studenten elkaar ook evalueren. Dit wordt begeleid door de jaarmentor.

De commissie is positief over de stage- en eindwerkbeoordeling en de regelmatige toetsing van de praktijkonderdelen in beide afstudeerrichtingen.

Via de studiegids zijn de studenten op de hoogte van de procedures en vormen van toetsing. De studentenenquêtes meten de tevredenheid van de studenten over de beoordeling per opleidingsonderdeel.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt aan om de relatie tussen competenties en evaluaties te concretiseren en een beoordelingschaal te hanteren.

Facet 2.8 Masterproef

Dit facet is niet van toepassing voor een professioneel gerichte bacheloropleiding.

Facet 2.9 Toelatingsvoorwaarden

Beoordelingscriteria:

Het programma sluit qua vorm en inhoud aan bij de kwalificaties van de instromende studenten bachelor:

- diploma secundair onderwijs, diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie of een diploma of getuigschrift dat bij of krachtens een wet, decreet, Europese richtlijn of een andere internationale overeenkomst als gelijkwaardig wordt erkend;
- door het instellingsbestuur bepaalde voorwaarden voor personen die niet aan bovengenoemde voorwaarden voldoen.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De toelatingsvoorwaarden voor de opleiding liggen vast in de algemene onderwijsregeling van de hogeschool en zijn de decretaal bepaalde voorwaarden.

Uit de gesprekken kon de commissie opmaken dat de opleiding gebruik zal maken van een toelatingsproef bij de overgang naar het studiegebied Kunsten. De toelatingsproef zal voor een gecorrigeerde maar niet noodzakelijk lagere instroom zorgen aangezien de opleiding het huidige aantal instromers als ideaal beschouwt. De toelatingsproef zal georganiseerd worden vanuit de gedachte om kans te geven aan talent en kandidaten te

weigeren die waarschijnlijk niet op de juiste plaats zouden terecht komen. Het departement wil graag een algemene toelatingsproef organiseren die kan uitwijzen in welke opleiding van het departement de student het best zou instromen.

De afstudeerrichting Podiumtechnieken meent dat de toelatingsproef voor een gecorrigeerde instroom kan zorgen. Er starten immers steeds een aantal studenten met de verkeerde verwachtingen die geen rekening houden met de niet-bindende proef. Podiumtechnieken zou graag de toelatingsproef gemeenschappelijk organiseren met Drama, zodat ze de kandidaten op de juiste plaats kan krijgen. Ze wil daarvoor ook een goede samenwerking met het secundair onderwijs organiseren en een grote inspanning doen om ook het aandeel Brusselse studenten te verhogen.

De opleiding geeft aan dat de huidige oriënteringsproef voor de twee afstudeerrichtingen een positief gegeven is als eerste contactmoment en om de verwachtingen van opleiding en student op elkaar af te stemmen. Studenten zijn niet verplicht eraan deel te nemen en ook het resultaat is vrijblijvend. De proef bestaat uit verschillende onderdelen en is specifiek per afstudeerrichting. De opleiding meent dat het goed is dat in de toekomst een toelatingsproef georganiseerd kan worden. Zo kan ze het resultaat van deze gesprekken ook dwingend maken.

De commissie stelt vast dat de afstudeerrichting Audiovisuele assistentie een juiste instroom aantrekt. De oriënteringsproef is volgens de commissie dan ook positief. De studenten die met de commissie spraken, hebben specifiek voor Audiovisuele assistentie gekozen omdat ze geïnteresseerd zijn in de aspecten van assistentie bij audiovisuele producties.

De oriënteringsproeven van Podiumkunsten geven volgens de commissie de studenten een realistisch beeld van de opleiding en zorgen voor een gecorrigeerde instroom. De commissie is daarbij positief over de diverse instroom die de afstudeerrichting weet aan te trekken. De studenten die met de commissie spraken, hebben voor Podiumtechnieken gekozen omwille van het belang dat er gehecht wordt aan techniek en creativiteit.

De toelatingsvoorwaarden kunnen volgens de commissie voor Podiumtechnieken nog scherper gesteld worden door de overheveling naar de kunsten. De onderdelen waaruit de oriënteringsproef bestaat vindt de commissie waardevol en complementair en mogen niet verloren gaan door de toelatingsprocedure eigen aan de kunsten.

Studenten kunnen doorstromen naar de masteropleidingen van het departement via een schakelprogramma. Studenten die uit andere opleidingen komen of die reeds beroepservaring hebben kunnen gebruik maken van EVC- en EVK-procedures. Het departement is verantwoordelijk voor de toekenning van EVC's en EVK's.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Oordeel over onderwerp 2, programma: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 2.1, relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma:	voldoende
facet 2.2, eisen academische gerichtheid van het programma:	goed
facet 2.3, samenhang van het programma:	AA: voldoende PT: goed
facet 2.4, studieomvang:	oké
facet 2.5, studielast:	voldoende
facet 2.6, afstemming tussen vormgeving en inhoud:	AA: voldoende PT: goed
facet 2.7, beoordeling en toetsing:	voldoende
facet 2.8, masterproef:	n.v.t.
facet 2.9, toelatingsvoorwaarden:	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 3 Inzet van het personeel

Facet 3.1 Kwaliteit van het personeel

Beoordelingscriterium:

- Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het docententeam vormt volgens de commissie een gemotiveerde, coherente, geëngageerde groep. Het frequent gebruik van gastdocenten is volgens de commissie positief. De commissie kon echter vaststellen dat de inplanning van gastdocenten voor organisatorische problemen zorgt in de afstudeerrichting Audiovisuele assistentie. De afstudeerrichting gaf in de gesprekken aan dat ze zich flexibel tracht op te stellen om gastdocenten te kunnen inschakelen.

Vanuit de hogeschool werden protocollen uitgewerkt die de procedures voor de uitwerking van het personeelsbeleid en het beheer ervan gedetailleerd beschrijven. Het personeelsbeleid kan verder departementaal aangevuld worden. Het personeelsbeleid van het departement Rits stelt onder meer een hoge participatiegraad bij de besluitvorming, het uitbouwen van een professionele, stimulerende werkomgeving en investering in gekwalificeerd administratief personeel voorop.

Aanstellingen, taakbelasting, benoeming en bevordering gebeuren volgens vastgestelde regels. Voor aanstellingen kunnen de opleidingscommissies eenmaal per jaar voorstellen doen die besproken worden in de departementsraad. Een selectiecommissie buigt zich over de kandidaten.

Het departementale onderhandelingscomité en de departementsraad bepalen samen de criteria die de verschillende taken binnen het departement naar een meetbare taakbelasting moeten vertalen. Aan het begin van het academiejaar kent elk personeelslid zijn/haar taakbelasting.

De commissie kon vaststellen dat er geen functioneringsgesprekken plaatsvinden. Ze vraagt aandacht voor gestructureerde functioneringsgesprekken en overleg tussen personeel en directie. Het departement gaf aan in de gesprekken dat er voor functioneringsgesprekken nog geen oplossing en structuur voor is gevonden, ook al vindt ze het een belangrijk moment voor feedback en verbetering.

Nieuwe personeelsleden worden binnen de vakgroep opgevangen en geïnformeerd door de vakgroepvoorzitter. Verdere begeleiding kunnen zij krijgen van de vakgroepassistenten. Volgens de commissie zou een manual een nuttig instrument kunnen zijn, zeker voor deeltijdse en nieuwe personeelsleden. Technische opleiding over de didactische apparatuur wordt gegeven door één van de ATP-leden van het departement. De opleiding voorziet geen didactische manual die beginnende docenten zou kunnen ondersteunen. Die didactische ondersteuning gebeurt binnen de vakgroepen. Wat de professionalisering van het personeel betreft, is er op hogeschoolniveau een aanbod uitgewerkt. Er worden ook studiedagen georganiseerd, bijvoorbeeld rond toetsingsbeleid. Binnen het testcentrum organiseert Podiumtechnieken opleidingen, ook voor de eigen docenten. Aanvragen van de individuele lesgevers voor bijscholingen worden zoveel mogelijk ondersteund, zo vernam de commissie.

De commissie is van mening dat de directie een meer actieve didactische begeleiding zou mogen aanreiken. Dit zou meer in lijn liggen van de onderwijsprofessionalisering en in lijn met één van de belangrijkste doelstellingen van het personeelsbeleid van de hogeschool.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor gestructureerde functioneringsgesprekken en sturing tussen personeel en directie.

De commissie vraagt een meer actieve didactische begeleiding aangereikt door de directie.

Facet 3.2 Eisen professionele gerichtheid

Beoordelingscriterium:

- het onderwijs wordt voor een belangrijk deel verzorgd door personeel dat een verbinding legt tussen de opleiding en de beroeps- of kunstpraktijk.
- bij de daartoe in aanmerking komende opleidingen dient daarenboven voldoende personeel te beschikken over kennis en inzicht in de desbetreffende beroeps- of kunstpraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie kon in de gesprekken vaststellen dat een aantal docenten nog actief is in het werkveld. Andere docenten hebben in het verleden professionele ervaring opgedaan. De band van de docenten met het werkveld en de inbreng van gastdocenten is volgens de commissie een grote troef van de opleiding.

De studenten Podiumtechnieken gaven in de gesprekken aan dat de opleiding rekening houdt met de feedback van de studenten over de gastdocenten en hen bijvoorbeeld niet laten terugkeren als ze niet didactisch bekwaam zijn. De afgestudeerden waren positief over de kwaliteit van de gastdocenten.

Vakinhoudelijke professionalisering gebeurt op voorstel van de individuele docent. Voor een groot deel gebeurt dit echter doordat veel docenten actief zijn in het werkveld.

Naast het bestaande PWO-project met het Kenniscentrum Podiumtechnieken, voerde de afstudeerrichting Podiumtechnieken in het verleden ook andere PWO-projecten uit, bijvoorbeeld rond het gebruik van data- en videoprojectie.

De afstudeerrichting Audiovisuele assistentie heeft geen PWO-projecten.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 3.3 Kwantiteit personeel

Beoordelingscriterium:

- Er wordt voldoende personeel ingezet om de opleiding met de gewenste kwaliteit te verzorgen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De docent-studentratio is volgens de commissie positief. De ondersteunende administratieve taken van de docenten worden ondanks de werkdruk op een bevredigende wijze gerealiseerd. De commissie stelde tijdens haar bezoek vast dat het gebruik van het toekennen van kleine percentages voor de verantwoordelijkheden binnen opleidingsondersteunende functies tot een grote discrepantie leidt tussen de ingeschatte en de werkelijk gepresteerde tijd. De commissie beveelt aan om grotere percentages toe te kennen zodat de werkelijk gepresteerde tijd beter benaderd wordt.

Het onderwijzend personeel van de opleiding bedraagt 7,07 VTE. Rekening houdend met het aantal studenten bedraagt de student-docentratio ongeveer 17 per voltijdse eenheid OP. De meeste onderwijzende personeelsleden hebben het statuut van praktijklector (14 van 25). Daarnaast zijn er 28 gastprofessoren actief in de opleiding. Van de 25 leden van het OP zijn er drie vrouwelijk, voor de gastprofessoren zijn er dat 8. De meeste docenten bevinden zich in de leeftijdscategorie 40-49. De overstap naar de kunsten zal voor een ruimere omkadering zorgen.

Het departement beschikt over 12,25 VTE administratief en technisch personeel. De commissie stelt vast dat er voor Podiumtechnieken te weinig technisch-ondersteunend personeel is. De studenten en docenten staan zelf in voor het onderhoud van het materiaal.

Een preventieadviseur is niet gekend door de gesprekspartners van de commissie.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor de percentages voor ondersteunende taken.

Oordeel over onderwerp 3, inzet van het personeel: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 3.1, kwaliteit personeel:	voldoende
facet 3.2, eisen professionele gerichtheid:	goed
facet 3.3, kwantiteit personeel:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 4 Voorzieningen

Facet 4.1 Materiële voorzieningen

Beoordelingscriterium:

- De huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend om het programma te realiseren.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding is verspreid over de campussen Dansaertstraat, Sonart en de Bottelarij. Ter vervanging van de locatie Sonart zal er volgens de directie een nieuw gebouw op de campus Nijverheidskaai opgetrokken worden. Daarmee wordt ook de afstand tot de centrale campus in de Dansaertstraat verkleind. De commissie nam kennis van het verbouwingsplan voor campus Dansaert. Het departement houdt met de verschillende fasen van de verbouwing in de Dansaertstraat rekening om zoveel mogelijk ruimte op deze campus te benutten. De verbouwing in de Dansaertstraat heeft onder meer nieuwe klaslokalen en aula's en een cinemazaal, TV- en bruidagestudio opgeleverd, zo stelde de commissie vast. In de nieuwe cinema worden filmvoorstellingen gegeven. De cinema en het bijhorende ritscafé vergroten volgens commissie de uitstraling van de campus naar de buitenwereld.

De studenten Audiovisuele assistentie gaven in de gesprekken aan dat ze over een klein productielokaal beschikken op de locatie Sonart. De commissie vraagt een ruimere werkplek met moderne randapparatuur te organiseren voor de afstudeerrichting Assistentie op beide locaties.

De studenten Podiumtechnieken bevinden zich enkel in de campus Dansaertstraat voor de theoretische opleidingsonderdelen. De overige lessen vinden plaats op de campus Bottelarij. Daar beschikt de afstudeerrichting er over een viertal repetitiestudio's, een groot opvoeringplateau, een kleine opvoeringruimte en verschillende klas- en werklokalen. Ondanks de beperkte uitbouw van de infrastructuur in de Bottelarij probeert de afstudeerrichting zo goed en zo kwaad als het gaat de studenten leerkansen te bieden, maar dit acht de commissie niet wenselijk als oplossing op middenlange termijn. De commissie vraagt om te zorgen voor een definitieve overlegde oplossing met de verantwoordelijken van de afstudeerrichting in verband met nieuwe, geschikte infrastructuur conform de noden van de Podiumtechnieken. De kwaliteit van de huidige structuur is onveilig en niet conform de geldende regels. Een jaarlijkse rondgang vanuit de directie is essentieel om de stand van zaken nauwlettend in het oog te houden. De slechte staat van het gebouw is volgens de studenten positief in die zin dat dit hen de mogelijkheid geeft om te doen wat ze willen. Toch merken ze op dat de slechte staat soms te ver gaat, zoals op het gebied van vocht en warmte, en een onveilige situatie creëert. De directie kon in het gesprek met de commissie geen definitieve oplossing voorleggen voor de huidige infrastructuur. Het oorspronkelijke plan om een nieuwbouw te bouwen die een oplossing had kunnen bieden voor de gehuurde locatie Bottelarij is niet kunnen doorgaan. De directie beseft dat er voor de Bottelarij een kwalitatief alternatief gevonden moet worden. Er wordt onder meer gedacht aan een samenwerking met het Kaaitheater. Voor een oplossing kijkt de directie ook naar de situatie van de opleiding Drama.

Ook op het vlak van materiaal stelt de commissie een zeer grote verschil tussen de kwaliteit van het materiaal in de Bottelarij ten opzichte van het materiaal in de andere campussen vast.

De afstudeerrichting Podiumtechnieken beschikt niet over al te veel materiaal. Ze verzamelt materiaal vanuit het veld. Dit heeft als voordeel dat de studenten moeten leren werken met wat er ter beschikking is, waardoor het inhoudelijk-creatieve gestimuleerd wordt. Daarnaast kunnen de studenten wel via de stageplekken en workshops in het werkveld kennis maken met het professionele materiaal. De studenten hebben weinig problemen met het

weinige, oude materiaal waar de afstudeerrichting over beschikt. Ze gaven in de gesprekken met de commissie aan dat ze ook zelf instaan voor het onderhoud en hierdoor veel kunnen bijleren. Volgens de studenten wordt er in bepaalde workshops gewerkt met materiaal dat gratis door bedrijven ter beschikking wordt gesteld. Dit heeft wel tot gevolg dat het niet altijd zeker is dat het materiaal er ook effectief zal zijn, waardoor workshops soms uitgesteld moeten worden.

Dat de opleiding niet over een bibliotheek beschikt is een zwak punt volgens de commissie. Het departement wijst studenten door naar andere bibliotheken zoals de cinemateek, de universiteitsbibliotheek van de VUB en de hoofdstedelijke bibliotheek. De studenten Podiumtechnieken gaven in de gesprekken aan dat de afstudeerrichting wel over wat boeken en magazines beschikt, maar tijdens de rondgang kon de commissie vaststellen dat het aanbod zeer beperkt is.

Op de verschillende campussen staan computers beschikbaar voor de studenten. Het departement heeft tijdens het academiejaar 2011-2012 een ruimer investeringsbudget toegekend om een aantal afgeschreven materialen te vervangen. Door het optrekken van het investeringsbudget hebben de opleidingen een aantal computers en bijbehorende programma's kunnen aankopen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor bibliotheekvoorzieningen binnen het departement.

De commissie beveelt aan om een oplossing te vinden voor de huidige infrastructuur in de Bottelarij en de kwaliteit van het materiaal in overleg met de afstudeerrichting Podiumkunsten.

Facet 4.2 Studiebegeleiding

Beoordelingscriteria:

- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten zijn adequaat met het oog op de studievoortgang.
- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel van de visitatiecommissie: excellent

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het beleid heeft volgens de commissie een terechte keuze gemaakt om een voltijdse invulling te geven aan studie- en studentenbegeleiding. Er is een zeer professionele en warme, individuele eerstelijnszorg voor de specifieke maatschappelijke probleemsituaties waarin hedendaagse studenten zich kunnen bevinden. Dankzij de studiebegeleiding worden kansen gegeven aan alle studenten uit de complexe instroom en kunnen studenten slagen ongeacht hun studiebeperkende kenmerken.

Kandidaat-studenten kunnen informatie over de opleiding vinden via de website en de informatiebrochure. Ze kunnen verder terecht op de opendeurdagen, de infodag en op de SID-ins.

In eerste instantie kunnen de studenten bij hun docenten terecht voor vakinhoudelijke studiebegeleiding.

Het departement beschikt over een ombuds die instaat voor de studie- en studentenbegeleiding en een studietrajectbegeleider.

De studiebegeleiding heeft dossiers voor zowat de helft van de studenten van het departement. De dossiers kunnen onder meer gaan over problemen met studieplanning of financiële of persoonlijke problemen. Sommige studenten komen enkel langs voor een kort gesprek, anderen worden gedurende langere tijd begeleid en eventueel naar meer gespecialiseerde hulp doorverwezen van de dienst sociale voorzieningen van de hogeschool. Deze dienst geeft onder meer juridisch advies, advies bij studiefinanciering, psychologische begeleiding en helpt te zoeken naar huisvesting. Alle dossiers worden individueel goed opgevolgd en er worden voor elke student oplossingen aangeboden.

De commissie waardeert dat de ombuds tracht jaarlijks een gesprek te hebben met alle instromende studenten en dat hij van hen een leertest afneemt om reeds actief leerproblemen op te sporen. Bij de instroom wordt ook een diversiteitsenquête afgenomen die onder meer peilt naar de thuissituatie en afkomst. Bij de intakegesprekken wordt vaak al duidelijk wie niet op zijn plaats is in de opleiding. Volgens de studiebegeleiding kan een toelatingsproef dit probleem verhelpen.

Vanuit de studiebegeleiding wordt de begeleiding van studenten met functiebeperkingen aangepakt. Daarbij is er ook aandacht voor het juist oriënteren van deze studenten zodat deze hun competenties in de juiste functie ten volle kunnen ontwikkelen. De ombuds zorgt voor de communicatie met de opleiding en de docenten voor aangepaste maatregelen.

De commissie kon in de gesprekken vaststellen dat heel wat studenten van de opleiding een persoonlijk traject volgen. Volgens de studietrajectbegeleider heeft dit te maken met het feit dat veel studenten ofwel goed zijn in techniek ofwel in creativiteit, waardoor ze een langer traject moeten volgen om het andere element onder de knie te krijgen. De aangepaste trajecten zijn echter beperkt door de regels van volgtijdelijkheid. De commissie waardeert dat vanaf het academiejaar 2012-2013 de studenten online zelf een traject kunnen voorstellen dat met deze regels rekening houdt.

Internationale studenten kunnen via de Engelstalige versie van de website informatie vinden over de opleiding. De studenten van de opleiding zelf die naar het buitenland gaan kunnen terecht bij de coördinator internationalisering. Het motiveren van studenten gebeurt voornamelijk door de vakgroep.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Oordeel over onderwerp 4, voorzieningen: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 4.1, materiële voorzieningen:	voldoende
facet 4.2, studiebegeleiding:	excellent

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1 Evaluatie resultaten

Beoordelingscriterium:

- De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het is de merite van de vakgroepen dat ze een oplossing gezocht hebben voor het structureel gebrek van personeelsevaluatie vanuit departement en hogeschool. De commissie meent dat een formele implementatie van functioneringsgesprekken mogelijk moet zijn als de systemen afgestemd worden op de bestaande initiatieven van de vakgroepen.

Op hogeschoolniveau wordt het kwaliteitsbeleid vorm gegeven vanuit de interdepartementale stuurgroep kwaliteitszorg waarin de departementale coördinatoren kwaliteitszorg zetelen. Binnen de hogeschool wordt het kwaliteitszorgsysteem Tris gebruikt waarmee instrumenten aangereikt worden om sterktes en zwaktes systematisch in kaart te brengen, evoluties vast te stellen en een kwaliteitsplan op te stellen. De hogeschool beschikt over een nieuw beleidsplan kwaliteitszorg voor de periode 2012-2015 dat onder meer rekening houdt met het nieuw accreditatiestelsel.

De commissie kon vaststellen dat het hogeschoolbeleid door de departementale kwaliteitszorgcoördinator op departementaal niveau wordt geïmplementeerd, maar dat een formeel kwaliteitsbeleid nog niet opgestart is binnen de opleiding. In de gesprekken kon de commissie vaststellen dat het departement eraan werkt om de informele kwaliteitszorg zoveel mogelijk om te zetten naar formele processen. Op het moment van het bezoek zocht de opleiding vooral informeel input bij studenten, docenten en werkveld.

Door deze informele input bleek uit de gesprekken dat de studenten minder noodzaak zien om deel te nemen aan de formele bevestigingen die de opleiding afneemt, waardoor deze een laag percentage van de respondenten kennen. De opleiding wil de respons optrekken naar 60%. De bevestiging peilt naar de verschillende aspecten van de opleiding waaronder doelstellingen, evaluatie, infrastructuur en studiedruk. De commissie stelt vast dat er jaarlijkse studentenenquêtes gebeuren. De deelnemingsgraad aan studentenenquêtes kan volgens de commissie opgedreven worden door incentives. Ook de kwaliteit van de enquêtes is voor verbetering vatbaar. De commissie beseft dat kwaliteitszorg en de metingen die ermee verbonden zijn niet altijd aangename materie zijn voor het OP. De commissie is van mening dat het mogelijk moet zijn om het belang van een goede, op maat gemaakte, kwaliteitszorg vanuit de hogeschool aan te sturen en deze zo te organiseren dat alle betrokkenen er het nut van inzien.

Positief vindt de commissie dat de studenten de algemene resultaten kunnen terugvinden op Dokeos. Die feedback kan gebruikt worden om de deelname te stimuleren. De individuele resultaten worden aan de betrokken docent bezorgd. Het vakhoofd is verantwoordelijk voor de opvolging van de individuele resultaten van de docenten.

Naast de verschillende jaarlijkse studentenbevestigingen werd er eenmaal een alumni-enquête afgenomen maar ook hier was de respons te beperkt om conclusies aan te kunnen koppelen. De commissie vraagt een vergelijkbare incentive of een andere vorm van betrokkenheid, zoals een resonantiegroep, te organiseren.

De commissie vernam dat het personeel een laatste maal bevestigd werd in 2010. De commissie stelt uit de gesprekken vast dat de betrokkenheid van het ATP sterk moet worden uitgebreid door een optimalisering van de verticale communicatiekanalen tussen departement en ATP.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor de deelnemingsgraad aan en kwaliteit van studenten- en alumni-enquêtes op maat van de opleiding en begeleiding vanuit de hogeschool..

De commissie vraagt aandacht voor personeelsenquêtes.

Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering

Beoordelingscriterium:

- De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan de realisatie van de streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: onvoldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelt vast dat het departement naar aanleiding van het vorige visitatierapport bijstellingen heeft doorgevoerd. Onder meer volgende punten werden door de opleiding aangepakt:

- uitbouw ombudsdienst;
- inrichting leslokalen;
- organisatorische transparantie;
- uitbouw maatschappelijke dienstverlening via de PWO-projecten.

Actiepunten waaraan momenteel gewerkt wordt zijn onder meer:

- de overheveling naar het studiegebied kunsten;
- de gebouwenproblematiek;
- slaagcijfers verhogen voor bepaalde opleidingsonderdelen;
- uitbouw van een mediatheek;
- beperken van de werkdruk.

De commissie ondersteunt deze acties.

De informatie die de opleiding en het departement halen uit metingen worden volgens de commissie niet in een PDCA-cyclus geplaatst. De resultaten van studenten-enquêtes worden niet gehanteerd om in een team tot structurele bijstellingen te komen. Deze situatie bestaat al langer in de opleiding en de commissie merkt hierin voorlopig weinig verbetering. Doordat de opleiding niet alle resultaten van enquêtes als relevant beschouwt, koppelt zij hier geen verbeteringen aan. Verbeteringen worden daardoor voornamelijk doorgevoerd via informele informatie of op individueel initiatief.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt aan om de resultaten van metingen in een PDCA-cyclus te plaatsen zodat het opleidingsteam de resultaten gebruikt om tot structurele bijstellingen te komen.

Facet 5.3 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

Beoordelingscriterium:

- Bij de interne kwaliteitszorg zijn medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De studenten zijn via de bevestigingen betrokken bij de kwaliteitszorg van de opleiding. Daarnaast zijn de studenten vertegenwoordigd in de studentenraad, de raad van bestuur van hogeschool associatie en sociale voorzieningen, de departementsraad, de opleidingscommissie en de vakgroepvergadering. De studenten van deze opleiding zouden volgens de commissie meer gestimuleerd moeten worden om deel te nemen aan deze formele overlegorganen of actief betrokken moeten worden door bijvoorbeeld een resonantiegroep met studenten van de opleiding op te richten.

Het personeel is vertegenwoordigd in de verschillende bestuurs- en adviesorganen van het departement en de hogeschool, zoals de vakgroep, de opleidingscommissie, de departementsraad en het hogeschool- en departementaal onderhandelingscomité. De commissie kreeg echter de indruk tijdens het bezoek dat deze vertegenwoordiging niet altijd resultaten kan opleveren. Het departement en de hogeschool moeten meer betrokkenheid van docenten toestaan bij het groter geheel.

De commissie heeft vastgesteld dat het werkveld en de alumni vooral op informele basis betrokken zijn bij de opleiding. De opleiding heeft geen resonantiegroep. Er zijn wel informele contacten met vakverenigingen, stagebezoeken en tijdens de jury's. De commissie heeft in de gesprekken vastgesteld dat het werkveld en de alumni bereid zijn om structureel betrokken te worden in een jaarlijkse resonantiecommissie. De commissie vraagt dit te organiseren.

Sommige mensen uit het werkveld gaven in het gesprek met de commissie wel aan dat de opleiding rekening houdt met de informele feedback en dat de opleiding daardoor de laatste jaren sterk verbeterd is. Vooral tijdens de stagebezoeken kan het werkveld heel wat input geven. Toch menen ze dat de formalisering van zo'n overleg belangrijk is.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt de deelname van studenten aan formele vergaderingen te stimuleren.

De commissie vraagt na te gaan hoe het personeel meer actief betrokken kan worden bij het groter geheel.

De commissie beveelt aan een jaarlijkse resonantiecommissie samen te roepen.

Oordeel over onderwerp 5, interne kwaliteitszorg: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 5.1, evaluatie resultaten:	voldoende
facet 5.2, maatregelen tot verbetering:	onvoldoende
facet 5.3, betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

De visitatiecommissie maakt een positieve afweging en stelt ze dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen. De commissie maakt een positieve afweging omdat ze vaststelt dat er een wil is om de kwaliteit te verbeteren en dat er deskundigheid is onder de docenten om dit aan te pakken. De hogeschool dient echter op zoek te gaan om dit te formaliseren, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de opleiding, de studentenpopulatie en het werkveld, zodat ook het formele systeem door de docenten gedragen wordt. Zo kunnen een aantal schriftelijke enquêtes misschien aangevuld worden door resonantiegroepen.

Onderwerp 6 Resultaten

Facet 6.1 Gerealiseerd niveau

Beoordelingscriterium:

- De gerealiseerde eindkwalificaties zijn in overeenstemming met de nagestreefde competenties qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie vindt de kwaliteit van de afgestudeerden van het vereiste professioneel niveau. De eindwerken die de commissie gezien heeft, bewijzen dit.

De kwaliteit wordt volgens de commissie ook bewezen door de onmiddellijke inzetbaarheid in het werkveld. De commissie hoorde in het gesprek met het werkveld dat de studenten klaar zijn om de arbeidsmarkt te betreden en dat ze goed opgeleid zijn om aan zelfstudie te doen. Daardoor kunnen ze snel zich verder ontwikkelen in het werkveld, ook als ze bepaalde meer gespecialiseerde competenties missen.

De afgestudeerden bevestigen in de gesprekken dat ze met de juiste competenties in het werkveld stappen en dat ze in staat zijn om zich snel aan te passen en bij te scholen.

De alumni Audiovisuele assistentie gaven in de gesprekken met de commissie wel aan dat de opleiding te weinig aandacht heeft om aan de studenten een realistisch beeld van het werkveld te schetsen. De verwachting van de afgestudeerden dat zij allemaal in de gewenste functie werk meteen werk kunnen vinden, blijkt in realiteit niet altijd uit te komen. Heel wat van de afgestudeerden ervaren in het werkveld ook dat er misbruik van hen gemaakt wordt door de afgestudeerden steeds opnieuw via stages in te schakelen.

De afgestudeerden Podiumtechnieken die met de commissie spraken, kregen via de vele stages die ze tijdens hun opleiding volgen een goed beeld van het werkveld en de verwachtingen die ze mogen hebben op het gebied van tewerkstelling.

De commissie waardeert dat aan het begin van ieder academiejaar bachelor- en masterproeven worden vertoond op een evenement Open Rits. Hierop zijn afgestudeerden en werkveld aanwezig. Dit evenement is een goede gelegenheid voor de studenten om contacten te leggen voor een job.

De commissie heeft geen cijfers over tewerkstelling voor Audiovisuele assistentie, wel een lijst met de tewerkstelling van Podiumtechnieken. Maar uit de reacties tijdens de gesprekken blijkt tewerkstelling in de sector geen probleem te zijn maar zoals al vermeld is die tewerkstelling niet steeds op het niveau dat de student verwacht.

Uit de alumni-enquête blijkt onder meer dat 42% minder of niet tevreden is over de inhoud van de opleiding en 35% niet of minder tevreden over de organisatie. De alumni konden in het gesprek met de commissie deze cijfers relativeren. Uit hun ervaring blijkt dat vooral ontevreden studenten de enquête invullen. De docenten konden in het gesprek met de commissie ook aantonen dat de ontevredenheid voornamelijk in de afstudeerrichting Geluid zat. Die beschikte op het moment van deze bevraging niet over een vakhoofd, wat een aantal problemen met zich heeft meegebracht.

De commissie meent dat de internationalisering bij de studenten verder uitgebreid kan worden. De opleiding heeft niet elk jaar een uitgaande student, wel zijn er verschillende inkomende studenten. Studenten Audiovisuele assistentie doen internationale ervaring op bij de ondersteuning van masterproeven die in het buitenland gefilmd. Studenten Podiumtechnieken kunnen een buitenlandse stage doen of gaan met hun stageplaats op tournee in het buitenland. De afgestudeerden gaven in de gesprekken aan geen gebruik te hebben gemaakt van de mogelijkheden van internationale uitwisselingen omdat ze een deel van hun opleiding zouden missen en ook heel wat contacten, die belangrijk zijn voor het vinden van een job, niet zouden kunnen leggen. De opleiding heeft wel een aantal docentenuitwisselingen lopen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor de internationale ervaring bij de studenten.

Facet 6.2 Onderwijsrendement

Beoordelingscriteria:

- Voor het onderwijsrendement zijn streefcijfers geformuleerd in vergelijking met relevante andere opleidingen.
- Het onderwijsrendement voldoet aan deze streefcijfers.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Vlaanderen heeft geen traditie in het verzamelen van slaagcijfers per studiegebied en/of opleiding over de jaren heen. Uit ervaring blijkt dat de globale slaagcijfers voor generatiestudenten op Vlaams niveau tussen de 45 en de 50 procent liggen. Noch de evolutie over de jaren heen, noch de situatie per opleiding of studiegebied wordt opgevolgd. Daardoor kan de opleiding geen streefcijfers formuleren in vergelijking met relevante andere opleidingen.

De commissie stelt vast dat de doorstroomcijfers zowel van Audiovisuele assistentie als van Podiumtechnieken beduidend dankzij de instroom van gemotiveerde studenten via de oriënteringsproef hoger liggen dan het Vlaams gemiddelde van de professionele bachelors. De uitval is beperkt tot minder dan 30%. De meeste studenten stromen door van het tweede naar het derde jaar. Gemiddeld behalen meer dan de helft van de studenten in de opleiding 75% of meer van de opgenomen studiepunten in het eerste jaar. Vanaf de opgenomen studiepunten tussen 60 en 120 behalen zowat alle studenten 75% of meer van de opgenomen studiepunten. De gemiddelde studieduur in de opleiding is drie jaar en drie maanden.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Oordeel over onderwerp 6, resultaten: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 6.1, gerealiseerd niveau:	goed
facet 6.2, onderwijsrendement:	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Globaal oordeel

De visitatiecommissie baseerde haar oordeel en motivering op de volgende bronnen:

- het zelfevaluatie-rapport van de opleiding en de bijhorende bijlagen, de gevoerde gesprekken met de betrokkenen,
- de documenten ter inzage tijdens het bezoek,
- de opgevraagde documenten,
- de reactie van de opleiding op het opleidingsrapport.

Op basis van de oordelen over:

onderwerp 1, niveau en oriëntatie:	voldoende
onderwerp 2, programma:	voldoende
onderwerp 3, personeel:	voldoende
onderwerp 4, voorzieningen:	voldoende
onderwerp 5, interne kwaliteitszorg:	voldoende
onderwerp 6, resultaten:	voldoende

is de commissie van mening dat er voldoende generieke kwaliteitswaarborgen in de opleiding aanwezig zijn.

Overzichtstabel van de oordelen

	score facet	score onderwerp
Onderwerp 1: Doelstellingen van de opleiding		voldoende
Facet 1.1: Niveau en oriëntatie	goed	
Facet 1.2: Domeinspecifieke eisen	AA: voldoende PT: goed	
Onderwerp 2: Programma		voldoende
Facet 2.1: Relatie doelstelling en inhoud	voldoende	
Facet 2.2: Eisen professionele gerichtheid	goed	
Facet 2.3: Samenhang	AA: voldoende PT: goed	
Facet 2.4: Studieomvang	oké	
Facet 2.5: Studietijd	voldoende	
Facet 2.6: Afstemming vormgeving en inhoud	AA: voldoende PT: goed	
Facet 2.7: Beoordeling en toetsing	voldoende	
Facet 2.8: Masterproef	n.v.t.	
Facet 2.9: Toelatingsvoorwaarden	goed	
Onderwerp 3: Inzet van personeel		voldoende
Facet 3.1: Kwaliteit personeel	voldoende	
Facet 3.2: Eisen professionele gerichtheid	goed	
Facet 3.3: Kwantiteit personeel	voldoende	
Onderwerp 4: Voorzieningen		voldoende
Facet 4.1: Materiële voorzieningen	voldoende	
Facet 4.2: Studiebegeleiding	excellent	
Onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg		voldoende
Facet 5.1: Evaluatie resultaten	voldoende	
Facet 5.2: Maatregelen tot verbetering	onvoldoende	
Facet 5.3: Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	voldoende	
Onderwerp 6: Resultaten		voldoende
Facet 6.1: Gerealiseerd niveau	goed	
Facet 6.2: Onderwijsrendement	goed	

De oordelen zijn van toepassing voor:

EhB Erasmushogeschool Brussel

- professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: assistentie
 - afstudeerrichting Audiovisuele assistentie (AA)
 - afstudeerrichting Podiumtechnieken (PT)

Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage

Hoofdstuk 1 Het domeinspecifieke referentiekader Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage

1.1 inleiding

Voor iedere (groep van) opleiding(en) wordt een domeinspecifiek referentiekader ontwikkeld dat door de commissie gebruikt wordt bij de beoordeling van opleidingen. De visitatiecommissie is verantwoordelijk voor de opmaak van het domeinspecifiek referentiekader. De VLHORA als evaluatieorgaan geeft de procedure¹ aan voor de opstelling ervan.

Het referentiekader is niet bedoeld om een ideale opleiding te schetsen. Respect voor de eigenheid van een opleiding en voor de diversiteit binnen eenzelfde opleiding over de instellingen heen, veronderstelt immers dat in de eerste plaats wordt nagegaan of elke opleiding erin slaagt haar eigen doelstellingen te realiseren en dit zowel inhoudelijk als procesmatig. Dit belet niet dat wordt nagegaan of elke opleiding aan een aantal minimumeisen voldoet, die aan de betreffende opleiding worden gesteld vanuit het vakgebied en/of de relevante beroepspraktijk.

1.2 domeinspecifieke competenties

1.2.1 gehanteerde input

referentiekaders van de opleidingen op hogeschoolniveau

- Competentieprofiel professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage, Erasmushogeschool Brussel

wettelijke bronnen

- Structuurdecreet (2003)
- European Qualifications Framework (EQF)
- Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS)
- Accreditatiekader NVAO
- Dublin descriptor

brondocumenten onderschreven door werkveld

- Beroepsprofiel voor de studierichting 'Cinematografie', Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), 1997.

1.2.2 domeinspecifieke competenties

Inzake algemene competenties en algemeen wetenschappelijke competenties, verwijst de visitatiecommissie naar het Structuurdecreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (2003-04-04).

Beroepsspecifieke competenties

De commissie ontwaart binnen het vakgebied Audiovisuele technieken: Beeld, geluid en montage afzonderlijke **beroepsspecifieke competentiedomeinen** voor de afstudeerrichtingen 'Beeld', 'Geluid' en 'Montage'. Binnen

¹ De procedure voor het opstellen van het domeinspecifiek referentiekader is beschikbaar op de website van de VLHORA www.vlhora.be onder de rubriek visitatie & accreditatie.

deze domeinen heeft de commissie een aantal kerncompetenties bepaald specifiek voor deze afstudeerrichtingen binnen de professioneel gerichte bacheloropleiding.

Afstudeerrichting Beeld

i. Ambachtelijke Kennis en Vaardigheden:

De cameraman is een ambachtsman die zijn taak creatief & onderzoekend invult in functie van de vertelling.

ii. Creërend vermogen & Visie:

De cameraman weet scheppend & inspirerend om te gaan met intuïtie, waarneming & emotie en deze in een audiovisuele vorm weer te geven.

iii. Samenwerking & Communicatie:

De cameraman weet op een gedreven en gemotiveerde manier zijn ideeën en doelstellingen efficiënt en inspirerend over te brengen op alle medewerkers van een audiovisueel project.

iv. Planmatig & Resultaatgericht werken:

De cameraman weet op een effectieve manier de nodige prioriteiten te bepalen, nodige tijd te voorzien en de nodige acties en middelen te organiseren om een vooropgesteld doel te bereiken.

v. Flexibiliteit & Ondernemerschap:

De cameraman weet op geïnspireerde en doeltreffende wijze positieve oplossingen aan te reiken bij wisselende en veranderende omstandigheden tijdens het productieproces.

vi. Reflectief, Lerend & Innovatief vermogen:

De cameraman weet zich blijvend te ontwikkelen door onderzoek te doen op onderdelen uit het eigen vakgebied en via experiment zijn eigen mogelijkheden te verkennen en te verrijken.

Afstudeerrichting Geluid

i. De klankman beschikt over een grote dosis creativiteit:

De klankman is een ambachtsman / kunstenaar eerder dan een uitvoerende technicus. Vindt originele of nieuwe ideeën, oplossingen en invalshoeken die afwijken van de gevestigde denkpatronen.

ii. De klankman moet de audiovisuele technieken beheersen:

Kennis van de benodigde apparatuur en goede inschatting welke apparatuur & methode aangewezen is voor het bereiken van het beste resultaat bij een gegeven opdracht.

iii. De klankman kan teamgericht werken in de AV-wereld:

Een bijdrage leveren aan een gezamenlijk resultaat op niveau van een team, entiteit of de organisatie, ook wanneer dit niet onmiddellijk van persoonlijk belang is.

iv. De klankman beschikt over een lerend en innovatief vermogen:

Voortdurend verbeteren van het eigen functioneren en van de werking van de dienst / afdeling, door de bereidheid om te leren en mee te groeien met veranderingen.

v. De klankman werkt planmatig en resultaatgericht:

Het aansturen, motiveren en structureren van zichzelf en de medewerkers zodat ze voor eenvoudige opdrachten hun doelstellingen en die van de opdracht op een correcte manier kunnen realiseren, zowel individueel als in teamverband.

Afstudeerrichting Montage

i. De monteur beschikt over een grote dosis creativiteit:

De monteur is een ambachtsman / kunstenaar eerder dan een uitvoerende technicus. Vindt originele of nieuwe ideeën, oplossingen en invalshoeken die afwijken van de gevestigde denkpatronen.

ii. De monteur moet de audiovisuele technieken beheersen:

Het gereedschap dient de ambachtsman. Kennis van de benodigde apparatuur en goede inschatting welke apparatuur & methode aangewezen is voor het bereiken van het beste resultaat bij een gegeven opdracht.

iii. De monteur kan teamgericht werken in de AV-wereld:

Een bijdrage leveren aan een gezamenlijk resultaat op niveau van een team, entiteit of de organisatie, ook wanneer dit niet onmiddellijk van persoonlijk belang is.

iv. De monteur beschikt over een lerend en innovatief vermogen:

Voortdurend verbeteren van het eigen functioneren en van de werking van de dienst / afdeling, door de bereidheid om te leren en mee te groeien met veranderingen.

v. De monteur werkt planmatig en resultaatgericht:

Het aansturen, motiveren en structureren van zichzelf en de medewerkers zodat ze voor eenvoudige opdrachten hun doelstellingen en die van de opdracht op een correcte manier kunnen realiseren, zowel individueel als in teamverband.

1.3 besluit

De commissie wil zich tijdens de visitatie nagaan op welke manier de professioneel gerichte bacheloropleiding de noodzakelijk geachte competenties concretiseert in het programma.

Ze wil zich verder een beeld kunnen vormen van de manier waarop de opleiding zich oriënteert naar de hedendaagse actualiteit/realiteit van het beroep en naar de huidige marktsituatie, en dit zowel met betrekking tot de opdrachtgevende, financierende als regelgevende partijen.

De verbondenheid van de opleiding met haar vakgebied, hun actieve participatie in de buitenwereld en de manier waarop ze hun omgeving in de onderwijsinstelling binnenbrengen vormt voor de commissie eveneens een aandachtspunt.

De commissie wil tot slot expliciet nagaan welke samenwerkingsverbanden en welk overleg er bestaat tussen de opleiding en vergelijkbare opleidingen en/of andere nationale of internationale betrokken partijen om een gemeenschappelijk actueel referentiekader op te stellen.

Hoofdstuk 2 Opleidingsrapport Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage

Erasmushogeschool Brussel

Algemene toelichting bij de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage aan de Erasmushogeschool Brussel

In 1962 werd in Brussel het Hoger Rijksinstituut voor Toneel en Cultuurspreiding (HRITCS) opgericht als antwoord op de nieuwe Franstalige filmschool INSAS. Deze school bood opleidingen aan in toneel, film, televisie en radio. Vanaf 1995 maakt de school als het departement Rits deel uit van de Erasmushogeschool Brussel, die samen met de Vrije Universiteit Brussel de Universitaire Associatie Brussel vormt.

Het departement Rits telt 13 afstudeerrichtingen die verdeeld zijn over zes opleidingen. Naast de professionele bacheloropleidingen Audiovisuele technieken beeld-geluid-montage en Assistentie gaat het om de academische bachelor- en masteropleidingen Audiovisuele kunsten en Drama. De professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage heeft drie afstudeerrichtingen: beeld, geluid en montage.

De huisvesting van het departement is verspreid over drie campussen: de hoofdcampus in de Dansaertstraat in Brussel, de studio's Sonart in Sint-Pieters-Woluwe en de Bottelarij in Molenbeek. De opleiding gebruikt de infrastructuur van de Dansaertstraat en de studio's Sonart.

De Erasmushogeschool biedt in totaal 24 bachelor- en 11 masteropleidingen aan, zowel professionele als academische in verschillende studiegebieden verspreid over 8 campussen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De hogeschool telt zo'n 5000 studenten, het departement Rits ongeveer 650, de opleiding gemiddeld 250.

Onderwerp 1 Doelstellingen van de opleiding

Facet 1.1 Niveau en oriëntatie van de professioneel gerichte bachelor

Beoordelingscriteria:

De opleidingsdoelstellingen zijn er op gericht de student te brengen tot:

- het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren;
- het beheersen van algemene beroepsgerichte competenties als teamgericht kunnen werken, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk;
- het beheersen van beroepsspecifieke competenties op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.

Het oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het departement Rits heeft een competentiedocument tot stand gebracht dat algemene en algemeen-beroepsgerichte competenties formuleert voor alle afstudeerrichtingen die overeenstemmen met de decretale vereisten. De commissie stelt daarbij vast dat de algemeen-beroepsgerichte decretale competenties door de opleiding uitgebreid zijn en is hier positief over. Hieraan heeft elke afstudeerrichting eigen beroepsspecifieke competenties aan toegevoegd. Bij het opstellen van de competenties maakte de opleiding gebruik van het competentiedocument woordenboek Vlaamse Overheid, de competentiebenadering van de VRT, de Competenties Audiovisueel Deskundige van Selor en het Structuurdecreet.

De algemene competenties zijn:

- denk- en redeneervaardigheid – kritische reflectie;
- verwerven en verwerken van informatie;
- ingesteldheid tot levenslang leren;
- het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen;
- projectmatig werken;
- creativiteit;
- leiding geven in eenvoudige taken – richting geven.

De algemeen-beroepsgerichte competenties zijn:

- teamgericht kunnen werken;
- oplossingsgericht kunnen werken;
- besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk;
- zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk;
- het toepassen van kwaliteitsvolle oplossingsstrategieën;
- kwaliteitsgericht werken;
- welzijnsgericht werken;
- artistiek inzicht;
- improvisatievermogen;
- technisch/visueel communiceren.

De laatste vier competenties zijn een uitbreiding van de decretaal bepaalde competenties.

Elke afstudeerrichting formuleerde vijf competentiedomeinen waarbinnen de beroepsspecifieke competenties door haar verder zijn uitgewerkt.

Beeld:

- ambachtelijke kennis en vaardigheden;
- creërend vermogen & visie;
- samenwerking & communicatie;
- flexibiliteit & ondernemerschap;
- reflectief, lerend & innovatief vermogen.

Geluid:

De klankman:

- beschikt over een grote dosis creativiteit;
- moet de audiovisuele technieken beheersen;
- kan teamgericht werken in de AV-wereld;
- beschikt over een lerend en innovatief vermogen;
- werkt planmatig en resultaatgericht.

Montage:

De monteur:

- beschikt over een grote dosis creativiteit;
- moet de audiovisuele technieken beheersen;
- kan teamgericht werken in de AV-wereld;
- beschikt over een lerend en innovatief vermogen;
- werkt planmatig en resultaatgericht.

Voor de drie disciplines telt als belangrijke doelstelling dat de afgestudeerden in staat moeten zijn om op een creatieve manier de visie en de vertelling van de regisseur in te vullen en mogelijk te versterken.

De commissie meent dat de beroepsspecifieke competenties overeenkomen met wat van de opleiding verwacht moet worden.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 1.2 Domeinspecifieke eisen

Beoordelingscriteria:

- De doelstellingen van de opleiding (uitgedrukt in eindkwalificaties van de student) sluiten aan bij de eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en het relevante beroepenveld gesteld worden aan een opleiding in het betreffende domein (vakgebied/discipline en/of beroepspraktijk of kunstpraktijk). Ze zijn, ingeval van gereguleerde beroepen, in overeenstemming met de reglementering of regelgeving ter zake.
- Voor professioneel gerichte bacheloropleidingen zijn de eindkwalificaties getoetst bij het relevante beroepenveld.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De hogeschool verwijst in de gesprekken met de commissie naar het belang van de opleiding binnen het bredere kader van het Rits en het Conservatorium als artistieke poot van de hogeschool. Omwille van de integratie binnen deze artistieke poot door onder meer het ritsmodel (zie verder) heeft de hogeschool er sterk voor gepleit om de opleiding over te laten gaan naar het studiegebied Kunsten. Met het Integratiedecreet dat in de zomer van 2012 in het Vlaams Parlement werd aangenomen zal de opleiding overgaan naar het studiegebied Kunsten en met de andere kunstopleidingen van de hogeschool deel uit maken van een School of Arts. De plaats van de opleiding binnen de kunsten is volgens het departement ook terecht omwille van het creatieve aspect dat naast de techniek een belangrijk element van de opleiding is, zo vernam de commissie in de gesprekken. Met het zicht op de instap in het werkveld is ook de techniek een belangrijk element. Het werkveld gaf in de gesprekken aan dat het element creativiteit een belangrijke rol en meerwaarde heeft, naast de techniciteit. Beiden moeten volgens het werkveld in balans zijn. De commissie onderschrijft het belang van het creatieve aspect voor de opleiding, dat belangrijk is om een goede communicatie binnen een opnameteam te verzekeren. De commissie merkt verder op dat het profiel van de opleiding specialiserend is. Het specifiek karakter van de opsplitsing tussen beeld, geluid en montage zorgt binnen de opleiding voor diepgang.

Het Ritsmodel is een samenwerkingsverband tussen verschillende opleidingen in het departement en maakt voor de opleiding deel uit van het didactisch concept. De bedoeling van het model is immers om de reële werksituatie te weerspiegelen. De studenten van de opleiding worden in dit model ingeschakeld in de functie die bij hun afstudeerrichting hoort (beeld, geluid of montage). De overige functies worden ingevuld door de studenten van de academische opleiding Audiovisuele kunsten en de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: assistentie afstudeerrichting Audiovisuele assistentie.

Op dit moment zijn er volgens de opleiding geen algemeen aanvaarde beroepsprofielen. Mediarte, het sociaal fonds voor de audiovisuele sector in België heeft een werkgroep opgestart waarbij de opleiding was uitgenodigd om deze beroepsprofielen op te stellen. Tijdens het visitatiebezoek verduidelijkte de opleiding dat de gesprekken met Mediarte niet vlot zijn verlopen en dat de opleiding zich niet kon vinden in de omschrijving van een aantal functies. De commissie meent dat de opleiding meer aandacht moet hebben voor een structurele toetsing van de domeinspecifieke eisen met het werkveld. Het werkveld toonde zich in de gesprekken hiertoe bereid.

Via de contacten en bezoeken die afgelegd worden in het kader van de internationale netwerken waarover het departement beschikt, blijft zij op de hoogte van het profiel van internationale, vergelijkbare opleidingen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De toetsing van de domeinspecifieke eisen met het werkveld moet meer structureel georganiseerd worden.

Oordeel over onderwerp 1, doelstellingen van de opleiding: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 1.1, niveau en oriëntatie:	goed
facet 1.2, domeinspecifieke eisen:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 2 Programma

Facet 2.1 Relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma

Beoordelingscriteria:

- Het programma is een adequate concretisering van de eindkwalificaties van de opleiding qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.
- De eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.
- De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de geformuleerde eindkwalificaties te bereiken.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Via een competentiematrix per afstudeerrichting koppelt de opleiding de vooropgestelde competenties aan de opleidingsonderdelen. De commissie ziet via de matrix echter geen volledige afstemming tussen de lijst met competenties uit onderwerp 1 en de opleidingsonderdelen, waaronder stage, in het zelfevaluatie rapport. De opleiding gaf in de gesprekken aan dat verschillende competenties in een bredere context geplaatst worden en dus niet altijd tot een opleidingsonderdeel kunnen teruggebracht worden. De commissie beveelt een betere begeleiding vanuit de hogeschooldiensten aan bij de implementatie van competentiegericht leren. Volgens de commissie is er wel een weloverwogen toewijzing gebeurd van de beroepsspecifieke competenties aan bepaalde opleidingsonderdelen.

De opleiding kan volgens de commissie de ECTS-fiches systematischer gebruiken. De commissie hoorde tijdens de gesprekken dat er vanuit de hogeschool en het departement in de toekomst strenger op zal worden toegezien dat de ECTS-fiches opgenomen worden in de cursussen en tijdens de eerste les worden overlopen.

De vakgroepen, georganiseerd per afstudeerrichting, zijn verantwoordelijk voor de evaluatie en wijzigingen van het programma.

In het eerste jaar biedt de opleiding een algemeen technische en creatieve basis aan. De studenten volgen in het eerste semester van het eerste jaar alle opleidingsonderdelen en moeten een basisniveau bereiken voor zowel beeld, geluid als montage. In het tweede semester kiezen de studenten een afstudeerrichting geluid, beeld of montage. Het aandeel praktijk wordt in het tweede jaar sterk vergroot. De opleiding gaf in de gesprekken aan veel belang te hechten aan die gemeenschappelijke basis in functie van een goede communicatie tussen de verschillende functies.

De afstudeerrichting Beeld concentreert zich vanaf het tweede jaar op drie specifieke disciplines: multicamera, single camera film en single camera reportage met aandacht voor de beeld dragers video, film en digitale cinema. De afstudeerrichting Geluid concentreert zich vanaf het tweede jaar op de volgende drie disciplines: geluidsopname bij single camera reportage en film, geluid in de studio en geluidspostproductie.

De afstudeerrichting Montage concentreert zich vanaf het tweede jaar op de disciplines reportage, documentaire en film met aandacht voor de beeld dragers video, film en digitale cinema.

Aan het einde van het derde jaar studeren de studenten af met een bachelorproef die bestaat uit de bijdrage van de studenten aan de masterproeven van de masterstudenten Audiovisuele kunsten.

De commissie kon in de gesprekken vaststellen dat de opleiding gekozen heeft voor specialisatie in tegenstelling tot de brede professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: film-tv-video die door de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst wordt aangeboden. In het programma worden daarom maar een beperkt aantal gemeenschappelijke opleidingsonderdelen aan de verschillende afstudeerrichtingen gegeven. Volgens de opleiding ging de specialisatie in het verleden misschien iets te ver. Ze wil daarom wat meer gemeenschappelijke opleidingsonderdelen en projecten opstellen waarbij de verschillende afstudeerrichtingen geïntegreerd samenwerken. De commissie onderschrijft deze intentie.

De commissie ziet in de opbouw van het programma een evolutie van voornamelijk theorie in het eerste jaar naar enkel praktisch in het derde jaar die de student de kans biedt om de eindcompetenties te bereiken. De studenten merken op dat het eerste jaar meer praktisch zou kunnen hebben, geïntegreerd met de theorie. Dit gebeurt volgens hen maar zeer uitzonderlijk. De alumni bevestigden in de gesprekken de opmerking van de studenten. Technieken worden volgens hen theoretisch aangeleerd maar weinig geïntegreerd met praktijkoefeningen. De commissie heeft begrip voor dit gegeven maar vindt dat de opleiding moet blijven zoeken naar mogelijkheden om meer praktijk in het eerste jaar te brengen (zie ook 2.2).

Het beleid van het departement in het kader van internationalisering is gericht op een sterke drang naar profilering. De commissie kon dan ook vaststellen dat het departement over goede internationale netwerken beschikt om de internationalisering te realiseren. Binnen deze netwerken neemt het departement deel aan workshops en conferenties en stelt zelf projecten voor. In het kader van deze netwerken heeft het departement ook contacten met opleidingen in Franstalig België. Er worden gezamenlijke filmvoorstellingen en lezingen georganiseerd. De opleiding heeft aandacht voor andere vormen van internationalisering omdat ze het moeilijkheden ondervindt om studenten op uitwisseling te sturen. De studenten willen immers geen deel van hun opleiding aan deze school missen. Zo worden er verschillende eindwerken in het buitenland gedraaid. Verschillende docenten van de opleiding geven ook les aan Franstalige scholen in België. De afstudeerrichting Montage zal in samenwerking met een Franstalige filmschool en een filmschool in Ghana een project opstarten.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt een betere begeleiding door de hogeschool bij de implementatie van competentiegericht leren.

De commissie beveelt aan de ECTS-fiches systematischer te gebruiken.

Facet 2.2 Eisen professionele gerichtheid van het programma

Beoordelingscriteria:

- Kennisontwikkeling door studenten vindt plaats via vakliteratuur, aan de beroeps- of kunstpraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk, de kunstpraktijk en/of (toegepast) onderzoek.
- Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het vakgebied/de discipline.
- Het programma waarborgt de ontwikkeling van beroeps- of artistieke vaardigheden en heeft aantoonbare verbanden met de actuele beroepspraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie waardeert dat de opleiding de professionele gerichtheid in de eerste plaats waarborgt via de docenten die vaak deeltijds actief zijn in het werkveld. Daarnaast creëert de opleiding realistische werksituaties in

de praktijkopdrachten via het Ritsmodel: de studenten Beeld-Geluid-Montage en Audiovisuele assistentie werken samen met de studenten Audiovisuele kunsten aan de creatie van audiovisuele projecten in het kader van het Ritsmodel.

Zoals eerder vermeld kan het programma in het eerste jaar van de opleiding volgens de commissie meer praktijkgericht zijn. De studenten onderschrijven dit in de gesprekken met de commissie. Volgens hen is er een groot verschil tussen het aanbod praktijk in het eerste en het laatste jaar. In het eerste jaar staan volgens hen theorie en technieken centraal. Het laatste jaar volgen de studenten geen theorie meer. De studenten vinden dit vooral jammer omdat de opleiding slechts drie jaar duurt en praktijkervaring zeer belangrijk is voor de overstap naar het werkveld. In het gesprek met de opleiding kon de commissie ook vaststellen dat de praktijk in het eerste jaar bewust beperkt gehouden wordt om het materiaal voor het eerste jaar beheersbaar te houden. Als alternatief worden er volgens de opleiding dan wel twee grote praktijkblokken georganiseerd.

Het aantal praktijkopdrachten in het derde jaar is door het Ritsmodel vaak ook verbonden aan het aantal masterproeven van de masteropleiding Audiovisuele kunsten. De studenten Beeld-Geluid-Montage assisteren bij deze proeven en hoe meer masterstudenten er zijn, des te meer praktijkervaring kunnen zij opdoen. De commissie is in theorie positief over dit model maar ziet ook problemen (zie facet 2.3).

De studenten van de verschillende afstudeerrichtingen doen professionele ervaring op via de stages. De studenten doen in het eerste jaar een eerste korte kijkstage en maken hierover een stageverslag. In het tweede jaar volgen ze een stage bij een bedrijf waarvoor ze uit een aantal voorstellen van de opleiding kunnen kiezen. In het derde jaar doen ze op eigen voorstel een stage van 80 uur bij een bedrijf dat gekend is door de school of op de aangeboden lijst staat. De bedoeling van deze stage is dat ze de studenten iets extra bijbrengt dat niet door de opleiding gedekt wordt. De stage gebeurt onder begeleiding van de stagebegeleider in het bedrijf. De recente beslissing van de opleiding om de stageduur te verdubbelen is volgens de commissie een goed begin om de instap in het werkveld door stages te verbeteren. Het werkveld gaf in het gesprek met de commissie aan dat de stageduur veel te kort is.

De ondersteunende activiteiten bij de masterproef vormen samen met het portfolio van de studenten en hun stage het eindwerk van de derde bachelor.

Tot slot worden er verschillende activiteiten georganiseerd in het werkveld waar de studenten aan deel nemen. Zo worden de studenten betrokken bij een echte set en ontwikkelden ze een video-installatie voor een festival.

De commissie vraagt de opleiding om te onderzoeken in welke mate de selectie in het eerste jaar predictief is voor de verwachtingen die aan de studenten gesteld worden. Door het sterk theoretisch karakter van het eerste jaar, gebeurt de selectie ook op theoretische basis, terwijl het werkveld vooral andere meer praktische en creatieve vaardigheden verwacht.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt aan in het eerste jaar meer praktijk te voorzien.

Facet 2.3 Samenhang van het programma

Beoordelingscriterium:

- Studenten volgen een inhoudelijk samenhangend opleidingsprogramma.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding bouwt haar programma gedurende de drie opleidingsjaren op met volgende benaderingen:

- van theorie/praktijkonderwijs naar praktijkonderwijs;
- van door docenten ingedeelde ploegen naar een persoonlijke samenstelling ervan;
- van strak begeleid naar zelfstandig werken;
- van interne samenstelling naar een externe werking;
- van oefeningen naar echte producties.

De commissie stelt vast dat de leerlijnen, zoals die van theoretische naar praktijkonderwijs impliciet aanwezig zijn, maar formeel vastgelegd moeten worden. Ze ziet een mogelijk ontwikkelgebied om de samenhang te vergroten in het uitschrijven van deze leerlijnen, zoals bijvoorbeeld een leerlijn creativiteit, een leerlijn inhoudelijke complexiteit en leerlijn attitude.

De commissie kon vaststellen dat de samenhang in het programma verder gerealiseerd wordt door het Ritsmodel. De samenwerking met de andere opleidingen binnen deze structuur is in theorie volgens de commissie positief.

De commissie stelt wel vast dat er een grote dienstbaarheid geïstitutionaliseerd is van zowel docenten als studenten beeld-geluid-montage ten opzichte van audiovisuele kunsten. Een groot aantal masterproeven brengt volgens de studenten de samenhang in het eigen programma in gevaar. De toegankelijkheid tot stage in de opleiding is voor sommige studenten bijvoorbeeld een belemmering door de vele aanvragen tot bijdrage aan de masterproeven, zo kon de commissie in de gesprekken vaststellen. Volgens de commissie mag het ondersteunen van masterproeven geen finaliteit zijn. De commissie verwacht dat het departement dit nauwkeurig bewaakt. Er moet volgens de commissie een evenwicht gevonden worden tussen de praktijkopdrachten in kader van het Ritsmodel en praktijkoefeningen met het reële werkveld.

Het gebruik van volgtijdelijkheid zorgt volgens de commissie voor een samenhangend programma voor studenten met flexibele trajecten.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie suggereert de opleiding leerlijnen uit te schrijven.

De opleiding moet bewaken dat de ondersteuning van de masterproeven geen finaliteit is.

Facet 2.4 Studietoestand

Beoordelingscriterium:

- De opleiding voldoet aan de formele eisen met betrekking tot de studietoestand, bachelor: tenminste 180 studiepunten

Oordeel van de visitatiecommissie: oké

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De professioneel gerichte bacheloropleiding bestaat uit 3 studiejaar van elk 60 studiepunten. In totaal wordt dus een opleidingsprogramma georganiseerd van 180 studiepunten. De opleiding voldoet hiermee aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studietoestand van een professioneel gerichte bachelor.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 2.5 Studielast

Beoordelingscriteria:

- De werkelijke studietijd wordt getoetst en sluit aan bij de normen vastgesteld krachtens decreet.
- Het programma is studeerbaar doordat factoren, die betrekking hebben op dat programma en die de studievoortgang belemmeren zoveel mogelijk worden weggenomen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding meet de studielast via de studentenenquêtes waarin de studenten de overeenkomst tussen reële en begrote studiedruk per opleidingsonderdeel aangeven. Uit de recentste resultaten blijkt dat de belasting per opleidingsonderdeel voor de meeste opleidingsonderdelen niet hoger ingeschat wordt dan begroot. De commissie vraagt om aangepaste vormen van studietijdmeting uit te werken die de absolute studiebelasting aangeeft, rekening houdend met het specifiek karakter van de opleiding. De commissie kon in de gesprekken alvast vaststellen dat de hogeschool in het academiejaar 2012-2013 een pilootproject zal opstarten rond specifieke studietijdmeting.

Als studiebevorderende maatregel plant de opleiding onder meer zoveel mogelijk theoretische opleidingsonderdelen in het vijfde semester, zodat het laatste semester volledig aan praktijk gericht kan worden. Daarnaast werken verschillende opleidingsonderdelen met permanente evaluatie zodat de studenten verplicht zijn om hun werk te spreiden en is er specifieke studiebegeleiding voor studenten met studiegerelateerde problemen.

De spreiding van de studielast is volgens de opleiding niet altijd eenvoudig. Ze moet in haar planning rekening houden met de beschikbaarheid van de docenten, de synchronisatie met de andere opleidingen en de beschikbaarheid van externe infrastructuur. De piekmomenten die soms kunnen ontstaan zijn volgens de opleiding wel een goede voorbereiding op de situatie in het werkveld. De commissie meent dat de opleiding van deze leerkan een leermoment moet maken.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt om aangepaste vormen van studietijdmeting uit te werken en over de studietijd te communiceren met de studenten.

De commissie vraagt om van de leerkanen die piekmomenten kunnen zijn leermomenten te maken.

Facet 2.6 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

Beoordelingscriteria:

- Het didactisch concept is in lijn met de doelstellingen.
- De werkvormen sluiten aan bij het didactisch concept.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelt vast dat de opleiding theoretische opleidingsonderdelen aanbiedt zowel via hoorcolleges als interactieve werkcolleges en gastcolleges. Daarnaast worden de studenten via opdrachten aangemoedigd om relevante voorstellingen, vertoningen, tentoonstellingen en voordrachten bij te wonen.

In de praktijkgerichte opleidingsonderdelen probeert de opleiding zo veel mogelijk de reële werksituatie na te bootsen via het Ritsmodel, zowel wat betreft het gebruikte materiaal als de te hanteren procedures. Sommige technieken worden aangebracht in de vorm van korte, intensieve workshops. Het elektronisch leerplatform Dokeos wordt nu nog vooral gebruikt als communicatie- en informatiemiddel. Volgens de commissie zou Dokeos meer in de diepte gebruikt kunnen worden als leerplatform.

De leermiddelen van de opleiding bestaan uit cursussen voor de theoretische en technische opleidingsonderdelen en ondersteuning hiervan via het elektronisch leerplatform Dokeos. De studenten gaven in de gesprekken aan dat ze regelmatig gebruik maken van Dokeos als platform waar cursusmateriaal en opdrachten van de studenten verzameld worden. De studenten vragen dat alle docenten gebruik zouden maken van het platform. De commissie heeft de cursussen ingekeken en vindt dat verscheidene cursussen aan actualisering toe en zijn. Ook beveelt de commissie aan dat de hardcopy cursussen volgens een standaardtemplate opgesteld worden, bvb met een inhoudstafel en ECTS-fiches.

De commissie vernam dat de kwaliteit van de werkvormen en leermiddelen door de opleiding opgevolgd via de studentenbevragingen. Uit de resultaten blijkt dat voornamelijk hoorcolleges slechte resultaten boeken. De commissie meent wel dat de resultaten van de bevragingen weinig betrouwbaar zijn door de beperkte respons. De commissie suggereert de opleiding om na te gaan hoe tevreden de studenten zijn over de kwaliteit van de hoorcolleges, bijvoorbeeld aan de hand van focusgroepen. De opleiding stelt voorop om de hoorcolleges aantrekkelijker te maken via het gebruik van het elektronisch leerplatform.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt een actualisatie en eenvormigheid van de cursussen aan.

De commissie vraagt het elektronisch leerplatform meer in de diepte te gebruiken.

Facet 2.7 Beoordeling en toetsing

Beoordelingscriterium:

- Door de beoordelingen, toetsingen en examens wordt adequaat en voor studenten inzichtelijk getoetst of de studenten de leerdoelen van (onderdelen van) het programma hebben gerealiseerd.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelt vast dat de beoordeling van de theoretische opleidingsonderdelen gebeurt aan de hand van schriftelijke en mondelinge examens. Voor de praktijkopdrachten tracht de opleiding zoveel mogelijk aandacht te besteden aan permanente evaluatie en evaluatie in praktijksituaties. De commissie waardeert dat het personeel vorming heeft gekregen rond criteriumgericht interview en objectieve observatietechnieken om de kwaliteit van de toetsing te verhogen. De commissie heeft echter tijdens haar bezoek bij het inkijken van de beoordeling van stages, praktijkwerken en examenvragen vastgesteld dat de relatie tussen competenties en evaluaties niet geconcretiseerd is. De commissie beveelt de dienst onderwijsontwikkeling aan om de opleiding te ondersteunen bij het competentiegericht evalueren.

Om het persoonlijk werk van de studenten binnen de praktijkonderdelen te beoordelen, wordt gebruik gemaakt van een jury bestaande uit interne juryleden aangevuld met externen uit de beroepspraktijk.

De beoordeling van de stage gebeurt aan de hand van een stageverslag en een gesprek met de stagebegeleider. De stage maakt samen met het portfolio en de ondersteunende activiteiten bij de masterproeven deel uit van het eindwerk. Deze verschillende elementen worden beoordeeld door een externe jury, samen met de leden van de vakgroep.

De commissie is positief over de stage- en eindwerkbeoordeling en de permanente evaluatie van praktijk-oefeningen.

Via de studiegids zijn de studenten op de hoogte van de procedures en vormen van toetsing. De studentenenquêtes meten de tevredenheid van de studenten over de beoordeling per opleidingsonderdeel.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt aan om de relatie tussen competenties en evaluaties te concretiseren en een beoordelingschaal te hanteren.

Facet 2.8 Masterproef

Dit facet is niet van toepassing voor een professioneel gerichte bacheloropleiding.

Facet 2.9 Toelatingsvoorwaarden

Beoordelingscriteria:

Het programma sluit qua vorm en inhoud aan bij de kwalificaties van de instromende studenten bachelor:

- diploma secundair onderwijs, diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie of een diploma of getuigschrift dat bij of krachtens een wet, decreet, Europese richtlijn of een andere internationale overeenkomst als gelijkwaardig wordt erkend;
- door het instellingsbestuur bepaalde voorwaarden voor personen die niet aan bovengenoemde voorwaarden voldoen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De toelatingsvoorwaarden voor de opleiding liggen vast in de algemene onderwijsregeling van de hogeschool en zijn de decretaal bepaalde voorwaarden.

Uit de gesprekken kon de commissie opmaken dat de opleiding gebruik zal maken van een toelatingsproef bij de overgang naar het studiegebied Kunsten. De instroom voor de opleiding zal daarmee kleiner worden dan nu het geval is. Momenteel is een toelatingsproef niet mogelijk. De opleiding gaf in de gesprekken aan dat de oriënteringsproeven die vroeger plaatsvonden zijn afgeschaft omdat de kandidaat-studenten geen rekening hielden met het resultaat en deze een te hoge werkdruk met zich meebrachten. De opleiding vindt een toelatingsproef belangrijk om enerzijds kans te geven aan talent en anderzijds kandidaten te weigeren die waarschijnlijk niet op de juiste plaats zouden terecht komen. De overstap naar het studiegebied Kunsten is volgens de opleiding ook belangrijk om een toelatingsproef in te voeren zodat een gecorrigeerde instroom mogelijk is. Al te vaak beginnen immers studenten met de verkeerde verwachting aan de opleiding. Het departement wil graag een algemene toelatingsproef organiseren die kan uitwijzen in welke opleiding van het departement de student het best zou instromen. Dankzij kleinere studentengroepen maar met de juiste motivatie wil de opleiding het niveau van het eerste jaar verhogen.

De commissie vernam dat de opleiding de toelatingsproef zal kunnen organiseren vanaf 2013. De commissie rekent erop dat bij de overstap van de opleiding naar het studiegebied van de kunsten de toelatingsproef een gecorrigeerde instroom verzekert van gemotiveerde en potentieel getalenteerde kandidaten. Dit moet vermijden dat het eerste jaar van de opleiding als een selectiejaar geldt, zoals de commissie kon vaststellen tijdens haar bezoek. De studenten die met de commissie spraken hebben voor deze opleiding gekozen om het belang dat er gehecht wordt aan zowel techniek als creativiteit.

Studenten kunnen doorstromen naar de masteropleidingen van het departement via een schakelprogramma. Studenten die uit andere opleidingen komen of die reeds beroepservaring hebben kunnen gebruik maken van EVC- en EVK-procedures. Het departement is verantwoordelijk voor de toekenning van EVC's en EVK's.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie ondersteunt het voornemen om de toelatingsproef te organiseren om een gecorrigeerde instroom te voorzien.

Oordeel over onderwerp 2, programma: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 2.1, relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma:	voldoende
facet 2.2, eisen academische gerichtheid van het programma:	voldoende
facet 2.3, samenhang van het programma:	voldoende
facet 2.4, studieomvang:	oké
facet 2.5, studielast:	voldoende
facet 2.6, afstemming tussen vormgeving en inhoud:	voldoende
facet 2.7, beoordeling en toetsing:	voldoende
facet 2.8, masterproef:	n.v.t.
facet 2.9, toelatingsvoorwaarden:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 3 Inzet van het personeel

Facet 3.1 Kwaliteit van het personeel

Beoordelingscriterium:

- Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het docententeam vormt volgens de commissie een gemotiveerde, coherente, geëngageerde groep. Het frequent gebruik van gastdocenten is volgens de commissie positief. De commissie kon vaststellen dat de inplanning van gastdocenten voor organisatorische problemen zorgt in de opleiding. De opleiding gaf in de gesprekken aan dat ze zich flexibel tracht op te stellen om gastdocenten te kunnen inschakelen.

Vanuit de hogeschool werden protocollen uitgewerkt die de procedures voor de uitwerking van het personeelsbeleid en het beheer ervan gedetailleerd beschrijven. Het personeelsbeleid kan verder departementaal aangevuld worden. Het personeelsbeleid van het departement Rits stelt onder meer een hoge participatiegraad bij de besluitvorming, het uitbouwen van een professionele, stimulerende werkomgeving en investering in gekwalificeerd administratief personeel voorop.

Aanstellingen, taakbelasting, benoeming en bevordering gebeuren volgens vastgestelde regels. Voor aanstellingen kunnen de opleidingscommissies eenmaal per jaar voorstellen doen die besproken worden in de departementsraad. Een selectiecommissie buigt zich over de kandidaten.

Het departementale onderhandelingscomité en de departementsraad bepalen samen de criteria die de verschillende taken binnen het departement naar een meetbare taakbelasting moeten vertalen. Aan het begin van het academiejaar kent elk personeelslid zijn/haar taakbelasting.

De commissie kon vaststellen dat er geen functioneringsgesprekken plaatsvinden. Ze vraagt aandacht voor gestructureerde functioneringsgesprekken en overleg tussen personeel en directie. Het departement gaf aan in de gesprekken dat er voor functioneringsgesprekken nog geen oplossing en structuur is gevonden, ook al vindt ze het een belangrijk moment voor feedback en verbetering.

Nieuwe personeelsleden worden binnen de vakgroep opgevangen en geïnformeerd door de vakgroepvoorzitter. Verdere begeleiding kunnen zij krijgen van de vakgroepassistenten. Volgens de commissie zou een manual een nuttig instrument kunnen zijn, zeker voor deeltijdse en nieuwe personeelsleden. Technische opleiding over de didactische apparatuur wordt gegeven door één van de ATP-leden van het departement. De opleiding voorziet geen didactische manual die beginnende docenten zou kunnen ondersteunen. Die didactische ondersteuning gebeurt binnen de vakgroepen.

Wat de professionalisering van het personeel betreft, is er op hogeschoolniveau een aanbod uitgewerkt. Er worden ook studiedagen georganiseerd, bijvoorbeeld rond toetsingsbeleid. Aanvragen van de individuele lesgevers voor bijscholingen worden zoveel mogelijk ondersteund, zo vernam de commissie.

De commissie is van mening dat de directie een meer actieve didactische begeleiding zou moeten aanreiken. Dit zou meer in lijn liggen van de onderwijsprofessionalisering dat één van de belangrijkste doelstellingen van het personeelsbeleid van de hogeschool is.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor gestructureerde functioneringsgesprekken en sturing tussen personeel en directie.

De commissie vraagt een meer actieve didactische begeleiding aangereikt door de directie.

Facet 3.2 Eisen professionele gerichtheid

Beoordelingscriterium:

- het onderwijs wordt voor een belangrijk deel verzorgd door personeel dat een verbinding legt tussen de opleiding en de beroeps- of kunstpraktijk.
- bij de daartoe in aanmerking komende opleidingen dient daarenboven voldoende personeel te beschikken over kennis en inzicht in de desbetreffende beroeps- of kunstpraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie kon in de gesprekken vaststellen dat een aantal docenten nog actief is in het werkveld. Andere docenten hebben in het verleden professionele ervaring opgedaan. De band van de docenten met het werkveld en de inbreng van gastdocenten is volgens de commissie een grote troef van de opleiding.

Vakinhoudelijke professionalisering gebeurt op voorstel van de individuele docent. Voor een groot deel gebeurt dit echter doordat veel docenten actief zijn in het werkveld.

De commissie kon in de gesprekken vaststellen dat er in de afstudeerrichtingen reeds verschillende PWO-projecten uitgevoerd zijn, zoals cinematography vs schilderkunst en een project rond de inzetbaarheid van een elektronisch leerplatform.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 3.3 Kwantiteit personeel

Beoordelingscriterium:

- Er wordt voldoende personeel ingezet om de opleiding met de gewenste kwaliteit te verzorgen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De docent-studentratio is volgens de commissie positief.

De opleiding beschikt over 29 lesgevers of 11,93 VTE onderwijzend personeel. Rekening houdend met de studentenaantallen wil dat zeggen dat de student-docentratio 19 bedraagt. De meeste onderwijzende personeelsleden hebben het statuut van praktijklector (19 van 29). Daarnaast zijn er 22 gastprofessoren actief in de opleiding. Van de 29 leden van het OP zijn er twee vrouwelijk, voor de gastprofessoren is er dat één. De docenten zijn ongeveer gelijkmatig verdeeld over de leeftijdscategorie 30-39, 40-49 en 50-59. De commissie vindt dat de opleiding een adequaat aantal personeelsleden heeft. Ze waardeert het inzetten van gastprofessoren omdat op die manier de actualiteit of specifieke deskundigheid in de opleiding kan gebracht worden. De overstap naar de kunsten zal voor een ruimere omkadering zorgen.

Daarnaast beschikt het departement over 12,25 VTE administratief en technisch personeel, dat onder meer instaat voor de studentenadministratie en het technisch materiaal.

De commissie stelde tijdens haar bezoek vast dat het gebruik van het toekennen van kleine percentages voor de verantwoordelijkheden binnen opleidingsondersteunende functies tot een grote discrepantie leidt tussen de ingeschatte en de werkelijk gepresteerde tijd. De commissie beveelt aan om grotere percentages toe te kennen zodat de werkelijk gepresteerde tijd beter benaderd wordt.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor de percentages van de ondersteunende taken.

Oordeel over onderwerp 3, inzet van het personeel: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 3.1, kwaliteit personeel:	voldoende
facet 3.2, eisen professionele gerichtheid:	goed
facet 3.3, kwantiteit personeel:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 4 Voorzieningen

Facet 4.1 Materiële voorzieningen

Beoordelingscriterium:

- De huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend om het programma te realiseren.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De opleiding is verspreid over de campussen Dansaertstraat en Sonart. Ter vervanging van de locatie Sonart zal er volgens de directie een nieuw gebouw op de campus Nijverheidskaai opgetrokken worden. Daarmee wordt ook de afstand tot de centrale campus in de Dansaertstraat verkleind. De commissie nam kennis van het verbouwingsplan voor campus Dansaert. Het departement houdt met de verschillende fasen van de verbouwing in de Dansaertstraat er rekening mee om zoveel mogelijk ruimte op deze campus te benutten.

De verbouwing in de Dansaertstraat heeft onder meer nieuwe klaslokalen en aula's en een cinemazaal, TV- en bruidagestudio opgeleverd, zo stelde de commissie vast. In de nieuwe cinema worden filmvoorstellingen gegeven. De cinema en het bijhorende ritscafé vergroten volgens commissie de uitstraling van de campus naar de buitenwereld.

Naast deze infrastructuur beschikt de opleiding in de verschillende locaties over:

- een TV-studio met beeld- en klankregie en een machinekamer;
- twee oefenstudio's;
- een grote opnamestudio en een kleinere filmstudio;
- 7 audiopostproductiecellen;
- een computerklas met 10 werkstations voor montage;
- 3 high-end montagecellen en 5 software-based montagecellen.

De commissie stelt vast dat het onderdeel film momenteel over state-of-the-art infrastructuur beschikt. Ze meent wel dat het investeringsklimaat moet evenredig verdeeld worden tussen de onderdelen film en televisie.

De montageafdeling zou volgens de opleiding aan een nieuwe investeringsronde toe zijn. De studenten beaamden in de gesprekken dat de voorzieningen voor montage erg beperkt zijn en dat het belangrijk is dat studenten zelf een computer hebben. Die eigen computers kunnen echter niet altijd de zware files aan.

De studenten van de andere afstudeerrichtingen zijn tevreden over het beschikbare materiaal.

Het materiaal van de opleiding is ondergebracht in de uitleendienst op de campus Sonart. De opleiding voert een voorzichtig investeringsbeleid in verband met het materiaal. Ze gaf in de gesprekken aan het belangrijk te vinden dat de student de technische basis kent van een camera en dat er geld opzij wordt gehouden om via workshops met gehuurde toestellen ook mee te zijn met de huidige snelle evoluties.

De opleiding beschikt niet over een bibliotheek en dit is volgens de commissie een zwak punt. Het departement wijst studenten door naar andere bibliotheken zoals de cinemateek, de universiteitsbibliotheek van de VUB en de hoofdstedelijke bibliotheek.

Op de verschillende campussen staan computers beschikbaar voor de studenten, zo vernam de commissie. Het departement heeft tijdens het academiejaar 2011-2012 een ruimer investeringsbudget toegekend om een aantal afgeschreven materialen te vervangen. Door het optrekken van het investeringsbudget hebben de opleidingen een aantal computers en bijbehorende programma's kunnen aankopen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor een evenwichtige investering in het materiaal voor televisie en film.

De commissie vraagt aandacht voor bibliotheekvoorzieningen binnen het departement.

Facet 4.2 Studiebegeleiding

Beoordelingscriteria:

- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten zijn adequaat met het oog op de studievoortgang.
- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel van de visitatiecommissie: excellent

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het beleid heeft volgens de commissie een terechte keuze gemaakt om een voltijdse invulling te geven aan studie- en studentenbegeleiding. Er is een zeer professionele en warme, individuele zorg voor de specifieke maatschappelijke probleemsituaties waarin hedendaagse studenten zich kunnen bevinden. Dankzij de studiebegeleiding worden kansen gegeven aan alle studenten uit de complexe instroom en kunnen studenten slagen ongeacht hun studiebeperkende kenmerken.

Kandidaat-studenten kunnen informatie over de opleiding vinden via de website en de informatiebrochure. Ze kunnen verder terecht op de opendeurdagen, de infodag en op de SID-ins.

In eerste instantie kunnen de studenten bij hun docenten terecht voor vakinhoudelijke studiebegeleiding.

Het departement beschikt over een ombuds die instaat voor de studie- en studentenbegeleiding en een studietrajectbegeleider.

De studiebegeleiding heeft dossiers voor zowat de helft van de studenten van het departement. De dossiers kunnen onder meer gaan over problemen met studieplanning of financiële of persoonlijke problemen. Sommige studenten komen enkel langs voor een kort gesprek, anderen worden gedurende langere tijd begeleid en eventueel naar meer gespecialiseerde hulp doorverwezen van de dienst sociale voorzieningen van de hogeschool. Deze dienst geeft onder meer juridisch advies, advies bij studiefinanciering, psychologische begeleiding en helpt te zoeken naar huisvesting. Alle dossiers worden individueel goed opgevolgd en er worden voor elke student oplossingen aangeboden.

De commissie waardeert dat de ombuds tracht jaarlijks een gesprek te hebben met alle instromende studenten en dat hij van hen een leertest afneemt om reeds actief leerproblemen op te sporen. Bij de instroom wordt ook een diversiteitsenquête afgenomen die onder meer peilt naar de thuissituatie en afkomst. Bij de intakegesprekken wordt vaak al duidelijk wie niet op zijn plaats is in de opleiding. Volgens de studiebegeleiding kan een toelatingsproef dit probleem verhelpen.

Vanuit de studiebegeleiding wordt de begeleiding van studenten met functiebeperkingen aangepakt. Daarbij is er ook aandacht voor het juist oriënteren van deze studenten zodat deze hun competenties in de juiste functie ten volle kunnen ontwikkelen. De ombuds zorgt voor de communicatie met de opleiding en de docenten voor aangepaste maatregelen.

De commissie kon in de gesprekken vaststellen dat heel wat studenten van de opleiding een persoonlijk traject volgen. Volgens de studietrajectbegeleider heeft dit te maken met het feit dat veel studenten ofwel goed zijn in techniek ofwel in creativiteit, waardoor ze een langer traject moeten volgen om het andere element onder de knie te krijgen. De aangepaste trajecten zijn echter beperkt door de regels van volgtijdelijkheid. De commissie waardeert dat vanaf het academiejaar 2012-2013 de studenten online zelf een traject kunnen voorstellen dat met deze regels rekening houdt.

Internationale studenten kunnen via de Engelstalige versie van de website informatie vinden over de opleiding. De studenten van de opleiding zelf die naar het buitenland gaan kunnen terecht bij de coördinator internationalisering. Het motiveren van studenten gebeurt voornamelijk door de vakgroep.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Oordeel over onderwerp 4, voorzieningen: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 4.1, materiële voorzieningen:	voldoende
facet 4.2, studiebegeleiding:	excellent

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1 Evaluatie resultaten

Beoordelingscriterium:

- De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Het is de merite van de vakgroepen dat ze een oplossing gezocht hebben voor het structureel gebrek van personeelsevaluatie vanuit departement en hogeschool. De commissie meent dat een formele implementatie van personeelsevaluatie mogelijk moet zijn als de systemen afgestemd worden op de bestaande initiatieven van de vakgroepen.

Op hogeschoolniveau wordt het kwaliteitsbeleid vorm gegeven vanuit de interdepartementale stuurgroep kwaliteitszorg waarin de departementale coördinatoren kwaliteitszorg zetelen. Binnen de hogeschool wordt het kwaliteitszorgsysteem Tris gebruikt waarmee instrumenten aangereikt worden om sterktes en zwaktes systematisch in kaart te brengen, evoluties vast te stellen en een kwaliteitsplan op te stellen. De hogeschool beschikt over een nieuw beleidsplan kwaliteitszorg voor de periode 2012-2015 dat onder meer rekening houdt met het nieuw accreditatiestelsel.

De commissie kon vaststellen dat het hogeschoolbeleid door de departementale kwaliteitszorgcoördinator op departementaal niveau wordt geïmplementeerd, maar dat een formeel kwaliteitsbeleid nog niet opgestart is binnen de opleiding. In de gesprekken kon de commissie vaststellen dat het departement eraan werkt om de informele kwaliteitszorg zoveel mogelijk om te zetten naar formele processen. Op het moment van het bezoek zocht de opleiding vooral informeel input bij studenten, docenten en werkveld.

Door deze informele input bleek uit de gesprekken dat de studenten minder noodzaak zien om deel te nemen aan de formele bevestigingen die de opleiding afneemt, waardoor deze een laag percentage van de respondenten kennen. De opleiding wil de respons optrekken naar 60%. De bevestiging peilt naar de verschillende aspecten van de opleiding waaronder doelstellingen, evaluatie, infrastructuur en studiedruk. De commissie stelt vast dat er jaarlijkse studentenenquêtes gebeuren. De deelnemingsgraad aan studentenenquêtes kan volgens de commissie opgedreven worden door incentives. Ook de kwaliteit van de enquêtes is voor verbetering vatbaar. De commissie beseft dat kwaliteitszorg en de metingen die ermee verbonden zijn niet altijd aangename materie zijn voor het OP. De commissie is van mening dat het mogelijk moet zijn om het belang van een goede, op maat gemaakte, kwaliteitszorg vanuit de hogeschool aan te sturen en deze zo te organiseren dat alle betrokkenen er het nut van inzien.

Positief vindt de commissie dat de studenten de algemene resultaten van bevestigingen kunnen terugvinden op Dokeos. Die feedback kan gebruikt worden om de deelname te stimuleren. De individuele resultaten worden aan de betrokken docent bezorgd. Het vakhoofd is verantwoordelijk voor de opvolging van de individuele resultaten van de docenten.

Naast de verschillende jaarlijkse studentenbevestigingen werd er eenmaal een alumni-enquête afgenomen maar ook hier was de respons te beperkt om conclusies aan te kunnen koppelen. De commissie vraagt een vergelijkbare incentive of een andere vorm van betrokkenheid, zoals een resonantiegroep, te organiseren.

De commissie vernam dat het personeel een laatste maal bevroegd werd in 2010. De commissie stelt uit de gesprekken vast dat de betrokkenheid van het ATP sterk moet worden uitgebreid door een optimalisering van de verticale communicatiekanalen tussen departement en ATP

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor de deelnemingsgraad aan en kwaliteit van studenten- en alumni-enquêtes op maat van de opleiding en begeleiding vanuit de hogeschool.

De commissie vraagt aandacht voor personeelsenquêtes.

Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering

Beoordelingscriterium:

- De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan de realisatie van de streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: onvoldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelt vast dat het departement naar aanleiding van het vorige visitatierapport bijstellingen heeft doorgevoerd. Onder meer volgende punten werden door de opleiding aangepakt:

- uitbouw ombudsdienst;
- inrichting leslokalen;
- organisatorische transparantie;
- uitbouw maatschappelijke dienstverlening via de PWO-projecten.

Actiepunten waaraan momenteel gewerkt wordt zijn onder meer:

- de overheveling naar het studiegebied kunsten;
- de gebouwenproblematiek;
- slaagcijfers verhogen voor bepaalde opleidingsonderdelen;
- uitbouw van een mediatheek;
- beperken van de werkdruk.

De commissie ondersteunt deze acties.

De informatie die de opleiding en het departement halen uit metingen worden volgens de commissie niet in een PDCA-cyclus geplaatst. De resultaten van studentenenquêtes worden niet gehanteerd om in een team tot structurele bijstellingen te komen. Deze situatie bestaat al langer in de opleiding en de commissie merkt hierin voorlopig weinig verbetering. Doordat de opleiding niet alle resultaten van enquêtes als relevant beschouwt, koppelt zij hier geen verbeteringen door. Verbeteringen worden daardoor voornamelijk doorgevoerd via informele informatie of op individueel initiatief.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt aan om de resultaten van metingen in een PDCA-cyclus te plaatsen zodat het opleidingsteam de resultaten gebruikt om tot structurele bijstellingen te komen.

Facet 5.3 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

Beoordelingscriterium:

- Bij de interne kwaliteitszorg zijn medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De studenten zijn via de bevragingen betrokken bij de kwaliteitszorg van de opleiding. Daarnaast zijn de studenten vertegenwoordigd in de studentenraad, de raad van bestuur van hogeschool associatie en sociale voorzieningen, de departementsraad, de opleidingscommissie en de vakgroepvergadering. De studenten van deze opleiding zouden volgens de commissie meer gestimuleerd moeten worden om zelf deel te nemen aan deze formele overlegorganen of actief betrokken moeten worden door bijvoorbeeld een resonantiegroep met studenten van de opleiding op te richten.

Het personeel is vertegenwoordigd in de verschillende bestuurs- en adviesorganen van het departement en de hogeschool, zoals de vakgroep, de opleidingscommissie, de departementsraad en het hogeschool- en departementaal onderhandelingscomité. De commissie kreeg echter de indruk tijdens het bezoek dat deze vertegenwoordiging niet altijd resultaten kan opleveren. Het departement en de hogeschool moeten meer betrokkenheid van docenten toestaan bij het groter geheel.

De commissie heeft vastgesteld dat het werkveld en de alumni vooral op informele basis betrokken zijn bij de opleiding. De opleiding heeft geen resonantiegroep. Er zijn wel informele contacten met vakverenigingen, stagebezoeken en tijdens de jury's. De commissie heeft in de gesprekken vastgesteld dat het werkveld en de alumni bereid zijn om structureel betrokken te worden in een jaarlijkse resonantiec ommissie. De commissie vraagt dit te organiseren.

Sommige mensen uit het werkveld gaven in het gesprek met de commissie wel aan dat de opleiding rekening houdt met de informele feedback en dat de opleiding daardoor de laatste jaren sterk verbeterd is. Vooral tijdens de stagebezoeken kan het werkveld heel wat input geven. Toch menen ze dat de formalisering van zo'n overleg belangrijk is. Het werkveld gaf aan de commissie aan hiertoe bereid te zijn.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt de deelname van studenten aan formele vergaderingen te stimuleren.

De commissie vraagt na te gaan hoe het personeel meer actief betrokken kan worden bij het groter geheel.

De commissie beveelt aan een jaarlijkse resonantiec ommissie samen te roepen.

Oordeel over onderwerp 5, interne kwaliteitszorg: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 5.1, evaluatie resultaten:	voldoende
facet 5.2, maatregelen tot verbetering:	onvoldoende
facet 5.3, betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

De visitatiecommissie maakt een positieve/negatieve afweging en stelt ze dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen. De commissie maakt een positieve afweging omdat ze vaststelt dat er een wil is om de kwaliteit te verbeteren en dat er deskundigheid is onder de docenten om dit aan te pakken. De Hogeschool dient echter op zoek te gaan om dit te formaliseren, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de opleiding, de studentenpopulatie en het werkveld, zodat ook het formele systeem door de docenten gedragen wordt. Zo kunnen een aantal schriftelijke enquêtes misschien aangevuld worden door resonantiegroepen.

Onderwerp 6 Resultaten

Facet 6.1 Gerealiseerd niveau

Beoordelingscriterium:

- De gerealiseerde eindkwalificaties zijn in overeenstemming met de nagestreefde competenties qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie vindt de kwaliteit van de afgestudeerden van het vereiste professioneel niveau. De eindwerken met de elementen stage, portfolio en ondersteuning van de masterproeven die de commissie gezien heeft, bewijzen dit.

De kwaliteit wordt volgens de commissie ook bewezen door de onmiddellijke inzetbaarheid in het werkveld. De commissie hoorde in het gesprek met het werkveld dat de studenten klaar zijn om de arbeidsmarkt te betreden en dat ze goed opgeleid zijn om aan zelfstudie te doen. Daardoor kunnen ze snel zich verder ontwikkelen in het werkveld, ook als ze bepaalde meer gespecialiseerde competenties missen.

De afgestudeerden bevestigen in de gesprekken dat ze met de juiste competenties in het werkveld stappen en dat ze in staat zijn om zich snel aan te passen en bij te scholen. De alumni gaven in de gesprekken met de commissie wel aan dat de opleiding te weinig aandacht heeft om aan de studenten een realistisch beeld van het werkveld te schetsen. De verwachting van de afgestudeerden dat zij allemaal in de gewenste functie werk meteen werk kunnen vinden, blijkt in realiteit niet altijd uit te komen. Heel wat van de afgestudeerden ervaren in het werkveld ook dat er misbruik van hen wordt gemaakt door de afgestudeerden steeds opnieuw via stages in te schakelen.

De commissie waardeert dat aan het begin van ieder academiejaar de bachelor- en masterproeven worden vertoond op een evenement Open Rits. Hierop zijn afgestudeerden en werkveld aanwezig. Dit evenement is een goede gelegenheid voor studenten om contacten te leggen voor een job.

De commissie heeft geen cijfers over tewerkstelling teruggevonden maar uit de reacties tijdens de gesprekken blijkt tewerkstelling in de sector geen probleem te zijn maar zoals al vermeld is die tewerkstelling niet steeds op het niveau dat de student verwacht.

Uit de alumni-enquête blijkt onder meer dat 42% minder of niet tevreden is over de inhoud van de opleiding en 35% niet of minder tevreden over de organisatie. De alumni konden in het gesprek met de commissie deze cijfers relativiseren. Uit hun ervaring blijkt dat vooral ontevreden studenten de enquête invullen. De docenten konden in het gesprek met de commissie ook aantonen dat de ontevredenheid voornamelijk in de afstudeerrichting Geluid zat. Die beschikte op het moment van deze bevraging niet over een vakhoofd, wat een aantal problemen met zich heeft meegebracht.

De commissie meent dat de internationalisering bij de studenten verder uitgebreid kan worden. De opleiding heeft niet elk jaar een uitgaande student, wel zijn er verschillende inkomende studenten. De opleiding realiseert de internationalisering voornamelijk door studenten die masterproeven ondersteunen die in het buitenland gefilmd worden. De afgestudeerden gaven in de gesprekken aan geen gebruik te hebben gemaakt van de mogelijkheden van internationale uitwisselingen omdat ze een deel van hun opleiding zouden missen en - vooral - heel wat contacten, die belangrijk zijn voor het vinden van een job, niet zouden kunnen leggen.

De opleiding heeft wel een aantal docentenuitwisselingen lopen. Vanuit de afstudeerrichting Montage is in die zin een nieuw project opgestart met Ghana.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor de internationale ervaring bij de studenten.

Facet 6.2 Onderwijsrendement

Beoordelingscriteria:

- Voor het onderwijsrendement zijn streefcijfers geformuleerd in vergelijking met relevante andere opleidingen.
- Het onderwijsrendement voldoet aan deze streefcijfers.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Vlaanderen heeft geen traditie in het verzamelen van slaagcijfers per studiegebied en/of opleiding over de jaren heen. Uit ervaring blijkt dat de globale slaagcijfers voor generatiestudenten op Vlaams niveau tussen de 45 en de 50 procent liggen. Noch de evolutie over de jaren heen, noch de situatie per opleiding of studiegebied wordt opgevolgd. Daardoor kan de opleiding geen streefcijfers formuleren in vergelijking met relevante andere opleidingen.

De commissie stelt vast dat de slaagcijfers voor de opleiding voornamelijk in het eerste jaar lager zijn dan bij de andere professioneel gerichte bacheloropleidingen in het departement.

In het eerste jaar haalt gemiddeld meer dan de helft van de studenten minder dan 50% van de opgenomen studiepunten. Ongeveer een derde van de studenten behaalt minder dan 25% van de opgenomen studiepunten bij de eerste 60 studiepunten. Tussen de 15 en 20% van de studenten behaalt 25-50% van de opgenomen studiepunten, ongeveer 25% haalt 50-75% van de opgenomen studiepunten, ongeveer 23% haalt meer dan 75% waarvan 5% de volledige opgenomen studiepunten behaald. Voor de opgenomen studiepunten tussen 60 en 120 en 120 en 180 halen de meeste studenten meer dan 75% van de opgenomen studiepunten. De gemiddelde studieduur is drie jaar en vier maanden, wat de commissie nog aanvaardbaar vindt. Volgens de commissie zullen de slaagcijfers dankzij de toelatingsproef kunnen stijgen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie meent dat via de toelatingsproef het rendement verhoogd kan worden.

Oordeel over onderwerp 6, resultaten: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 6.1, gerealiseerd niveau:	goed
facet 6.2, onderwijsrendement:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Globaal oordeel

De visitatiecommissie baseerde haar oordeel en motivering op de volgende bronnen:

- het zelfevaluatie-rapport van de opleiding en de bijhorende bijlagen, de gevoerde gesprekken met de betrokkenen,
- de documenten ter inzage tijdens het bezoek,
- de opgevraagde documenten,
- de reactie van de opleiding op het opleidingsrapport.

Op basis van de oordelen over:

onderwerp 1, niveau en oriëntatie:	voldoende
onderwerp 2, programma:	voldoende
onderwerp 3, personeel:	voldoende
onderwerp 4, voorzieningen:	voldoende
onderwerp 5, interne kwaliteitszorg:	voldoende
onderwerp 6, resultaten:	voldoende

is de commissie van mening dat er voldoende generieke kwaliteitswaarborgen in de opleiding aanwezig zijn.

Overzichtstabel van de oordelen

	score facet	score onderwerp
Onderwerp 1: Doelstellingen van de opleiding		voldoende
Facet 1.1: Niveau en oriëntatie	goed	
Facet 1.2: Domeinspecifieke eisen	voldoende	
Onderwerp 2: Programma		voldoende
Facet 2.1: Relatie doelstelling en inhoud	voldoende	
Facet 2.2: Eisen professionele gerichtheid	voldoende	
Facet 2.3: Samenhang	voldoende	
Facet 2.4: Studieomvang	oké	
Facet 2.5: Studietijd	voldoende	
Facet 2.6: Afstemming vormgeving en inhoud	voldoende	
Facet 2.7: Beoordeling en toetsing	voldoende	
Facet 2.8: Masterproef	n.v.t.	
Facet 2.9: Toelatingsvoorwaarden	voldoende	
Onderwerp 3: Inzet van personeel		voldoende
Facet 3.1: Kwaliteit personeel	voldoende	
Facet 3.2: Eisen professionele gerichtheid	goed	
Facet 3.3: Kwantiteit personeel	voldoende	
Onderwerp 4: Voorzieningen		voldoende
Facet 4.1: Materiële voorzieningen	voldoende	
Facet 4.2: Studiebegeleiding	excellent	
Onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg		voldoende
Facet 5.1: Evaluatie resultaten	voldoende	
Facet 5.2: Maatregelen tot verbetering	onvoldoende	
Facet 5.3: Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	voldoende	
Onderwerp 6: Resultaten		voldoende
Facet 6.1: Gerealiseerd niveau	goed	
Facet 6.2: Onderwijsrendement	voldoende	

De oordelen zijn van toepassing voor:

EhB Erasmushogeschool Brussel

- professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage

Audiovisuele technieken: film-tv-video

Hoofdstuk 1 Het domeinspecifieke referentiekader Audiovisuele technieken: film-tv-video

1.1 inleiding

Voor iedere (groep van) opleiding(en) wordt een domeinspecifiek referentiekader ontwikkeld dat door de commissie gebruikt wordt bij de beoordeling van opleidingen. De visitatiecommissie is verantwoordelijk voor de opmaak van het domeinspecifiek referentiekader. De VLHORA als evaluatieorgaan geeft de procedure¹ aan voor de opstelling ervan.

Het referentiekader is niet bedoeld om een ideale opleiding te schetsen. Respect voor de eigenheid van een opleiding en voor de diversiteit binnen eenzelfde opleiding over de instellingen heen, veronderstelt immers dat in de eerste plaats wordt nagegaan of elke opleiding erin slaagt haar eigen doelstellingen te realiseren en dit zowel inhoudelijk als procesmatig. Dit belet niet dat wordt nagegaan of elke opleiding aan een aantal minimumeisen voldoet, die aan de betreffende opleiding worden gesteld vanuit het vakgebied en/of de relevante beroepspraktijk.

1.2 domeinspecifieke competenties

1.2.1 gehanteerde input

referentiekaders van de opleidingen op hogeschoolniveau

- Competentieprofiel professionele gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: film-tv-video, LUCA School of Arts (Hogeschool voor Wetenschap en Kunst)

wettelijke bronnen

- Structuurdecreet (2003)
- European Qualifications Framework (EQF)
- Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS)
- Accreditatiekader NVAO
- Dublin descriptor

brondocumenten onderschreven door werkveld

- Beroepsprofiel voor de studierichting 'Cinematografie', Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), 1997.

1.2.2 domeinspecifieke competenties

Inzake algemene competenties en algemeen wetenschappelijke competenties, verwijst de visitatiecommissie naar het Structuurdecreet betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen (2003-04-04).

¹ De procedure voor het opstellen van het domeinspecifiek referentiekader is beschikbaar op de website van de VLHORA www.vlhora.be onder de rubriek visitatie & accreditatie.

Beroepsspecifieke competenties

De professionele Bachelor in audiovisuele technieken: film-tv-video kan volwaardig en zelfstandig functioneren op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar in het domein van:

i. Pre-productie

De Bachelor in audiovisuele technieken: film-tv-video kan communiceren met de opdrachtgever en kan de doelstelling van de opdracht formuleren en concretiseren. Hij kan een scenario uitwerken en de realisatie ervan plannen en budgetteren. Hij beschikt over voldoende initiatief om zelf de productie van een audiovisueel product op poten te zetten en daartoe competente medewerkers te zoeken.

ii. Productie

De Bachelor in audiovisuele technieken: film-tv-video kan een scenario via beeld en acteursregie visualiseren. Hij beschikt over de competenties om de manipulaties die eigen zijn aan de verwerking van beeld, geluid en montage uit te voeren. Hij beschikt over de geschikte attitude en vakkennis om goed te kunnen communiceren met de andere leden van een productieteam. Hij is voldoende op de hoogte van de meest bekende culturele stromingen om verwijzingen te kunnen toepassen.

iii. Post-productie

De Bachelor in audiovisuele technieken: film-tv-video kan in hoede van een regisseur of monteur het aangeleverde beeld en geluid structureren om de doelstelling van het scenario te realiseren. Hij beschikt over de nodige technische competenties om de meest gangbare apparatuur daarbij te gebruiken. Hij beschikt over voldoende creativiteit en inventiviteit om probleemoplossend te werken.

iv. Technisch commerciële diensten

De Bachelor in audiovisuele technieken: film-tv-video kan advies verlenen bij de aankoop en verkoop van audiovisuele systemen en producten.

v. Training

De Bachelor in audiovisuele technieken: film-tv-video kan training geven over audiovisuele systemen of toepassingen.

1.3 besluit

De commissie wil zich tijdens de visitatie nagaan op welke manier de professioneel gerichte bacheloropleiding de noodzakelijk geachte competenties concretiseert in het programma.

Ze wil zich verder een beeld kunnen vormen van de manier waarop de opleiding zich oriënteert naar de hedendaagse actualiteit/realiteit van het beroep en naar de huidige marktsituatie, en dit zowel met betrekking tot de opdrachtgevende, financierende als regelgevende partijen.

De verbondenheid van de opleiding met haar vakgebied, hun actieve participatie in de buitenwereld en de manier waarop ze hun omgeving in de onderwijsinstelling binnenbrengen vormt voor de commissie eveneens een aandachtspunt.

De commissie wil tot slot expliciet nagaan welke samenwerkingsverbanden en welk overleg er bestaat tussen de opleiding en vergelijkbare opleidingen en/of andere nationale of internationale betrokken partijen om een gemeenschappelijk actueel referentiekader op te stellen.

Hoofdstuk 2 Opleidingsrapport Audiovisuele technieken: film-tv-video

LUCA School of Arts

Algemene toelichting bij de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: film-tv-video aan de LUCA School of Arts

De professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: film-tv-video maakt deel uit van het departement Narafi, dat sinds 2008 een departement is aan de Hogeschool voor Wetenschap & Kunst. In 1995 was Narafi één van de fusiepartners van deze hogeschool en het maakte tot 2008 deel uit van het departement Technologie. Narafi werd in 1939 opgericht als eerste filmschool van België - 'Nationaal Radio en Filmtechnisch instituut' - en bood doorheen haar geschiedenis graduaatsopleidingen cinematografie, fotografie, elektronica en technisch ingenieur aan.

Vandaag bestaat het departement nog uit twee opleidingen: de professioneel gerichte bacheloropleidingen Audiovisuele technieken: fotografie en Audiovisuele technieken: film, tv en video.

De LUCA School of Arts bestaat uit vijf instituten voor hoger kunst- en architectuuronderwijs. De opleidingen zijn verspreid over vijf campussen: campus Lemmensinstituut in Leuven, campus Narafi in Vorst, campus Sint-Lucas Beeldende kunst in Gent, campus Sint-Lucas Architectuur in Gent en Brussel en campus Sint-Lukas in Brussel.

De hogeschool hervormde recent haar structuren naar een meer centraal gestuurde hogeschool. De beleidsraden van de departementen werden vervangen door een centrale raad van bestuur die de hele hogeschool aanstuurt. De dagelijkse werking van de hogeschool wordt georganiseerd binnen het directiecomité dat bestaat uit alle departementshoofden en de algemeen directeur. Samen met deze hervorming trad de Hogeschool Sint-Lukas Brussel toe tot de LUCA School of Arts. De hogeschool bestaat daarmee uit architectuuropleidingen, kunstopleidingen en kunstgerelateerde opleidingen en wordt door het integratiedecreet van de Vlaamse regering (11 december 2011) beschouwd als een School of Arts.

De LUCA School of Arts maakt deel uit van de Associatie KU Leuven. De hogeschool heeft gemiddeld 4500 studenten, de opleiding ongeveer 220.

Onderwerp 1 Doelstellingen van de opleiding

Facet 1.1 Niveau en oriëntatie van de professioneel gerichte bachelor

Beoordelingscriteria:

De opleidingsdoelstellingen zijn er op gericht de student te brengen tot:

- het beheersen van algemene competenties als denk- en redeneervaardigheid, het verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren;
- het beheersen van algemene beroepsgerichte competenties als teamgericht kunnen werken, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk;
- het beheersen van beroepsspecifieke competenties op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.

Het oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelde vast dat de competenties werden opgesteld aan de hand van het eindverslag van de werkgroep BAMA-profielen van de associatie en het beroepsprofiel cinematografie van de VLOR (1998), die volgens de opleiding, mits een aantal accentverschuivingen, nog steeds gebruikt kan worden voor de functies die in het werkveld verricht worden.

De competenties waaraan de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: film-tv-video werkt zijn:

Algemene competenties

Denk- en redeneervaardigheid, het vermogen tot verwerven en verwerken van informatie, het vermogen tot kritische reflectie en projectmatig werken, creativiteit, het kunnen uitvoeren van eenvoudige leidinggevende taken, het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken en een ingesteldheid tot levenslang leren.

Algemene beroepsgerichte competenties

Teamgericht kunnen werken, assertiviteit, oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën, en het besef van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk. Het ontwikkelen van een brede culturele interesse.

Beroepsspecifieke competenties

De bachelor in film-tv-video kan volwaardig en zelfstandig functioneren op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar in het domein van:

- Pre-productie

De bachelor in film-tv-video kan communiceren met de opdrachtgever en kan de doelstelling van de opdracht formuleren en concretiseren. Hij/zij kan een scenario uitwerken en de realisatie ervan plannen en budgetteren. Hij/zij beschikt over voldoende initiatief om zelf de productie van een audiovisueel product op poten te zetten en daartoe competente medewerkers te zoeken.

- Productie
De bachelor in film-tv-video kan een scenario via beeld en acteursregie visualiseren. Hij/zij beschikt over de competenties om de manipulaties die eigen zijn aan de verwerking van beeld, geluid en montage uit te voeren. Hij/zij beschikt over de geschikte attitude en vakkennis om goed te kunnen communiceren met de andere leden van een productieteam. Hij/zij is voldoende op de hoogte van de meest bekende culturele stromingen om verwijzingen te kunnen toepassen.
- Post-productie
De bachelor in film-tv-video kan in hoofdte van een regisseur of monteur het aangeleverde beeld en geluid structureren om de doelstelling van het scenario te realiseren. Hij/zij beschikt over de nodige technische competenties om de meest gangbare apparatuur daarbij te gebruiken. Hij/zij beschikt over voldoende creativiteit en inventiviteit om probleemoplossend te werken.
- Technisch commerciële diensten
De bachelor in film-tv-video kan advies verlenen bij de aankoop en verkoop van audiovisuele systemen en producten.
- Training
De bachelor in film-tv-video kan training geven over audiovisuele systemen of toepassingen.

De commissie stelt vast dat de algemene en algemeen beroepsgerichte competenties overeenkomen met de eisen van het decreet. De beroepsspecifieke competenties vinden aansluiting bij de eisen gesteld door het beroepenveld en de sector. De commissie merkte tijdens het bezoek wel op dat de ECTS-fiches en de competenties niet bekend zijn bij de studenten. De studenten zijn wel duidelijk op de hoogte van het generalistische profiel van de opleiding, dat uitgebreid gecommuniceerd wordt. De commissie is van mening dat de opleiding moet toezien op het gebruik en verduidelijking van de ECTS-fiches. Ook moeten de studenten duidelijk geïnformeerd worden over de te bereiken competenties.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt de opleiding aan om toe te zien op het gebruik en verduidelijking van de ECTS-fiches en de studenten te informeren over de te bereiken competenties.

Facet 1.2 Domeinspecifieke eisen

Beoordelingscriteria:

- De doelstellingen van de opleiding (uitgedrukt in eindkwalificaties van de student) sluiten aan bij de eisen die door (buitenlandse) vakgenoten en het relevante beroepenveld gesteld worden aan een opleiding in het betreffende domein (vakgebied/discipline en/of beroepspraktijk of kunstpraktijk). Ze zijn, ingeval van gereguleerde beroepen, in overeenstemming met de reglementering of regelgeving ter zake.
- Voor professioneel gerichte bacheloropleidingen zijn de eindkwalificaties getoetst bij het relevante beroepenveld.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie meent dat de domeinspecifieke eisen nauw aansluiten met de sector en de beroepspraktijk. Deze eisen komen mede tot stand aan de hand van input uit het werkveld. In haar profilering en doelstellingen kenmerkt de opleiding zich als polyvalent en wil zij niet specialiserend werken. Alle studenten moeten dan ook minimumcompetenties halen binnen de vijf domeinen die dit brede spectrum bestrijken (beeld, geluid, montage, regie en productie). De commissie stelde in haar gesprekken een stijgende vraag vast naar polyvalente

medewerkers in het beroepsveld, naast gespecialiseerde medewerkers, en waardeert daarom dit profiel van de opleiding. De opleiding vermeldt de situatie in het werkveld ook als één van de redenen om een polyvalente vorming aan te bieden. Daarnaast is het volgens haar belangrijk voor een goede samenwerking om voldoende noties te hebben van andere domeinen. In de gesprekken met de commissie haalde de opleiding ook het belang van een brede vorming aan om de studenten de kans te geven te ontdekken waar hun sterktes en interesses liggen.

Binnen deze polyvalente vorming staan volgens de opleiding drie aspecten centraal: attitude, techniek en creativiteit (ATC). Deze komen voornamelijk in de beoordeling van de studenten aan bod (zie facet 2.7). De commissie heeft veel waardering voor het ATC-principe en ziet het als een verrijking voor de opleiding om dit in de toekomst consequent door te trekken in de domeinspecifiek competenties.

De opleiding benadrukt in de gesprekken met de commissie dat ze een creatief, maar geen artistiek profiel heeft. De opleiding en hogeschool hebben daarom beslist dat de opleiding niet overgeheveld zal worden van het studiegebied Industriële wetenschappen naar het studiegebied Kunsten. Daarmee willen ze haar profilering als professionele opleiding waarborgen. De opleiding krijgt de benaming kunstgerelateerde opleiding zodat ze deel kan uitmaken van de nieuwe School of Arts samen met de kunstopleidingen.

De studenten toonden zich in de gesprekken met de commissie zeer tevreden over het polyvalente profiel van de opleiding. Door de variatie aan opdrachten binnen de verschillende domeinen komen de studenten effectief te weten welk pad ze in de toekomst verder willen volgen.

De aansluiting met de beroepspraktijk blijkt volgens de commissie ook uit de opname van commerciële en trainingsfuncties in het referentiekader. De opleiding stelde na een visitatie door externen vast dat hiervoor vraag is in het werkveld. De opleiding houdt regelmatig deze visitatie door vertegenwoordigers uit het werkveld om haar doelstellingen, curriculum en voorzieningen aansluiting te doen vinden bij recente ontwikkelingen. De laatste keer vond deze visitatie plaats in 2009. De competenties rond technisch commerciële diensten en training werden in het programma verder uitgewerkt binnen een leerlijn sociale en communicatieve vaardigheden en een aantal opleidingsonderdelen.

De opleiding heeft haar profiel vergeleken met buitenlandse instellingen. Daarbij valt haar op dat het professionele profiel internationaal redelijk uniek is. De meeste gelijkaardige opleidingen bevinden zich binnen de Kunsten. Volgens de opleiding maakt dit het wel mogelijk om interessante samenwerkingsverbanden aan te gaan waarbij de twee profielen elkaar kunnen aanvullen. De brede vorming is een ander opvallend verschil met het buitenland en heeft volgens de opleiding onder meer te maken met de kleine binnenlandse markt.

Het artistieke profiel vindt de opleiding ook terug in de vergelijking met de Vlaamse academische bachelor- en masteropleiding artistieke opleidingen Audiovisuele kunsten. Zij profileert zich ten opzichte van deze opleidingen met haar nadruk op creativiteit, techniek en attitude. In vergelijking met de andere professioneel gerichte bacheloropleidingen Audiovisuele technieken: Beeld-geluid-montage en Audiovisuele technieken: assistentie benadrukt Narafi haar brede vorming ten opzichte van deze specialiserende opleidingen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie raadt aan om het ATC-principe door te trekken in het domeinspecifiek referentiekader.

Oordeel over onderwerp 1, doelstellingen van de opleiding: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 1.1, niveau en oriëntatie:	voldoende
facet 1.2, domeinspecifieke eisen:	goed

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 2 Programma

Facet 2.1 Relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma

Beoordelingscriteria:

- Het programma is een adequate concretisering van de eindkwalificaties van de opleiding qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.
- De eindkwalificaties zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.
- De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de geformuleerde eindkwalificaties te bereiken.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelt vast dat de vooropgestelde competenties door de opleiding aangebracht worden in verschillende leerlijnen.

Om de polyvalentie in het programma concreet vorm te geven, werkte de opleiding verschillende leerlijnen uit voor de vijf domeinen (beeld, geluid, montage, regie en productie) die ze bestrijkt. Ze bouwt daarmee de competenties binnen deze domeinen gedurende de drie opleidingsjaren op. In de verschillende leerlijnen rond de domeinen volgen de studenten theoretische ondersteunende opleidingsonderdelen. Deze kennis en inzichten worden geïntegreerd met de opdrachten in de praktijkonderdelen (zie facet 2.3). Daarnaast wordt het programma verder vormgegeven door de leerlijnen praktijk, algemene vorming en taal- en communicatie. De algemene vorming biedt de studenten een referentiekader aan, terwijl de leerlijn taal en communicatie de sociale en communicatieve vaardigheden van de studenten aanscherpt. De commissie vindt dat het programma aansluit bij de doelstellingen van de opleiding. Wel moeten de doelstellingen, competenties en opleidingsonderdelen voor alle betrokkenen scherper gesteld worden op basis van het ATC-principe. Aangezien ATC niet is doorgetrokken in het domeinspecifiek referentiekader en in de competentielijst niet altijd voorkomt, is hier nog ruimte voor verbetering. De commissie merkt ook op dat de competenties training en verkoop minder aan bod komen in het programma.

De commissie waardeert dat de nieuwe media een rol spelen in de opleiding zowel als middel (de studenten werken met nieuwe digitale systemen) als output (bijvoorbeeld door het maken van een 1-minuutfilm voor een website). Het werkveld merkt in de gesprekken met de commissie wel op dat de studenten niet altijd mee zijn met de ethiek rond nieuwe media, bijvoorbeeld wat er wel en niet gecommuniceerd mag worden. De commissie vraagt de opleiding om hiervoor meer aandacht te hebben in het programma.

Het werkveld toonde zich tijdens het bezoek positief over het feit dat de opleiding ook nog deels analoog werkt, omdat dit de studenten een goede basis meegeeft. De afgestudeerden die met de commissie spraken, zijn het daarmee eens.

De commissie onderschrijft dat een meer gecentraliseerde werking van de hogeschool disciplineoverschrijdende samenwerkingen mogelijk moet maken. Naast de oprichting van het Adviescomité voor het Hoger Professioneel Onderwijs die nieuwe initiatieven moet mogelijk maken, richtte de opleiding een samenwerkingsverband op met de VRT en Mediarte rond diversiteit waarbij de studenten betrokken worden bij het produceren van de promotiecampagne en een discussiesessie. Daarnaast vonden andere disciplineoverschrijdende samenwerkingen plaats in het kader van het Festival van de Fantastische Film, met de opleiding Beeldende kunsten van Sint Lukas Gent en met het Lemmensinstituut.

Om aansluiting te vinden bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied heeft de opleiding beslist om met deeltijdse docenten te werken die actief zijn in het werkveld. Ook de voltijdse docenten worden hiertoe gestimuleerd om actief te zijn in het werkveld. Daarnaast rekent ze op de expertise van gastdocenten, voornamelijk in de laatste opleidingsfase.

Op het einde van ieder academiejaar houdt de opleiding een algemene POC-vergadering waarbij kleine bijsturingen in het programma worden besproken. Om de vier jaar wordt het programma grondig aangepast. De commissie is positief over de vierjaarlijkse herziening van het curriculum met input van een commissie uit het werkveld. Zoals eerder vermeld (zie facet 1.2) organiseerde de opleiding een laatste visitatie vanuit het werkveld in 2009. Op basis van de resultaten van deze visitatie nam de opleiding onder meer volgende maatregelen:

- De opleidingsonderdelen vaktechnisch Engels en Frans worden als keuzevak aangeboden.
- Het aantal uren sociale en communicatieve vaardigheden wordt verdubbeld.
- Voor stage en stagebegeleiding worden extra uren en middelen uitgetrokken.

De evaluatie van de visitatie vanuit het werkveld vond plaats in 2011. De inhoudelijke vernieuwing werd positief geëvalueerd, maar de praktische organisatie van de lessen werd herzien.

De commissie waardeert de aandacht voor andere vormen van internationalisering naast internationale uitwisselingen.

Door het internationaliseringbureau te integreren in het studentencentrum (waar zich ook de mediatheek en de studentenadministratie bevinden) tracht de opleiding de internationalisering onder de studenten verder te stimuleren. Dit moet volgens de opleiding de drempel voor studenten verlagen om een uitwisseling aan te gaan. Om de instroom van internationale studenten te vereenvoudigen wordt de vernieuwde website vanaf de zomer 2012 ook in het Engels aangeboden. Om uitwisselingen met andere instellingen te faciliteren werden keuzeopleidingsonderdelen gecreëerd van wisselende omvang zodat de studieprogramma's van de verschillende instellingen beter op elkaar afgestemd kunnen worden. De opleiding gaf in de gesprekken aan dat ze instromende studenten voornamelijk in de praktijkonderdelen inschakelt. Sinds kort laat de opleiding ook uitwisselingen toe in de tweede opleidingsfase en niet enkel in de laatste.

Naast uitwisselingen in het kader van Erasmus en Erasmus Belgica heeft de opleiding ook aandacht voor uitwisselingen in het kader van UOS. De opleiding zoekt daarbij naar private middelen om het beperkt aantal beurzen aan te vullen.

De opleiding organiseerde in het kader van internationalisation at home een project van één week in samenwerking met de Franstalige zusterschool Inraci. Daarbij werden studenten en docenten van beide opleidingen betrokken op een Franstalige en een Nederlandstalige set. In het academiejaar 2012-2013 zal dit project herhaald worden. De studenten die kiezen voor het opleidingsonderdeel Frans, gaan ook naar het filmfestival in Namen, waar ze een aantal opdrachten moeten uitvoeren.

In het curriculum zelf komt de internationale dimensie aan bod door de aandacht voor internationale ontwikkelingen in de verschillende opleidingsonderdelen. Daarbij heeft de opleiding ook aandacht voor niet-westerse ontwikkelingen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De doelstellingen, competenties en opleidingsonderdelen moeten scherper gesteld worden op basis van het ATC-principe.

De commissie vraagt meer aandacht in het programma voor het ethische aspect van nieuwe media.

Facet 2.2 Eisen professionele gerichtheid van het programma

Beoordelingscriteria:

- Kennisontwikkeling door studenten vindt plaats via vakliteratuur, aan de beroeps- of kunstpraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk, de kunstpraktijk en/of (toegepast) onderzoek.
- Het programma heeft aantoonbare verbanden met actuele ontwikkelingen in het vakgebied/de discipline.
- Het programma waarborgt de ontwikkeling van beroeps- of artistieke vaardigheden en heeft aantoonbare verbanden met de actuele beroepspraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie stelt vast dat de opbouw van de opleiding met aandacht voor preproductie, productie en postproductie de reële werksituaties reflecteert vanaf het eerste jaar. De studenten nemen daarbij de verschillende functies in die bij een opnameploeg van tel zijn. De commissie stelt vast dat dit gebeurt onder begeleiding van professionelen, zowel de deeltijdse docenten die actief zijn in het werkveld als de gastdocenten. Dankzij deze manier van werken is de professionele gerichtheid van het programma volgens de commissie zeer groot.

De commissie stelde tijdens de gesprekken vast dat de studenten vanaf het tweede jaar zowel door de docenten als door de klasgroep aangemoedigd worden om een bepaalde functie uit te oefenen die hen het beste ligt, zodat de student zich toch in beperkte mate kan specialiseren. Daarnaast menen de studenten dat ze nog steeds voldoende mogelijkheden en aansporingen krijgen om ook de andere functies uit te oefenen in verplichte oefeningen. Bij bepaalde oefeningen zoals multicamera moeten de studenten ook elke dag een andere functie vervullen. Op basis van de functies stellen de studenten zelf groepen samen om de opdrachten uit te voeren. Dit blijkt uit de gesprekken vrij vlot te gaan.

Het aantal gastdocenten wordt doorheen de opleiding opgevoerd. In het tweede jaar zijn de gastdocenten geconcentreerd rond een projectweek en in het derde jaar begeleiden ze verschillende opdrachten, zoals multicamera. De gastdocenten worden daarbij op de hoogte gebracht van het ATC-systeem dat de opleiding hanteert voor de beoordeling van praktijkopdrachten (zie facet 2.7).

De kennisontwikkeling staat in de opleiding in functie van de bruikbaarheid in de beroepspraktijk. De commissie waardeert dat bij de meer theoretisch ondersteunende opleidingsonderdelen de opgedane kennis meteen wordt toegepast in praktijkoefeningen.

Op het einde van het tweede jaar maken de studenten reeds in groep een shorty, als voorbereiding op het eindwerk. In het laatste jaar worden vier kortfilms gedraaid in het kader van de eindwerken. De commissie waardeert het concept. Elke groep moet in het eerste semester werken aan twee van de vier kortfilms, één keer als assisterende en één keer als uitvoerende groep. Hiervoor worden scenario's geselecteerd die tijdens het tweede jaar geschreven zijn. Naast deze gemeenschappelijke pijler van het eindwerk, maken de studenten ook een eigen werk in het tweede semester, waar ze een promotor voor zoeken. De studenten kunnen voor het eigen werk een promotor kiezen uit alle docenten van de praktijk, maar mogen daarnaast ook extra begeleiding vragen. De studenten kunnen vrij kiezen voor het soort audiovisuele productie dat zij willen maken. Eén docent coördineert de eindwerken.

De studenten volgen een stage van minimaal 80 uur aan het einde van de opleiding. Na verschillende infosessies over het doel en de werkwijze van de stage, kunnen de studenten een stageplaats suggereren. Ze kunnen een stage volgen binnen één van de vijf domeinen die in de opleiding aan bod komen. De stageplaats moet actief zijn in de professionele film-, televisie- of reclamewereld. De studenten toonden zich in de gesprekken erg positief over de stage. De commissie vindt het positief dat de opleiding recent een stagecoördinator heeft aangesteld om

extra tijd uit te trekken voor stagebezoeken. Toch kon de commissie tijdens het bezoek vaststellen dat deze bezoeken eerder beperkt zijn en dat de coördinator zich beperkt tot nieuwe stageplaatsen of stageplaatsen waar er moeilijkheden optreden. De studenten houden tijdens de stage wel contact met de opleiding.

Het departement Narafi had op het moment van het visitatiebezoek geen PWO-projecten lopen. Tijdens de gesprekken kon de commissie wel vernemen dat er een project opgestart wordt waarbij er gewerkt wordt aan tests waarvan de resultaten een studentenpopulatie in verschillende niveaus zouden kunnen indelen waardoor de didactische aanpak van de opleiding gedifferentieerd kan worden.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 2.3 Samenhang van het programma

Beoordelingscriterium:

- Studenten volgen een inhoudelijk samenhangend opleidingsprogramma.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie meent dat de samenhang van het programma groot is door de integratie van theorie en praktijk en het doortrekken van de vijf domeinen over de opleidingsjaren. De opleiding heeft op basis van de resultaten van de visitatie van werkveldvertegenwoordigers uit 2009 beslist om de theorie- en praktijkonderdelen zo optimaal mogelijk op elkaar af te stemmen. Volgens de opleiding kunnen daardoor de competenties die één opleidingsonderdeel verworven worden uitgediept worden in een ander opleidingsonderdeel. Concreet wordt een opleidingsjaar ingedeeld in thema's, waarbij de praktijkopdrachten inspelen op de theorie. De studenten toonden zich in de gesprekken zeer positief over de integratie van praktijk en theorie. De integratie helpt hen ook om de theorie te begrijpen.

De commissie stelde tijdens haar bezoek vast dat de opleiding de vijf domeinen in alle opleidingsjaren aan bod laat komen. De opleiding noemt dit horizontale programmering. In de eerste opleidingsfase gaat de aandacht naar het aanleren van beroepsspecifieke basisvaardigheden en een nivellering van de instroom. De basisvaardigheden worden in de tweede opleidingsfase uitgediept en aangevuld met nieuwe technieken. In de laatste fase is er aandacht voor de nieuwste technieken en hiervoor schakelt de opleiding gastdocenten in.

De drie ATC-pijlers komen in elk opleidingstraject aan bod met een wisselend accent. De commissie waardeert de aandacht voor de pijler attitude in het programma waarbij de nadruk in het eerste jaar op inzet, stiptheid en bereidheid om zich te laten bijsturen ligt. In het tweede jaar verschuift het accent naar teamgeest en in het laatste jaar wordt het zelfstandig initiatief aangemoedigd, met de bereidheid tot samenwerking en dialoog.

De enige keuzeonderdelen die de opleiding aanbiedt zijn vaktechnisch Frans en Engels. De opleiding heeft deze keuze gemaakt om het brede profiel te kunnen waarborgen. Omdat ze veel aspecten aan bod moet laten komen, ziet ze geen ruimte in het programma voor andere keuzevakken.

De opleiding gaf in de gesprekken met de commissie aan de studenten zoveel mogelijk flexibiliteit te geven door de volgtijdelijkheidsregels minimaal toe te passen en zo aan het flexibiliseringdecreet tegemoet te komen. Het nadeel is volgens de opleiding wel dat de integratie van theorie en praktijk hierdoor niet voor alle studenten

optimaal toegepast kan worden. Als positieve punten geeft de opleiding aan dat de flexibiliteit de studenten wel meer motivatie geeft om de opleiding succesvol af te ronden en dat ze ook voordelig is voor de werkstudenten. De commissie kon in de gesprekken met de verschillende groepen vaststellen dat de ervaringen met deze flexibele houding positief blijken te zijn.

Door de specifieke samenhang is het moeilijk aansluiting te vinden bij buitenlandse opleidingen.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 2.4 Studietoestand

Beoordelingscriterium:

- De opleiding voldoet aan de formele eisen met betrekking tot de studietoestand, bachelor: tenminste 180 studiepunten

Oordeel van de visitatiecommissie: oké

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De professioneel gerichte bacheloropleiding bestaat uit 3 studiejaar van elk 60 studiepunten. In totaal wordt dus een opleidingsprogramma georganiseerd van 180 studiepunten. De opleiding voldoet hiermee aan de formele eisen met betrekking tot de minimale studietoestand van een professioneel gerichte bachelor.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 2.5 Studielast

Beoordelingscriteria:

- De werkelijke studietijd wordt getoetst en sluit aan bij de normen vastgesteld krachtens decreet.
- Het programma is studeerbaar doordat factoren, die betrekking hebben op dat programma en die de studievoortgang belemmeren zoveel mogelijk worden weggelaten.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie waardeert dat de opleiding erin slaagt een toereikende, polyvalente opleiding aan te bieden in drie jaar en via de enquêtes rekening houdt met de studiedruk. De indruk bestaat volgens de commissie wel dat het programma niet voor iedereen studeerbaar is door de aard van de instroom (zie facet 2.9).

De werkgroep studietijdmeting van de associatie ontwikkelde de meetmethodes. De opleiding maakt gebruik van het METIS-systeem waarbij de studietijd achteraf ingeschat wordt door de inspanning voor elk afzonderlijk opleidingsonderdeel ten opzichte van elkaar af te wegen. De meting werd ingevoerd in het academiejaar 2007-2008. De meting wordt klassikaal georganiseerd en de resultaten worden besproken op een vergadering van de POC.

Uit de resultaten van de metingen blijkt dat de correlatie tussen reële en begrote studietijd het hoogst is in het laatste jaar en het kleinst in het eerste jaar. Volgens de opleiding heeft dit te maken met de uitval in het eerste jaar, waarbij veel studenten die niet slagen geen correcte inschatting hebben kunnen maken van de tijd die nodig was om te slagen.

De metingen worden aangevuld met een kwalitatieve bevraging waaruit een aantal studiebevorderende en studiebelemmerende factoren naar voren komen. Onder de studiebevorderende factoren worden onder meer het personeel en het materiaal vermeld. Studiebelemmerende factoren blijken uit de resultaten onder meer de diverse instroom, een onrealistisch beeld van het hoger onderwijs en specifieke leermoeilijkheden die aandacht verdienen, te zijn. Uit de resultaten van de metingen blijkt ook dat de student de studielast niet als overdreven beschouwt.

Om de slaagkansen te verhogen heeft de opleiding onder meer sessies over jaarplanning ingevoerd. De opleiding heeft een aantal jaren geprobeerd om via een cursus timemanagement de studiemethode bij de studenten te verbeteren, maar dit bleek geen effect te hebben. Nu worden aan het begin van het jaar de deadlines overlopen en verwacht de opleiding dat de studenten hun eigen verantwoordelijkheid nemen.

De commissie nam kennis van de plannen van de opleiding om de studietijdmeting te verfijnen om zo de bekomen resultaten verder te nuanceren. Ze ondersteunt de opleiding in haar plannen om te werken aan:

- de selectie van statistisch betrouwbare groep van referentiestudenten;
- de introductie van een controlegroep;
- onderzoeken of de resultaten van de studietijdmetingen gekoppeld kunnen worden aan de studieresultaten.

Aanbevelingen ter verbetering:

De plannen om de studiemeting te verfijnen moeten uitgevoerd worden.

Facet 2.6 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

Beoordelingscriteria:

- Het didactisch concept is in lijn met de doelstellingen.
- De werkvormen sluiten aan bij het didactisch concept.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

In navolging van de onderwijsvisie die uitgaat van de integratie tussen praktijk en theorie en de polyvalentie van de opleiding kiest de opleiding om werkvormen en onderwijsmiddelen in te zetten die aansluiten bij de situatie in het werkveld en de studenten hierop voorbereiden.

De algemene en theoretische opleidingsonderdelen worden vaak in de vorm van een hoorcollege gedoceerd. Aangezien de opleiding de integratie tussen praktijk en theorie belangrijk vindt, beperkt ze de hoorcolleges niet tot

ex cathedraonderwijs. Om tijdens de lessen met audiovisuele fragmenten te kunnen werken, werd er geïnvesteerd in dataprojectoren, dvd-spelers, geluidswaergave en aansluiting voor computers in de leslokalen.

De polyvalentie van de opleiding wordt volgens de commissie consequent doorgetrokken in de praktijkopdrachten en dit is een sterk punt. De studenten doorlopen alle fases van het project van preproductie tot postproductie. Daarbij vervullen ze telkens een van de kerntaken in het team. In de praktijkonderdelen werken de studenten individueel of in groep aan projecten. De individuele projecten hebben volgens de opleiding tot doel om de studenten de volledige creatieve en inhoudelijke verantwoordelijkheid over een project te geven. Met groepswork wil de opleiding het werken in teamverband ontwikkelen en de situatie in het werkveld nabootsen (zie ook facet 2.2). De groepsprojecten vormen de belangrijkste werkvorm van de opleiding. De commissie kon tijdens haar bezoek vaststellen dat deze groepsprojecten goed begeleid worden, zowel door de eigen docenten als door gastdocenten. Uit de gesprekken bleek dat de studenten ook positief zijn over de begeleiding en opvolging door de docenten, die steeds klaar staan voor extra begeleiding. Dit geldt volgens hen zowel voor de theorie als de praktijk. Ze benadrukken hierbij wel het belang van het eigen initiatief van de student. De studenten gaven in de gesprekken ook aan dat ze veel praktijkoefeningen krijgen en vinden dit een sterk punt van de opleiding. Ook de variatie aan opdrachten zoals nieuwsitems, fictie, creatieve en experimentele oefeningen vinden ze erg positief.

Voor het aanleren van manipulaties van onder meer camera's, geluidsopnametoestellen, montagesystemen maakt de opleiding gebruik van hands-on-training. Sommige trainingen worden afgerond met een test waarna de student een brevet kan behalen waaruit blijkt dat hij/zij de basisvaardigheden voor de manipulatie van het toestel beheerst. Dit brevet staat de student toe het toestel te ontlenen en te gebruiken. Bij hands-on-training wordt de theorie meteen toegepast op de praktijk. Deze basisvorming gebeurt telkens in de eerste fase van elk semesterdeel. Per semester zijn er zo'n vier à vijf semesterdelen. De commissie waardeert deze aanpak.

De commissie waardeert ook dat de opleiding ook gebruik maakt van workshops om de studenten toe te laten zich verder te verdiepen. In het kader hiervan worden gastdocenten uitgenodigd. De opleiding maakt hiervoor ook gebruik van bedrijfsbezoeken.

In het kader van e-learning en een PWO-project ontwikkelde de opleiding een systeem van vodcasts. De resultaten van sommige projecten of oefeningen worden on-line via streaming video beschikbaar gesteld zodat de studenten zelf op zoek kunnen gaan naar mogelijke fouten en sterke punten. Ter controle is een extra audio-track beschikbaar waarop een docent de oefening van commentaar voorziet. De commissie vindt dit een sterk punt maar stelde tijdens haar bezoek vast dat de vodcast niet bekend zijn bij de studenten. De opleiding erkende dat ze de vodcasts heeft stopgezet, maar in de toekomst wel terug werk van wil maken. De commissie vraagt een reactivatie van de vodcast als leermiddel.

Aan het begin van het academiejaar maakt de opleiding duidelijk dat de studenten alle formele informatie via Toledo kunnen vinden. De commissie kon wel vaststellen dat niet alle docenten Toledo even intensief gebruiken. Toledo wordt voornamelijk als informatiekanaal gebruikt en als aanvulling op cursussen.

De docenten van de theoretische opleidingsonderdelen maken meestal zelf een cursus aan, in functie van de integratie met de praktijk. De docenten gaven in de gesprekken aan dat ze in de permanente onderwijscommissie de cursussen en oefeningen op elkaar trachten af te stemmen. De commissie kon tijdens haar bezoek vaststellen dat dit vaak niet gebeurt. De cursussen moeten volgens de commissie qua vorm op elkaar afgestemd worden. De commissie beveelt in enkele gevallen ook aan een nauwlettende aansluiting van de theoretische cursussen doorheen het opleidingstraject te verzekeren.

Als werkmiddel benadrukt de opleiding het hoogstaand kwalitatief materiaal dat belangrijk is met het oog op de professionele gerichtheid van de opleiding (zie facet 4.1). Bij de aankoop van de materialen staat dan ook de pedagogische kwaliteit centraal. De opleiding gebruikt de software die in het professionele werkveld een doorslaggevende factor is.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt een reactivatie van de podcast.

De commissie vraagt een eenduidige vorm voor de cursussen.

De commissie beveelt in enkele gevallen een nauwlettende aansluiting van de theoretische cursussen doorheen het opleidingstraject aan.

Facet 2.7 Beoordeling en toetsing

Beoordelingscriterium:

- Door de beoordelingen, toetsingen en examens wordt adequaat en voor studenten inzichtelijk getoetst of de studenten de leerdoelen van (onderdelen van) het programma hebben gerealiseerd.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

In het onderwijs- en examenreglement kunnen de studenten de regelingen rond de evaluaties terugvinden, zo stelde de commissie vast. Zij ontvangen een kopie bij de start van het academiejaar en krijgen toelichting op een infomoment tijdens de onthaaldag. Het examenrooster wordt opgesteld in overleg met de docenten en de studenten. Deadlines voor praktijkopdrachten kunnen de studenten terugvinden op Toledo. De examenvormen zijn opgenomen in de studiegids. De studenten kunnen terecht bij de ombuds bij problemen die zich voordoen rond de evaluaties.

De commissie stelde vast dat een deel van de theoretische opleidingsonderdelen, voornamelijk gericht op het verwerven van kennis en inzichten, wordt geëvalueerd via schriftelijke examens. In de latere opleidingsfasen neemt het aandeel mondelinge examens toe. De opleiding gebruikt deze evaluatievorm bij opleidingsonderdelen waar de competentie om de verworven leerstof actief en kritisch te verwerken belangrijk wordt. In de eerste opleidingsfase maakt de opleiding gebruik van mondelinge examens met schriftelijke voorbereiding, wat volgens haar voordeliger is voor beginnende studenten en studenten met een functiebeperking. Daarnaast worden sommige theoretische opleidingsonderdelen geëvalueerd via een paper. Dit gebeurt bijvoorbeeld voor scenario en productie.

De praktijkonderdelen daarentegen werken met een systeem van permanente evaluatie. Bij dit systeem gaat de opleiding ervan uit dat:

- er voldoende mogelijkheden zijn tot feedback, mondeling tijdens de contactmomenten, maar ook tussentijds schriftelijk via het evaluatiesysteem Naobi;
- de evaluatie volledig of gedeeltelijk meetelt in de eindevaluatie;
- de evaluatie transparant gebeurt via een eigen beoordelingssysteem ATC;
- evaluatiemomenten georganiseerd worden op regelmatige tijdstippen.

De opleiding heeft het ATC-systeem ontwikkeld om de praktijkevaluatie te laten overeenstemmen met de onderwijsvisie. ATC staat voor de drie gebieden waarop de studenten beoordeeld worden: Attitude, Techniek en Creativiteit. De student moet een minimumnorm halen voor deze drie gebieden om ook te kunnen slagen. Praktisch gezien gebeurt de beoordeling van de opdrachten via specifieke criteria die per opdracht worden vastgelegd, waarbij rekening gehouden wordt met het ATC-systeem. De commissie is positief over de beoordeling van de praktijk via het ATC-principe. Ze vraagt wel aandacht voor schriftelijke feedback naar de studenten op basis van dit principe.

De commissie stelt vast dat de studenten op de hoogte zijn van de manier van evalueren volgens het ATC-principe. De studenten hebben wel de indruk dat in het eerste jaar de opleiding vooral filtert op attitude en dat voornamelijk in de praktijk. Volgens hen weegt dit toch iets zwaarder door dan creativiteit en techniek. Hierop zou de opleiding wat milder zijn als de attitude goed zit. In de latere jaren merken de studenten dat de opleiding veel aandacht heeft voor de drie punten.

De docenten maakten in de gesprekken duidelijk dat de filtering in het eerste jaar net zit in de combinatie van techniek en creativiteit. Aangezien de studenten maar één cijfer ontvangen, kunnen zij minder goed inschatten waarop de opleiding net zwaarder beoordeelt. De feedback gebeurt mondeling. De commissie vraagt dat de opleiding in gesprek gaat met de studenten om deze perceptieverschillen uit te klaren.

Om de studenten voor de praktijkonderdelen beter te kunnen opvolgen heeft het departement een onlinetool, Naobi, ontworpen waarbij elke student door verschillende docenten gevolgd en beoordeeld kan worden. Per oefening kan er een score aan de student gegeven worden op techniek, creativiteit en attitude en kan de docent feedback noteren. De docenten kunnen elkaars beoordeling ook bekijken en zich een goed beeld vormen van de kwaliteit en voortgang van een student. De tool kan ook gebruikt worden om de studenten aan het einde van het jaar feedback te geven. Naobi is volgens de commissie een positief instrument om de studenten te evalueren en om docenten onderling toe te laten de student in overleg op te volgen. De commissie kon vaststellen dat de studenten Naobi niet kennen, maar dat ze wel merken dat hun docenten onderling over hen communiceren.

De commissie meent nog dat de opleiding meer aandacht zou kunnen hebben voor nieuwere evaluatievormen. De commissie vraagt daarom om peer assessment toe te passen in het kader van groepswerken.

De evaluatie van de stage gebeurt door de stagecoördinator. Voor het resultaat van de stage baseert de coördinator zich op het gesprek met de student na afloop van de stage, op het evaluatieformulier van de stageplaats en het stagedagboek. De commissie kon echter in de gesprekken met het werkveld vaststellen dat zij door de opleiding niet op de hoogte gebracht worden van de verwachtingen rond de stage en ook geen evaluatie over de student hebben ingevuld. In het gesprek met de afgestudeerden had slechts één afgestudeerde weet van een evaluatie door zijn stageplaats. De commissie meent dat het ATC-principe verder doorgetrokken zou kunnen worden in de beoordeling van de stage, zodat de stageplaats ook goed op de hoogte is van de verwachtingen die aan de student gesteld worden.

De evaluatie van het eindwerk gebeurt volgens het ATC-principe en verloopt in twee stappen. De eerste stap is een procesevaluatie door de promotoren van de eindwerken en de eindwerkcoördinator. Zij beoordelen het deel attitude, wat door de externe jury moeilijk kan beoordeeld worden. Indien de student voor dit onderdeel slaagt, mag hij het werk voorleggen aan een externe jury. Deze beoordeelt de creativiteit en techniciteit van het eindwerk. Door deze jury ruim samen te stellen, beoogt de opleiding een objectieve beoordeling. De punten van het eindwerk slaan zowel op de functie die de student in het groepswerk heeft uitgevoerd als op het eigen werk. De assisterende functie kan deze punten positief of negatief beïnvloeden.

De commissie stelt vast dat de opleiding de overeenstemming tussen de evaluaties en haar doelstellingen bewaakt. Hierbij wordt onder meer gekeken naar validiteit, relevantie, transparantie, moeilijkheidsgraad, objectiviteit,... Hiervoor stelde een departementale werkgroep een document op waarbij het toetsingsbeleid geduid wordt in functie van de missies van hogeschool en departement, het accreditatiekader en het beleid van de hogeschool. Daarnaast wordt via de studentenbevragingen gepeild naar het oordeel over de examens en worden examenvragen verzameld op het studentensecretariaat. Zo kunnen docenten elkaars vragen toetsen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor schriftelijke feedback naar de studenten volgens het ATC-principe en vraagt de perceptieverschillen over de beoordeling in het eerste jaar uit te klaren.

Het ATC-principe kan volgens de commissie verder doorgetrokken worden in de beoordeling van de stage.

De commissie vraagt aandacht voor peer assessment in het kader van groepswerken.

Facet 2.8 Masterproef

Dit facet is niet van toepassing voor een professioneel gerichte opleiding.

Facet 2.9 Toelatingsvoorwaarden

Beoordelingscriteria:

Het programma sluit qua vorm en inhoud aan bij de kwalificaties van de instromende studenten bachelor:

- diploma secundair onderwijs, diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan, diploma van het hoger onderwijs voor sociale promotie of een diploma of getuigschrift dat bij of krachtens een wet, decreet, Europese richtlijn of een andere internationale overeenkomst als gelijkwaardig wordt erkend;
- door het instellingsbestuur bepaalde voorwaarden voor personen die niet aan bovengenoemde voorwaarden voldoen.

Oordeel van de visitatiecommissie: onvoldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie vernam dat de studenten die zich aan de opleiding willen opschrijven moeten voldoen aan de decretale voorwaarden die gesteld worden. Hiervan kan bij uitzondering afgeweken worden als de student een credit- of examencontract aangaat waarbij het departementshoofd toelating geeft voor inschrijving. Ook kan er uitstel gegeven worden om aan de voorwaarden te voldoen tot aan het begin van de eerste examenperiode.

De opleiding gaf in de gesprekken met de commissie aan dat ze ook in de toekomst geen toelatingsproef zal kunnen organiseren aangezien de opleiding niet zal overgaan naar het studiegebied Kunsten. De opleiding heeft nagedacht over het invoeren van oriënteringsproeven, maar merkte dat studenten hier bij andere opleidingen geen rekening mee houden. Toch wil ze een dergelijke aanpak nog als optie behouden. Een andere mogelijkheid waar de opleiding aan denkt is het aanbieden van verkorte credittrajecten aan studenten voor wie een bachelordiploma te hoog gegrepen is. Dit zou een mogelijk traject kunnen zijn voor studenten die wel technisch vaardig zijn, maar niet over voldoende creativiteit beschikken. De opleiding meent dat hiervoor ook vraag is in het werkveld. Studenten die wel creatief maar niet technisch zijn, zouden volgens de opleiding in een traject terecht kunnen komen dat samen met de academische kunstopleidingen georganiseerd kan worden.

De toekomstige studenten worden volgens de commissie tijdens het intakegesprek en de infodagen op een correcte manier geïnformeerd over de slaagkansen en de specifieke invulling van de opleiding. Desondanks heeft deze informatievoorziening weinig invloed op de studenten die deze opleiding willen volgen. De opleiding moet volgens de commissie op zoek gaan naar een andere methode dan een toelatingsproef om een gecorrigeerde instroom te realiseren en zo het lage rendement te verbeteren (zie facet 6.2). Ze kan dit eventueel doen via een intensieve werk- en evaluatieweek bij aanvang van de opleiding.

De commissie vraagt de opleiding ook in het eerste jaar in het kader van de drie pijlers (A,T en C) extra begeleiding te voorzien voor de pijler waar tekortkomingen geconstateerd worden.

De opleiding nam op het moment van het visitatiebezoek een aantal maatregelen om de overgang van secundair naar hoger onderwijs te faciliteren. Elke klas krijgt een studiementor als aanspreekpunt voor problemen. Elke week staat minimum één docent standby om studenten met problemen of vragen rond zijn/haar studievoortgang bij te staan. De studenten worden in het eerste jaar in groepen verdeeld en krijgen daarbij een sessie jaarplanning waarbij de opdrachten en de planning voor de uitleendienst besproken worden.

De studenten gaven in de gesprekken aan dat ze voor deze opleiding kiezen omwille van de polyvalente vorming en het grote aanbod praktijk. Het grootste deel van de beginnende studenten heeft een vooropleiding in ofwel het ASO ofwel het TSO. 10-15% van de studenten komt uit het KSO en jaarlijks schrijven ook enkele BSO-studenten zich in.

Aangezien ongeveer de helft van de instromende studenten niet-generatiestudenten zijn en veel onder hen recht hebben op vrijstellingen, volgen heel wat beginnende studenten een individueel traject. Verkorte trajecten zijn in principe niet mogelijk tenzij de studenten instromen uit een gelijkaardige opleiding. Voor de erkenning van EVK's richten zij een aanvraag tot het departementshoofd. Voor procedures rond EVC's en EVK's gelden de richtlijnen die gangbaar zijn binnen de associatie.

Via een schakelprogramma kunnen afgestudeerden van de opleiding overschakelen naar de twee masteropleidingen Audiovisuele kunsten van de associatie.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt op zoek te gaan naar een methode om een gecorrigeerde instroom te realiseren en zo het lage rendement te verbeteren.

De commissie vraagt extra begeleiding in het kader van de ATC-pijlers in het eerste jaar.

Oordeel over onderwerp 2, programma: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 2.1, relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma:	voldoende
facet 2.2, eisen academische gerichtheid van het programma:	goed
facet 2.3, samenhang van het programma:	goed
facet 2.4, studieomvang:	oké
facet 2.5, studielast:	voldoende
facet 2.6, afstemming tussen vormgeving en inhoud:	goed
facet 2.7, beoordeling en toetsing:	voldoende
facet 2.8, masterproef:	n.v.t.
facet 2.9, toelatingsvoorwaarden:	onvoldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

De visitatiecommissie maakt een positieve afweging en stelt ze dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen. De commissie heeft facet 2.9 Toelatingsvoorwaarden als onvoldoende geëvalueerd, aangezien de opleiding op dit moment er niet in slaagt om de diverse instroom voldoende slaagkansen te geven. Hierdoor ligt het rendement te laag waardoor de commissie zich genoodzaakt ziet ook facet 6.2 als onvoldoende te beoordelen. De commissie meent wel dat het programma goed opgebouwd is. Het moet op korte tijd mogelijk zijn om aan de hand van de suggesties van de commissie een manier te vinden om zo om te gaan met de diverse instroom dat de opleiding de slaagkansen en slaagcijfers kan verhogen. Het verder uitbouwen van het ATC-principe ook bij de instroom en bij de bijsturing in de loop van het eerste leertraject zal volgens de commissie een hogere slaagkans mogelijk maken.

Onderwerp 3 Inzet van het personeel

Facet 3.1 Kwaliteit van het personeel

Beoordelingscriterium:

- Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie heeft tijdens haar bezoek een gedreven, hecht en professioneel team ontmoet met competenties die het polyvalente profiel volledig dekken.

De commissie vernam dat de grondslagen voor het personeelsbeleid liggen in de beleidsverklaring van de hogeschool en de missie van het departement. Hierin ligt het accent op de bekwaamheid en inzet van de personeelsleden en de kans om kennis en vaardigheden te ontplooien en te actualiseren. In het protocol met de evaluatiecriteria worden de competenties, attitudes en gedragskenmerken vermeld waarover het personeel dient te beschikken.

Aanwervingen gebeuren conform de decretale verplichtingen en vastgelegde regels. Een departementale selectiecommissie beoordeelt de sollicitaties. Het departementshoofd beslist na advies van de departementsstaf over de aanstelling van gastdocenten en contractuele personeelsleden.

Jaarlijks krijgt iedere docent van het departementshoofd een functiekaart met functieomschrijving. Dit gebeurt volgens het protocol over de taakbelasting dat afgesloten werd in het departementaal onderhandelingscomité. De docenten kunnen hun voorkeur aangeven over onder meer de te doceren opleidingsonderdelen, de praktische organisatie en het lessenrooster. De opleidingsondersteunende opdrachten zoals internationalisering en stages worden door docenten uitgevoerd naast hun kernopdrachten en de onderwijsgebonden taken worden in functie hiervan in de mate van het mogelijke verminderd. De taakverdeling van het ATP wordt bepaald door het departementshoofd in overleg en op basis van de functieomschrijvingen.

De commissie stelt vast dat de functioneringsgesprekken aangevat zijn. Ze stimuleert de opleiding om dit verder te zetten. Het departementshoofd heeft een vorming gevolgd voor het voeren van functioneringsgesprekken. Ook de opleidingshoofden zullen deze vorming volgen zodat zij in de toekomst deze taak kunnen overnemen. Het departementshoofd merkte in de gesprekken met de commissie op dat het waarschijnlijk onmogelijk is om deze gesprekken jaarlijks te doen plaatsvinden. In de toekomst zullen deze waarschijnlijk voor elke docent om de twee jaar plaatsvinden.

De evaluatie van statutaire personeelsleden gebeurt volgens de decretale regels en op basis van protocollen voor het onderwijzend personeel en het administratief-technisch personeel. De commissie vindt het positief dat bij deze evaluaties ook rekening gehouden wordt met de regelmatige evaluaties van de docenten door de studenten.

Binnen het departement geldt de regel dat lectoren enkel tot hoofdlector bevorderd kunnen worden. Deze bevorderingen zijn beperkt tot 20% van het personeelsbestand en gebeuren enkel op basis van extra verantwoordelijkheden. 72% van het personeelsbestand kan benoemd worden. Dit gebeurt volgens een protocol op basis van dienstanciënniteit en een recente positieve evaluatie. Voor de benoeming van ATP is er een afzonderlijk protocol.

De commissie stelt vast dat 38% van de onderwijzende personeelsleden didactische navorming volgt. De commissie waardeert dat het departement dit aantal verder wil verhogen. De commissie vraagt blijvende aandacht voor didactische professionalisering, met sturing van de hogeschool. De didactische vorming gebeurt voornamelijk in het kader van de associatie.

De commissie heeft in de gesprekken vastgesteld dat één van de docenten van de opleiding aangesteld is voor de begeleiding van nieuwe docenten, wat ze positief vindt. Nieuwe docenten worden daarnaast vanuit het departement geïnformeerd over de werking van de opleiding en kunnen gebruik maken van een vademecum, als leidraad voor veelgestelde vragen. Via een communicatiewegwijzer worden docenten, maar ook studenten, wegwijs gemaakt in de verschillende communicatiekanalen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt blijvende aandacht voor didactische professionalisering.

Facet 3.2 Eisen professionele gerichtheid

Beoordelingscriterium:

- het onderwijs wordt voor een belangrijk deel verzorgd door personeel dat een verbinding legt tussen de opleiding en de beroeps- of kunstpraktijk.
- bij de daartoe in aanmerking komende opleidingen dient daarenboven voldoende personeel te beschikken over kennis en inzicht in de desbetreffende beroeps- of kunstpraktijk.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie is zeer onder de indruk van de professionele gerichtheid. Een groot deel van het onderwijzend personeel is actief in het werkveld. De commissie stelde ook vast dat docenten met een voltijdse aanstelling vaak ook nog actief zijn in het werkveld. Het personeelkorps belichaamt volgens de commissie de polyvalentie waar de opleiding voor staat. De gastdocenten vormen een aanvulling op het personeelskader en zorgen voor de nodige externe expertise in verband met nieuwe ontwikkelingen. De commissie stelde vast dat er voor gastdocenten in 2010 een ruim budget van ongeveer 40.000 euro was.

Van de nieuw aan te werven docenten wordt tijdens de selectie verwacht dat zij reeds jaren actief zijn in het betreffende werkveld. De opleiding staat er ook op dat, vooral praktijkdocenten, actief blijven in het werkveld. Veel docenten worden dan ook deeltijds aangeworven. Ook voltijdse docenten blijven, door een soepele toepassing van de cumulregeling, minimaal professioneel actief.

Vaktechnische professionalisering gebeurt op initiatief van de docent zelf of op aanraden van het departementshoofd naar aanleiding van functionering- of evaluatiegesprekken. Hierbij kan het ook gaan om een collectieve opleiding. Aangezien een groot deel van het onderwijzend personeel actief is in het werkveld behouden zij uiteraard voeling met de nieuwe ontwikkelingen in het vakgebied. Ook in het kader van hun zelfstandige activiteiten volgen docenten professionele vorming.

Aanbevelingen ter verbetering:

/

Facet 3.3 Kwantiteit personeel

Beoordelingscriterium:

- Er wordt voldoende personeel ingezet om de opleiding met de gewenste kwaliteit te verzorgen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie meent dat de kwantiteit van het onderwijzend personeel voor een adequate begeleiding en opleiding van de studenten zorgt. De commissie vindt het positief dat in het kader van groepsopdrachten er extra aandacht besteed wordt aan begeleiding door naast de eigen docenten ook gastdocenten in te schakelen.

Het aantal VTE onderwijzend personeel (zonder ondersteunende functies) bedraagt in het departement 15,1 waarvan 9,60 VTE verantwoordelijk is voor de opleiding Audiovisuele technieken: film-tv-video. Het aantal voltijdse eenheid studenten per voltijdse eenheid docent (exclusief de gastdocenten) bedraagt in de opleiding 20,96.

De meeste docenten zijn aangesteld als praktijklector. Kleine percentages van het aantal docenten zijn er als hoofdpraktijklector, lector en gastlector. Ongeveer telkens de helft van de personeelsleden bevindt zich in de leeftijdscategorieën van 30-39 en 40-49 jaar. Ongeveer 1/5 van het OP is een vrouw.

De commissie stelde tijdens haar bezoek vast dat het gebruik van het toekennen van kleine percentages voor de verantwoordelijkheden binnen opleidingsondersteunende functies tot een grote discrepantie leidt tussen de ingeschatte en de werkelijk gepresteerde tijd. De commissie beveelt aan om grotere percentages toe te kennen zodat niet alleen de werkelijk gepresteerde tijd beter benaderd wordt maar er ook ruimte vrij komt om de aanbevelingen van de commissie rond bijvoorbeeld studiebegeleiding en kwaliteitszorg uit te voeren.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt aan om grotere percentages toe te kennen voor opleidingsondersteunende functies.

Oordeel over onderwerp 3, inzet van het personeel: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 3.1, kwaliteit personeel:	goed
facet 3.2, eisen professionele gerichtheid:	goed
facet 3.3, kwantiteit personeel:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 4 Voorzieningen

Facet 4.1 Materiële voorzieningen

Beoordelingscriterium:

- De huisvesting en materiële voorzieningen zijn toereikend om het programma te realiseren.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie heeft kunnen vaststellen dat het departement op het vlak van huisvesting en investeringen zoveel mogelijk synergie zoekt met de Franstalige zusterschool Inraci en hierdoor goede materiële voorzieningen kan aanbieden.

De opleiding zit verspreid over lokalen in het kasteel in het Dudenpark en verschillende gebouwen aan Jupiter/Besme. In het kasteel beschikt de opleiding over een aula voor 120 studenten uitgerust met de meest recente materiële voorzieningen en verschillende klaslokalen die gedeeld worden met Inraci. Praktisch gezien gebruiken beide scholen deze lokalen elk een helft van de week. Daarnaast zijn er een aantal lokalen die enkel voor het departement Narafi zijn voorbehouden waaronder een labo multimedia, de bibliotheek en verschillende burelen.

De commissie stelt vast dat de opleiding een poging ondernomen heeft om de bibliotheek dichterbij de studenten te brengen, niettegenstaande de maatschappelijke evolutie in de jongerencultuur. Om de studenten makkelijker de weg te doen vinden naar de bibliotheek bracht de opleiding deze onder in een studentencentrum waar ook de studentenadministratie en de dienst internationalisering zich bevinden. Het bibliotheekbestand is online raadpleegbaar. De studenten kunnen in de bibliotheek terecht voor boeken en films. Verschillende docenten vermelden de naslagwerken en handboeken in de les. In de mediatheek hebben de studenten Apple-computers en printers ter beschikking. Deze kunnen gebruikt worden voor opzoekingswerk en om de aangeleerde software in te oefenen. De school wil op deze manier vermijden dat studenten verplicht zijn een computer aan te kopen om de opleiding tot een goed einde te kunnen brengen.

Ondanks het feit dat de bibliotheek is ondergebracht in het secretariaat, wordt ze, zo kon de commissie vaststellen, door de studenten amper nog gebruikt. Uit de gesprekken blijkt dat de studenten hun informatie vooral op internet opzoeken en er ook films bekijken. De commissie stelde vanuit de opleiding een onterechte terughoudendheid vast ten opzichte van e-tijdschriften en tijdschrifttextensies zoals podcasts in de bibliotheek. Nochtans zijn dit waardevolle leermiddelen en informatiekanalen.

Op de locatie Jupiter/Besme delen Narafi en Inraci een TV-studio en twee filmstudio's. De TV-studio werd recent volledig gedigitaliseerd en beschikt over een geluidstudio en licht- en regiekamer. De tv-studio is volgens de commissie zeer goed uitgerust en simuleert het professionele werkveld. De opleiding zelf beschikt over verschillende montage- en audiomontagecellen en computerklassen voor montage voor de eerstejaars. Het departement kocht een paar jaar geleden een nieuw gebouw aan in de Besmelaan om extra praktijkruimtes te creëren. Tijdens het visitatiebezoek was de opleiding bezig met de renovatie en installatie van deze ruimtes.

De opleiding heeft in de verschillende lokalen 70 MAC-computers ter beschikking. De commissie merkte in de gesprekken op dat de opleiding recent in het werkveld vastgesteld heeft dat er meer en meer overgeschakeld wordt van de nieuwste versie van het montageprogramma Final Cut Pro naar Avid. Daarom heeft de school sinds het academiejaar 2011-2012 licenties Avid aangekocht en wordt het programma via workshops gedoceerd. In de toekomst zou de opleiding mogelijk volledig overstappen naar Avid.

De uitleendienst werd in het academiejaar 2011-2012 in een aparte ruimte ondergebracht. Om wachttijden te verminderen voerde de opleiding een online reservatiesysteem in. De commissie is positief over de investeringskeuze die de opleiding gemaakt heeft in de materiële voorzieningen voor de studenten. De opleiding beschikt over goede en voldoende camera's. De commissie meent ook dat er een originele, creatieve en stimulerende werking bedacht is om de uitleendienst optimaal te laten renderen. Studenten krijgen in principe een aantal uitleenbeurten, maar kunnen voor aanvang van het weekend ook materiaal ontlenen dat nog niet uitgeleend is.

De studenten zijn tevreden met de uitleendienst. Er is veel materiaal te ontlenen, enkel de lichtsets die de opleiding aanbiedt in de uitleendienst zijn volgens de studenten te klein en te weinig. Ze stellen vast dat ze hun werk ook kunnen doen zonder zelf extra licht bij te huren, maar veel studenten kiezen hier toch voor, zeker voor fictieopdrachten. Uit de gesprekken bleek dat de opleiding weet dat het lichtaanbod redelijk beperkt is en daarom afspraken heeft met verhuurbedrijven. Uit de gesprekken met de afgestudeerden blijkt dat het aspect licht in de opleiding erg weinig aan bod komt. Voor de kortfilms die door de studenten in het derde jaar gemaakt worden huurt de opleiding extra lichtmateriaal in. Volgens de commissie kunnen de budgetten die gebruikt worden voor de huur van lichtmateriaal niet enkel ingezet worden voor de kortfilms, maar ook voor de opleiding.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie beveelt aan om de budgetten die gebruikt worden voor de huur van lichtmateriaal ook in te zetten voor opleiding.

De commissie beveelt aan om een oplossing te zoeken voor het aanbieden van e-tijdschriften en het gebruik van de bibliotheek te stimuleren.

Facet 4.2 Studiebegeleiding

Beoordelingscriteria:

- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten zijn adequaat met het oog op de studievoortgang.
- De studiebegeleiding en informatievoorziening aan studenten sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie vernam dat kandidaat-studenten door de opleiding worden geïnformeerd via de website. Daarnaast vormen de Sid-inbeurzen voor de opleiding één van de belangrijkste infokanalen om potentiële studenten te bereiken. Het departement heeft als experiment studenten opgenomen in de infostand en de resultaten hiervan waren voor de opleiding zeer bevredigend. De opleiding heeft ook een jaarlijkse infodag en een opendeurdag die voor haar de belangrijkste communicatiemomenten met kandidaat-studenten uitmaken. Bij de start van het academiejaar wordt door de opleiding een onthaaldag georganiseerd. De studenten krijgen er info over de opleiding en kunnen er kennis maken met de docenten, de infrastructuur en de organisatie.

De commissie stelt vast dat voor de informatievoorziening tijdens het academiejaar het communicatiemiddel Toledo te weinig geraadpleegd wordt door de studenten. De studenten hadden in de gesprekken met de commissie weinig punten te vermelden die de opleiding zou kunnen verbeteren, maar vonden wel dat de opleiding meer werk kan maken van een betere communicatie. Vaak blijkt bepaalde informatie pas zeer laat de studenten te bereiken, bijvoorbeeld in verband met de verwachtingen voor bepaalde opdrachten en veranderingen in het lessenrooster. De studenten menen dat de opleiding in het eerste jaar wel aandacht heeft

voor een duidelijke planning en hierover voldoende communiceert. De opleiding moet volgens de commissie nog meer aandacht hebben voor een efficiënte communicatie met de studenten.

De commissie kon tijdens haar bezoek vaststellen dat de studiebegeleiding permanent aanspreekbaar is. Het systeem van jaarverantwoordelijke docenten laat volgens de commissie een snelle opvolging en signalering van problemen met betrekking tot studieresultaten toe. Begeleiding is volgens de opleiding ook vooral nodig voor de praktijkonderdelen en niet voor de theorie. De commissie vermoedt dat ook voor theoretische opleidingsonderdelen eerste- en tweedelijnsbegeleiding nuttig zou kunnen zijn, gezien de grote uitval in het eerste en tweede jaar. De opleiding tracht persoonlijke begeleiding te voorzien tijdens de lessen. Uit de gesprekken blijkt ook dat de studiebegeleiding zich voornamelijk beperkt tot de eerstelijnsbegeleiding door de docenten.

Naast de jaarverantwoordelijke docent voorziet de opleiding nog een aantal andere vormen van studie- en studentenbegeleiding. Zo is er wekelijks een docent standby om studenten te helpen met studiegerelateerde problemen en kunnen studenten op het einde van de blokweek extra uitleg vragen aan de docenten.

De ombuds is niet enkel tijdens het examen maar het gehele jaar bereikbaar voor allerlei problemen en vormt in feite de tweedelijnsbegeleiding. De ombuds kan de studenten doorverwijzen naar Stuvo, bijvoorbeeld voor financiële problemen, of naar campus Sint-Lukas Brussel voor psychosociale problemen. Hiervoor heeft het departement geen expertise in huis. Hoewel de commissie kon vaststellen dat de ombuds bekend is bij de studenten, maken zij niet veel gebruik van deze diensten. De ombudsfunctie wordt een vijf à tien keer per jaar geconsulteerd, de examenombudsfunctie een vijftiental keer per examenperiode.

Verder voorziet de opleiding aangepaste programma's voor studenten met leerstoornissen, zoals autisme. Het opleidingshoofd zorgt voor de studietrajectbegeleiding.

De commissie vraagt aandacht voor het opzetten van een bredere studie- en studentenbegeleiding in het departement vanuit en ook op hogeschoolniveau. Ze meent dat een taakbelasting van 5% voor 300 studenten bij de huidige tweedelijnsbegeleider erg weinig is.

Voor de inkomende en uitgaande studenten in het kader van internationale uitwisselingen wordt er door het departement specifieke begeleiding voorzien door de verantwoordelijke internationalisering. Het departement ondersteunt ook taalvoorbereidingsinitiatieven en komt hiervoor deels financieel tussen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De opleiding moet nog meer aandacht hebben voor een efficiënte communicatie met de studenten.

De commissie vraagt aandacht voor het opzetten van een bredere studie- en studentenbegeleiding.

Oordeel over onderwerp 4, voorzieningen: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 4.1, materiële voorzieningen:	goed
facet 4.2, studiebegeleiding:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 5 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1 Evaluatie resultaten

Beoordelingscriterium:

- De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie houdt er rekening mee dat de recente wijzigingen in de directie van het departement een tijdelijk nadelig effect gehad hebben op het ontwikkelen van een formeel kwaliteitszorgstelsel. De commissie ondersteunt de acties die tot nu toe ondernomen zijn. De commissie vraagt speciale aandacht met betrekking tot het uitwerken van een kwaliteitsstructuur binnen het departement, met ondersteuning van de hogeschool en het aantrekken van een verantwoordelijke kwaliteitszorg.

Ten tijde van het visitatiebezoek was de hogeschool bezig met een centralisatie van de bevoegdheden die in het vroegere holdingmodel van de hogeschool voornamelijk bij de departementen lagen. Dit gebeurde ook voor kwaliteitszorg. Op het moment van het bezoek was de hogeschool bezig met het uitwerken van een kwaliteitszorgbeleid om de opleidingen te ondersteunen. Er was een kwaliteitszorgcomité opgericht waarin de kwaliteitszorgverantwoordelijken van de verschillende departementen zetelen en die aangestuurd wordt door een centrale kwaliteitszorgcoördinator. Deze verantwoordelijke kwaliteitszorg zal de tools ontwikkelen waarmee de opleiding verder aan de slag kan. De opleiding is tevreden met de ondersteuning die zij vanuit de hogeschool zal krijgen zodat de bestaande processen verder geformaliseerd kunnen worden.

Tot het moment van het visitatiebezoek ging de kwaliteitszorg in de opleiding voornamelijk uit van de permanente onderwijscommissie. Elke zes weken is er een POC waarop de afgelopen periode besproken wordt en eventuele maatregelen kunnen genomen worden. Verbeterprocessen worden door de POC geïnitieerd vanuit de opmerkingen van de docenten zelf, maar ook vanuit de feedback van studenten, alumni en het werkveld. De resultaten van de studentenbevragingen worden besproken tijdens de algemene POC op het einde van het academiejaar. De docenten ontvangen de resultaten van de studentenbevragingen over het eigen opleidingsonderdeel.

De bevraging van de studenten over de opleiding en de docenten heeft jaarlijks plaats. Deze vragenlijst wordt online ingevuld en heeft twee varianten voor theorieonderdelen en praktijkonderdelen. De studenten geven een score op een schaal van uitermate slecht tot uitermate goed. Uit de algemene resultaten die de commissie kon inkijken blijkt dat zowel voor de theorie- als de praktijkonderdelen de gemiddelde tevredenheid boven de 70% is. Ook de resultaten van de evaluatie van infrastructuur en campusdiensten is in het algemeen erg positief. Mindere scores zijn er wel voor de uitleendienst en informatievoorziening, waar de tevredenheid net iets meer dan 50% is.

Tijdens de jaarlijkse diploma-uitreiking neemt de opleiding een enquête af bij de afgestudeerden. Hierbij wordt niet allen gepeild naar de gevolgde opleiding, maar ook naar tewerkstelling. De resultaten van deze enquêtes die de commissie kon inkijken, hebben betrekking op het oude curriculum van voor 2009 en de resultaten zijn dus minder relevant. De meeste onderdelen worden door de afgestudeerden als positief beoordeeld. De bibliotheek, de sociale voorzieningen en de studentenbegeleiding worden als matig beoordeeld.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor het uitwerken van een formele kwaliteitsstructuur binnen het departement en het aantrekken van een verantwoordelijke kwaliteitszorg.

Facet 5.2 Maatregelen tot verbetering

Beoordelingscriterium:

- De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan de realisatie van de streefdoelen.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie kon vaststellen de resultaten van de enquêtes worden geëvalueerd door het docententeam in de permanente onderwijscommissie. De opleiding heeft volgens de commissie op basis van de resultaten van de studenten- en alumni-enquêtes en de input van de vierjaarlijkse visitatie uit het werkveld verschillende verbeterpunten aangepakt. De commissie beveelt het gebruik aan van duidelijker gestructureerde PDCA-cycli en de opvolging hiervan in de nieuwe kwaliteitsstructuur.

Een aantal van de recente verbeterpunten die de opleiding heeft gerealiseerd en die de commissie zijn opgevallen, zijn onder meer:

- de invoering van het online reservatiesysteem voor de uitleendienst;
- het stroomlijnen van de informatie;
- de investeringen in het materiaal.

De commissie kon ook vaststellen dat de opleiding de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie uit 2003 heeft opgevolgd. Onder meer de volgende punten werden aangepakt:

- de opleiding heeft een extra gebouw aangekocht voor extra praktijk- en docentenruimtes;
- de leslokalen werden uitgerust met nieuwe digitale inrichting;
- het onderwijzend personeelsbestand steeg met 10% VTE;
- de integratie van theorie en praktijk werd verbeterd.

Een punt dat de vorige commissie reeds was opgevallen en dat overeenkomt met de aanbeveling van de huidige commissie is de formalisering van de kwaliteitszorgprocessen.

In de aanvulling op het zelfevaluatierapport formuleerde de opleiding een actieplan met een aantal actiepunten die in uitvoering zijn, zoals onder meer:

- het uittekenen van een nieuwe beleidsstructuur voor het departement;
- de verdere uitbouw van de internationalisering, met evenveel aandacht voor Erasmus Belgicaprojecten;
- de herziening van het kwaliteitszorgbeleid binnen de hogeschoolstructuur;
- de ontwikkeling van een meer systematische alumniwerking;
- de opstart van recurrente functioneringsgesprekken.

De commissie is positief over deze plannen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt de opleiding duidelijker gestructureerde PDCA-cycli te gebruiken en op te volgen.

Facet 5.3 Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

Beoordelingscriterium:

- Bij de interne kwaliteitszorg zijn medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.

Oordeel van de visitatiecommissie: voldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie heeft tijdens haar bezoek vastgesteld dat er tussen studenten en docenten in een positieve en betrokken sfeer wordt samengewerkt.

Formeel worden de studenten bij de kwaliteitszorg betrokken via de enquêtes en via de studentenraad en de departementale raad.

In de departementale raad zetelen naast studenten ook vertegenwoordigers van het personeel en een vertegenwoordiger uit het werkveld. De departementale raad vaardigt een vertegenwoordiger uit naar de academische raad, een adviesorgaan van de hogeschool. Docenten zijn ook vertegenwoordigd in het departementale onderhandelingscomité en de departementale commissie onderwijskwaliteit. Op opleidingsniveau zijn de docenten betrokken via de permanente onderwijscommissie.

De commissie is positief over de manier waarop de opleiding de afgestudeerden bij de kwaliteitszorg betreft. De deelname aan de alumni-enquête is volgens de commissie door de opleiding op een praktische en creatieve manier verzekerd, door deze te laten gebeuren bij de diplomaoverhandiging.

Ook de vierjarige betrokkenheid van het werkveld bij de curriculumherziening via een visitatie is volgens de commissie een zeer positief initiatief. De commissie vraagt wel aandacht voor een jaarlijkse resonantiegroep met vertegenwoordiging uit het werkveld en van de alumni. Hiertoe kan de opleiding rekenen op een grote bereidheid van de werkveldvertegenwoordigers zoals de commissie tijdens de gesprekken kon vaststellen.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt aandacht voor een jaarlijkse resonantiegroep met vertegenwoordiging uit het werkveld en van de alumni.

Oordeel over onderwerp 5, interne kwaliteitszorg: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 5.1, evaluatie resultaten:	voldoende
facet 5.2, maatregelen tot verbetering:	voldoende
facet 5.3, betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld:	voldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Onderwerp 6 Resultaten

Facet 6.1 Gerealiseerd niveau

Beoordelingscriterium:

- De gerealiseerde eindkwalificaties zijn in overeenstemming met de nagestreefde competenties qua niveau, oriëntatie en domeinspecifieke eisen.

Oordeel van de visitatiecommissie: goed

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

De commissie is positief over de kwaliteit die door de opleiding gerealiseerd wordt bij de afgestudeerde studenten. De kwaliteit van de eindwerken en de snelle tewerkstelling zijn volgens de commissie het beste bewijs van de kwaliteit van de afgestudeerden.

Het werkveld toonde zich erg positief over de stagiairs en afgestudeerden van de opleiding. In het gesprek met het werkveld kon de commissie vaststellen dat het werkveld in het bijzonder de opleidings specifieke polyvalente vorming en de positieve attitude van de alumni weet te appreciëren. Het feit dat de studenten een brede opleiding krijgen speelt volgens het werkveld in hun voordeel. De afgestudeerden hebben de juiste competenties om snel bij te leren en de diepgang te verwerven die de opleiding niet kan aanbieden. De afgestudeerden die met de commissie spraken beamen dat het brede profiel goed is voor hun kansen in de arbeidsmarkt.

Als voorbereiding op de instap in het werkveld worden aan de studenten verschillende sessies met gastsprekers aangeboden aan het einde van de studie. Daarnaast volgen de studenten een cursus bedrijfsbeheer. Het werkveld merkt op dat de afgestudeerden die als freelancer aan de slag gaan toch geen goede kennis hebben over bedrijfsbeheer. Ze zijn bijvoorbeeld weinig op de hoogte van praktische zaken en prijsonderhandelingen en kunnen zichzelf niet goed verkopen. De cursus bedrijfsbeheer zou volgens de commissie meer met de beroepsspecifieke praktijk moeten verbonden worden.

Om de studenten te helpen met het vinden van een job heeft de opleiding een aantal goede maatregelen genomen. Ze biedt via de alumngroep op LinkedIn informatie aan over festivals, tentoonstellingen en opleidingen en een sectie met jobaanbiedingen. Vanaf het huidige academiejaar voert de hogeschool een jobbeurs in, na een geslaagd experiment in 2011. Naast een publieke vertoning kunnen studenten persoonlijk hun portfolio aan geïnteresseerden uit het werkveld voorstellen.

De commissie kon in de gesprekken vaststellen dat sommige laatstejaarsstudenten reeds een jobaanbieding gekregen hebben via hun stageplaats. Uit het gesprek met de afgestudeerden bleek dat zowat alle afgestudeerden een job hebben gevonden binnen het betreffende werkveld en dat enkelen ervoor gekozen hebben om verder te studeren. De afgestudeerden die met de commissie spraken waren werkzaam als freelancer. Uit de resultaten van de alumni-enquêtes komt ook naar voren dat veel afgestudeerden werkzaam zijn in de audiovisuele sector. Ongeveer 90% van de afgestudeerden heeft een job gevonden in de sector die aansluit bij de opleiding. Binnen de zes maanden hebben alle afgestudeerden een job gevonden, waarvan ongeveer 70% binnen de twee maanden.

De huidige internationaliseringresultaten hebben volgens de commissie een inhaalbeweging gemaakt ten opzichte van het zelfevaluatie rapport. In feite haalt de opleiding reeds de doelstellingen die tegen 2020 worden gesteld.

In het academiejaar 2011-2012 zijn drie studenten op uitwisseling naar Ravensbourne geweest en had de opleiding twee inkomende studenten, één uit Nederland en één uit Turkije. Daarnaast hebben heel wat studenten een ervaring kunnen opdoen via het Erasmus Belgicaproject. Telkens twee studenten zijn op uitwisseling geweest via UOS naar India en Oeganda en drie studenten hebben deelgenomen aan een workshop in Sicilië. Bij deze workshop, die georganiseerd wordt met een filmschool in Sicilië en één in Israël waren ook drie docenten van de opleiding aanwezig. Daarnaast werden verschillende docenten betrokken bij het Erasmus Belgicaproject. In het academiejaar 2010-2011 nam het departement een eerste initiatief voor een uitwisselingsprogramma voor docenten met Ravensbourne College London. Dit programma werd verder uitgebreid in 2011-2012. Twee docenten van de opleiding trokken naar Ravensbourne, één docent kwam naar de opleiding in Brussel.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt de cursus bedrijfsbeheer meer met de beroepsspecifieke praktijk te verbinden.

Facet 6.2 Onderwijsrendement

Beoordelingscriteria:

- Voor het onderwijsrendement zijn streefcijfers geformuleerd in vergelijking met relevante andere opleidingen.
- Het onderwijsrendement voldoet aan deze streefcijfers.

Oordeel van de visitatiecommissie: onvoldoende

De commissie is tot haar oordeel gekomen op basis van de volgende vaststellingen en overwegingen:

Vlaanderen heeft geen traditie in het verzamelen van slaagcijfers per studiegebied en/of opleiding over de jaren heen. Uit ervaring blijkt dat de globale slaagcijfers voor generatiestudenten op Vlaams niveau tussen de 45 en de 50 procent liggen. Noch de evolutie over de jaren heen, noch de situatie per opleiding of studiegebied wordt opgevolgd. Daardoor kan de opleiding geen streefcijfers formuleren in vergelijking met relevante andere opleidingen.

De commissie stelt vast dat het studierendement beneden het gemiddelde van een professionele bachelor ligt. Er is een grote discrepantie tussen in- en uitstroom. De bevraging van de vroegtijdige uitstroom geeft aan dat er aandacht is vanuit het departement en de opleiding omtrent het rendement. De commissie heeft vastgesteld dat er in het hele departement een grote bezorgdheid is om de problematiek van het lage rendement.

De cijfers die gehanteerd worden, zijn van de laatste drie academiejaren voor het visitatiebezoek (2008-2011). Voor de studenten die tot 60 studiepunten opgenomen hebben blijkt dat gemiddeld 48 studenten minder dan 25% van de credits behalen, 17 behalen 25-50%, 35 50-75%, 23 75-100% en 31 behalen alle credits.

Voor de opgenomen studiepunten tussen 60 en 120 behalen gemiddeld 2 studenten minder dan 25% van de credits, 2 behalen 25-50%, 4 50-75%, 12 75-100% en 27 studenten behalen alle credits. Bij de laatste opleidingsfase (120-180 studiepunten) behalen zo goed als alle studenten alle credits.

Wat opvalt is de doorstroming tussen de verschillende opleidingsfasen. Daaruit blijkt dat het aantal studenten dat 60-120 studiepunten opneemt een derde bedraagt van het aantal studenten dat tot 60 studiepunten opneemt. Maar ook het aantal studenten dat 120-180 studiepunten opneemt bedraagt gemiddeld de helft tot een derde van het aantal studenten dat 60-120 studiepunten opneemt. De commissie stelt dus vast dat het slaagcijfer na het tweede jaar toch nog laag ligt ondanks de intenties van de opleiding. De opleiding raadt bepaalde studenten aan om met de opleiding te stoppen na het eerste jaar. Door de mogelijkheden van het flexibiliseringdecreet blijven

immers heel wat van deze studenten zich opnieuw inschrijven en slagen ze er uiteindelijk niet in om 120 credits te behalen maar vallen uiteindelijk dan toch nog uit de opleiding. Onder meer dit fenomeen is volgens de opleiding een reden voor de lage slaagcijfers later in de opleiding. Bijkomend probleem volgens de opleiding is dat heel wat van deze studenten (jaarlijks een 35-tal) een deel van de 120 plaatsen (het maximum aantal plaatsen dat de opleiding kan aanbieden in het eerste jaar) innemen waardoor andere studenten niet aan de opleiding kunnen beginnen.

De studenten die uiteindelijk wel de opleiding succesvol afronden doen gemiddeld ook redelijk lang over hun studies. 60% van de studenten slaagt erin de opleiding na drie jaar af te ronden, 35% van de studenten doet er vier jaar over en 5% vijf jaar.

Uit de bevraging die de opleiding houdt naar de reden van uitval blijkt dat een verkeerde motivatie en een verkeerd verwachtingspatroon vaak aan de oorzaak liggen van het beëindigen van de studies. De studenten gaven in de gesprekken aan dat ze tijdens het intakegesprek wel goed geïnformeerd worden over de opleiding en dat hen duidelijk gemaakt wordt dat de slaagkansen niet erg hoog zijn. Ook zij merken op dat heel wat studenten die afvallen met de verkeerde verwachtingen zijn gestart. De commissie stelt voor om te onderzoeken of een bindend studieadvies kan ingevoerd worden.

Aanbevelingen ter verbetering:

De commissie vraagt het studierendement te verhogen.

Oordeel over onderwerp 6, resultaten: voldoende

Op basis van de oordelen over:

facet 6.1, gerealiseerd niveau:	goed
facet 6.2, onderwijsendement:	onvoldoende

is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

De visitatiecommissie maakt een positieve afweging en stelt ze dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen. Ondanks het feit dat de commissie vaststelt dat het studierendement van de opleiding erg laag is, beoordeelt ze onderwerp 6 toch als voldoende. De kwaliteit van de afgestudeerden is immers groot en het komt er voor de opleiding dus op aan een oplossing te vinden die samenhangt met de voorstellen die de commissie gedaan heeft in facet 2.9, 4.2 en 6.2. Hiermee kan de opleiding op korte termijn er voor zorgen dat het studierendement verhoogt.

Globaal oordeel

De visitatiecommissie baseerde haar oordeel en motivering op de volgende bronnen:

- het zelfevaluatie-rapport van de opleiding en de bijhorende bijlagen, de gevoerde gesprekken met de betrokkenen,
- de documenten ter inzage tijdens het bezoek,
- de opgevraagde documenten,
- de reactie van de opleiding op het opleidingsrapport.

Op basis van de oordelen over:

onderwerp 1, niveau en oriëntatie:	voldoende
onderwerp 2, programma:	voldoende
onderwerp 3, personeel:	voldoende
onderwerp 4, voorzieningen:	voldoende
onderwerp 5, interne kwaliteitszorg:	voldoende
onderwerp 6, resultaten:	voldoende

is de commissie van mening dat er voldoende generieke kwaliteitswaarborgen in de opleiding aanwezig zijn.

Overzichtstabel van de oordelen

	score facet	score onderwerp
Onderwerp 1: Doelstellingen van de opleiding		voldoende
Facet 1.1: Niveau en oriëntatie	voldoende	
Facet 1.2: Domeinspecifieke eisen	goed	
Onderwerp 2: Programma		voldoende
Facet 2.1: Relatie doelstelling en inhoud	voldoende	
Facet 2.2: Eisen professionele gerichtheid	goed	
Facet 2.3: Samenhang	goed	
Facet 2.4: Studieomvang	oké	
Facet 2.5: Studietijd	voldoende	
Facet 2.6: Afstemming vormgeving en inhoud	goed	
Facet 2.7: Beoordeling en toetsing	voldoende	
Facet 2.8: Masterproef	n.v.t.	
Facet 2.9: Toelatingsvoorwaarden	onvoldoende	
Onderwerp 3: Inzet van personeel		voldoende
Facet 3.1: Kwaliteit personeel	goed	
Facet 3.2: Eisen professionele gerichtheid	goed	
Facet 3.3: Kwantiteit personeel	voldoende	
Onderwerp 4: Voorzieningen		voldoende
Facet 4.1: Materiële voorzieningen	goed	
Facet 4.2: Studiebegeleiding	voldoende	
Onderwerp 5: Interne kwaliteitszorg		voldoende
Facet 5.1: Evaluatie resultaten	voldoende	
Facet 5.2: Maatregelen tot verbetering	voldoende	
Facet 5.3: Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld	voldoende	
Onderwerp 6: Resultaten		voldoende
Facet 6.1: Gerealiseerd niveau	goed	
Facet 6.2: Onderwijsrendement	onvoldoende	

De oordelen zijn van toepassing voor:

LUCA LUCA School of Arts

- professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: film-tv-video

bijlage 1 curriculum vitae van de commissieleden

Romain Hulpia

(1946) studeerde Pedagogische en psychologische wetenschappen aan de Universiteit Gent. Hij werkte lange tijd als wetenschappelijk medewerker aan de UGent en verwierf een gelijkwaardigheidsattest aan een doctoraat. Sinds 1991 was hij adviseur voor het hoger onderwijs in de inspectiedienst. Hij werkte mee aan de opstart van de opleidingsdoorlichtingen van het toenmalig één-cyclus-onderwijs en was voorzitter van een honderdtal doorlichtingscommissies. Zo heeft hij onder meer het Narafi en het Rits geïnspecteerd. Sinds de invoering van de visitaties van de hogeschoolschoolopleidingen heeft hij deelgenomen aan verschillende visitaties, zowel als voorzitter, commissielid en secretaris. Hij heeft enige ervaring met de audiovisuele sector. Hij is voorzitter van een vzw die documentaires maakt. Hij heeft ook voor de instructieve omroep gewerkt en was betrokken bij instructieve programma's zoals "Informatica in het onderwijs" en "Luisteren met je ogen".

Bryan Moors

(1988) is laatstejaarsstudent aan Narafi.

Frank Nieuwenhuis

(1988) is laatstejaarstudent aan EhB.

Johan Penson

(1970) behaalde het certificate in Sound Engineering aan het City of Westminster College London en volgde daarna aan the City & Guilds of London Institute 181, 182, Part 1 & 2 in Sound Engineering. Na stages in the Royal National Theatre, Britannia Row Productions en Wand Recording Studios werkte hij drie jaar in Londense studio's als geluidstechnicus. Terug in België was hij als theatertechnicus achtereenvolgens verbonden aan het cultureel centrum van Diksmuide en Brugge. Daarna werkte hij vijf jaar als technisch coördinator aan het Concertgebouw Brugge en als technisch directeur van het dansgezelschap Anne Teresa De Keersmaecker en Rosas. Sinds 2011 is hij hoofd infrastructuur aan het Kunstencentrum De Vooruit in Gent.

Ilse Polenus

(1967) volgde de opleiding assistentie aan het RITS en startte in 1989 bij de VRT waar ze meewerkte aan de schooluitzendingen en aan de jongerenzender TV Tam Tam. Daarna kwam ze terecht bij de dienst Fictie waar ze aan verschillende programma's heeft meegewerkt zoals "RIP", "Heterdaad", "Flikken", "Stille Waters" en "Witse". Daarbij heeft ze in verschillende functies aan deze programma's meegewerkt. Ze was regie-productie assistente, eerste assistente en programma assistente. Sinds 2008 werkte ze als productie leider aan de fictiereeks "Witse" en was ze verantwoordelijk voor de praktische organisatie van de reeks (lange termijnplanning, de dagdagelijkse opvolging van de productieploeg, de personeelsplanning en de begeleiding van het traject). Momenteel werkt ze mee aan een nieuwe fictiereeks.

Philippe Vanpuyvelde

(1966) volgde de opleiding kunstfilm en kunstfotografie aan de Koninklijke academie voor Schone Kunsten te Gent. Al tijdens zijn studies was hij actief als geluidsmen, camera-assistent en fotograaf in de sector zodat hij na zijn studies onmiddellijk als zelfstandige startte. Hij koos voor het camerawerk en werd free-lance cameraman. Hij heeft zich gespecialiseerd in fictie, documentaire en reisprogramma's en heeft meegewerkt aan verschillende producties. Hij was directeur of photography van twee speelfilms en is een derde aan het voorbereiden die in het voorjaar van 2013 gedraaid zal worden. Hij werkt veel voor Woestijnvis, Studio 100 en VRT. Momenteel is hij vooral betrokken bij de opstart van VT4 met een reisprogramma dat vanaf februari op antenne zal gaan. Van 1996 tot 2000 was hij deeltijds praktijklector bij Narafi.

Beslissing van de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs n.a.v. de aanvraag tot bekrachtiging van de samenstelling van de visitatiecommissie voor de professionele bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: assistentie, professionele bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage professionele bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: film, TV en video, in het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie

1. Algemeen

De Erkenningscommissie Hoger Onderwijs ontving op 27 maart 2012 (elektronisch) vanwege de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) een aanvraag, gedateerd op 27 maart 2012 tot bekrachtiging van de samenstelling van een visitatiecommissie ter beoordeling van de professionele bacheloropleiding in de audiovisuele technieken (cluster) in het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie.

De Erkenningscommissie dient zich voor dergelijke aanvragen uit te spreken binnen een termijn van 30 dagen na ontvangst ervan. De beoordeling van de aanvraag en de bekrachtiging van de samenstelling betreffen enkel de onafhankelijkheid van de visitatiecommissie.

Het voorgelegde dossier omvat alle nodige informatie.

Bij de visitatie van de opleiding zijn de Hogeschool voor Wetenschap & Kunst en de Erasmushogeschool Brussel betrokken.

2. Nazicht van de criteria van onafhankelijkheid, vervat in het besluit van de Erkenningscommissie van 20 oktober 2004.

2.1. Art. 2 – Algemene onafhankelijkheid van de visitatiecommissies

De regels vastgesteld in de “Handleiding onderwijsvisitaties VLIR/VLHORA” die geldt als protocol voor de onderwijsvisitaties georganiseerd ten behoeve van universiteiten en hogescholen, garanderen in voldoende mate de onafhankelijkheid van de werking van de visitatiecommissies tegenover de VLHORA en tegenover de betrokken hogescholen en de opleidingsverantwoordelijken in de verschillende stadia van de visitatie en in de redactie van het verslag.

Art. 3 – Procedurele regels voor de samenstelling van de visitatiecommissie

De procedure voor de samenstelling van visitatiecommissies vastgesteld in de vermelde handleiding voldoet aan de voorwaarden gesteld in het vermelde besluit van de Erkenningscommissie.

Uit de meegedeelde documenten met betrekking tot de raadpleging van de opleidingsverantwoordelijken, de samenstelling van de lijsten van kandidaat-voorzitters, van kandidaat-vakdeskundige leden en van kandidaat-onderwijsdeskundige leden, blijkt dat een ruime raadpleging omtrent mogelijke leden

van de visitatiecommissie plaatsvond.

De heer Philippe Vanpuyvelde vermeldt op het curriculum vitae bij de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst: 'Campus Narafi, praktijklector – 1996-2000'. Gezien de periode waarin deze activiteit heeft plaats gevonden, is de Erkenningscommissie van oordeel dat de onafhankelijkheid niet in het gedrang komt.

De Erkenningscommissie stelt vast dat er geen kandidaat-student-lid in de visitatiecommissie werd opgenomen voor de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst. Aangezien de "Handleiding onderwijsvisitaties VLIR/VLHORA uitdrukkelijk stipuleert: *"Indien om praktische redenen geen student wordt gevonden die voldoet aan de criteria en bereid is deel te nemen aan de visitatie kan de betreffende visitatiecommissie wel functioneren en haar taak uitvoeren."*, meent de Erkenningscommissie het voorliggende voorstel toch te kunnen bekrachtigen. Wel formuleert de Commissie de aanbeveling ernstige pogingen te ondernemen een student-lid voor het bezoek aan de Hogeschool voor Wetenschap en Kunst te vinden en op te nemen in de visitatiecommissie.

2.2. Art. 4 – Onverenigbaarheden of andere bindingen met te visiteren opleidingen

Er blijken geen eigenlijke onverenigbaarheden aanwezig te zijn in hoofde van de aangeduide leden van de visitatiecommissie.

2.3. Art. 5 – Onafhankelijkheidsverklaringen

Alle leden hebben de onafhankelijkheidsverklaring ondertekend. De ondertekende onafhankelijkheidsverklaringen zijn aan het dossier toegevoegd.

Conclusie

De Erkenningscommissie bekrachtigt de samenstelling van de visitatiecommissie voor de hogervermelde professionele bacheloropleidingen. De commissie is als volgt samengesteld (Raad van Bestuur VLHORA 21 december 2011 en 27 januari 2012)

Voorzitter:

Henk Vermeulen, vakdeskundige

Leden:

Ilse Polenus, vakdeskundige
Philippe Vanpuyvelde, vakdeskundige
Romain Hulpia, onderwijsdeskundige
Peter Misschaert, vakdeskundige (voor het bezoek aan Erasmushogeschool Brussel)
Bryan Moors, student aan de Hogeschool voor Wetenschap & Kunst (voor het bezoek aan de Erasmushogeschool Brussel)

Brussel, 2 april 2012

i.o. *Croes Betsijs*
SECRETARIS

Namens de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs,
Prof. Dr. Jaap van Marle,
Voorzitter

Erkenningscommissie Hoger Onderwijs – PBA in de audiovisuele technieken: cluster
2.4.2012

3

Erkenningscommissie Hoger Onderwijs

Beslissing van de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs n.a.v. de aanvraag tot bekrachtiging van de samenstelling van de visitatiecommissie voor de professionele bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: assistentie, professionele bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage professionele bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: film, TV en video, in het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie

1. Historiek

De Erkenningscommissie Hoger Onderwijs ontving op 27 maart 2012 (elektronisch) vanwege de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) een aanvraag, gedateerd op 27 maart 2012 tot bekrachtiging van de samenstelling van een visitatiecommissie ter beoordeling van de professionele bacheloropleidingen in de audiovisuele technieken (cluster) in het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie.

De Erkenningscommissie dient zich voor dergelijke aanvragen uit te spreken binnen een termijn van 30 dagen na ontvangst ervan. De beoordeling van de aanvraag en de bekrachtiging van de samenstelling betreffen enkel de onafhankelijkheid van de visitatiecommissie.

Het voorgelegde dossier omvat alle nodige informatie.

Bij de visitatie van de opleiding zijn de Hogeschool voor Wetenschap & Kunst en de Erasmushogeschool Brussel betrokken.

De Erkenningscommissie bekrachtigde de samenstelling van deze visitatiecommissie op 2 april 2012.

2. Aanvraag tot wijziging samenstelling

De Erkenningscommissie ontving op 4 mei 2012 (elektronisch) een aanvraag tot wijziging van de samenstelling.

Het betreft de opname van de heer Frank Nieuwenhuis, student aan de Erasmushogeschool Brussel, voor het bezoek aan de Hogeschool voor Wetenschap & Kunst.

Het curriculum vitae en de ondertekende onafhankelijkheidsverklaring werden aan het dossier toegevoegd.

3. Conclusie

De Erkenningscommissie bekrachtigt de gewijzigde samenstelling van de visitatiecommissie voor de hogervermelde professionele bacheloropleidingen.

De commissie is als volgt samengesteld (Raad van Bestuur VLHORA 21 december 2011 en 27 januari 2012 en 30 maart 2012)

Erkenningscommissie Hoger Onderwijs – WIJZIGING PBA in de audiovisuele technieken: cluster 11.5.2012

1

Voorzitter:

Henk Vermeulen, vakdeskundige

Leden:

Ilse Polenus, vakdeskundige

Philippe Vanpuyvelde, vakdeskundige

Romain Hulpia, onderwijsdeskundige

Peter Misschaert, vakdeskundige (voor het bezoek aan Erasmushogeschool Brussel)

Bryan Moors, student aan de Hogeschool voor Wetenschap & Kunst (voor het bezoek aan de Erasmushogeschool Brussel)

Frank Nieuwenhuis, student aan de Erasmushogeschool Brussel (voor bezoek aan de Hogeschool voor Wetenschap & Kunst)

Brussel, 11 mei 2012

i.o. Gaps Bestijs
SECRETARIS

Namens de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs,
Prof. Dr. Jaap van Marle,
Voorzitter

Erkenningscommissie Hoger Onderwijs

Beslissing van de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs n.a.v. de aanvraag tot bekrachtiging van de samenstelling van de visitatiecommissie voor de professionele bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: assistentie, professionele bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage professionele bacheloropleiding in de audiovisuele technieken: film, TV en video, in het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie

1. Historiek

De Erkenningscommissie Hoger Onderwijs ontving op 27 maart 2012 (elektronisch) vanwege de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) een aanvraag, gedateerd op 27 maart 2012 tot bekrachtiging van de samenstelling van een visitatiecommissie ter beoordeling van de professionele bacheloropleidingen in de audiovisuele technieken (cluster) in het studiegebied Industriële wetenschappen en technologie.

De Erkenningscommissie dient zich voor dergelijke aanvragen uit te spreken binnen een termijn van 30 dagen (15 dagen bij spoedprocedure) na ontvangst van het volledige dossier ervan. De beoordeling van de aanvraag en de bekrachtiging van de samenstelling betreffen enkel de onafhankelijkheid van de visitatiecommissie. Het voorgelegde dossier omvat alle nodige informatie.

Bij de visitatie van de opleiding zijn de Hogeschool voor Wetenschap & Kunst en de Erasmushogeschool Brussel betrokken.

De Erkenningscommissie bekrachtigde de samenstelling van deze visitatiecommissie op 2 april 2012.

2. Aanvraag tot wijziging samenstelling

De Erkenningscommissie ontving op 4 mei 2012 (elektronisch) een aanvraag tot wijziging van de samenstelling.

Het betreft de opname van de heer Frank Nieuwenhuis, student aan de Erasmushogeschool Brussel, voor het bezoek aan de Hogeschool voor Wetenschap & Kunst.

Het curriculum vitae en de ondertekende onafhankelijkheidsverklaring werden aan het dossier toegevoegd.

De Erkenningscommissie bekrachtigde de gewijzigde samenstelling op 11 mei 2012.

3. 2° aanvraag tot wijziging samenstelling

De Erkenningscommissie ontving (elektronisch) op 15 mei (op dit ogenblik liep de schriftelijke procedure bij de Raad van Bestuur) en 22 mei 2012 een aanvraag tot wijziging van de samenstelling. (beslissing RvB 9/5/2012 via schriftelijke procedure)

Het betreft de vervanging van de heer Peter Misschaert (betrokken bij jurering eindwerken) door de heer Johan Penson.

Erkenningscommissie Hoger Onderwijs – 2° WIJZIGING PBA in de audiovisuele technieken: cluster 22.5.2012

1

Het curriculum vitae en de ondertekende onafhankelijkheidsverklaring werden aan het dossier toegevoegd.

De Erkenningscommissie bekrachtigt de gewijzigde samenstelling.
De visitatiecommissie is als volgt samengesteld:

Voorzitter:

Henk Vermeulen, vakdeskundige

Leden:

Ilse Polenus, vakdeskundige

Philippe Vanpuyvelde, vakdeskundige

Romain Hulpia, onderwijsdeskundige

Johan Penson, vakdeskundige (voor het bezoek aan Erasmushogeschool Brussel)

Bryan Moors, student aan de Hogeschool voor Wetenschap & Kunst (voor het bezoek aan de Erasmushogeschool Brussel)

Frank Nieuwenhuis, student aan de Erasmushogeschool Brussel (voor bezoek aan de Hogeschool voor Wetenschap & Kunst)

Brussel, 22 mei 2012

J.O. Gaps Bestijs
SECRETARIS

Namens de Erkenningscommissie Hoger Onderwijs,
Prof. Dr. Jaap van Marle,
Voorzitter

bijlage 3 onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de cluster professioneel gerichte opleidingen audiovisuele technieken

van de heer / mevrouw Roman Hulcia

Ondergetekende verbindt zich ertoe een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van de te visiteren opleiding(en) en de visitatie te zullen uitvoeren overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de te visiteren opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediten opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) wordt niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen. Indien het commissielid op enige wijze verbonden zou zijn aan een te visiteren opleiding zal zij/hij niet deelnemen aan de beoordeling van en het bezoek aan de betreffende opleiding(en).

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie. Indien de positie van een commissielid in de loop van het visitatieproces wijzigt en dit repercussies heeft naar het onafhankelijk functioneren van het commissielid toe, is zij/hij verplicht het bestuursorgaan van VLIR en/of VLHORA hiervan op de hoogte te brengen.

Eventuele risico's van belangenvermenging of de schijn daarvan:
.....
.....
.....
.....

naam: Roman Hulcia
datum: 22/12/11
handtekening: [Handwritten Signature]

OV cluster AVT

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage,
Audiovisuele technieken: assistentie en Audiovisuele technieken: film-tv-video

van de heer Romain Hulpia.....

Ondergetekende verklaart een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van de gevisiteerde opleiding(en) en de visitatie te hebben uitgevoerd overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de gevisiteerde opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediteren opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) werd niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen.

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie.

naam: Romain Hulpia

datum: 25.11.2012.....

handtekening:

OV na bezoek

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de cluster professioneel gerichte opleidingen audiovisuele technieken

van de heer / mevrouw BRYAN MOORS

Ondergetekende verbindt zich ertoe een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van de te visiteren opleiding(en) en de visitatie te zullen uitvoeren overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de te visiteren opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissie lid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediten opleiding(en). De deelname van het commissie lid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) wordt niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen. Indien het commissie lid op enige wijze verbonden zou zijn aan een te visiteren opleiding zal zij/hij niet deelnemen aan de beoordeling van en het bezoek aan de betreffende opleiding(en).

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie. Indien de positie van een commissie lid in de loop van het visitatieproces wijzigt en dit repercussies heeft naar het onafhankelijk functioneren van het commissie lid toe, is zij/hij verplicht het bestuursorgaan van VLIR en/of VLHORA hiervan op de hoogte te brengen.

Eventuele risico's van belangenvermenging of de schijn daarvan:

.....
.....
.....
.....

naam: BRYAN MOORS

datum: 18/03/2019

handtekening: BRYAN

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage, Audiovisuele technieken: assistentie en Audiovisuele technieken: film-tv-video

van de heer Bryan Moors

Ondergetekende verklaart een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van de gevisiteerde opleiding(en) en de visitatie te hebben uitgevoerd overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de gevisiteerde opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accreditere opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) werd niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen.

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie.

naam: Bryan Moors

datum: 28 november 2012

handtekening:

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de cluster professioneel gerichte opleidingen audiovisuele technieken

van de heer / mevrouw Frank Nieuwenhuis

Ondergetekende verbindt zich ertoe een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van de te visiteren opleiding(en) en de visitatie te zullen uitvoeren overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de te visiteren opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissie lid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediten opleiding(en). De deelname van het commissie lid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) wordt niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen. Indien het commissie lid op enige wijze verbonden zou zijn aan een te visiteren opleiding zal zij/hij niet deelnemen aan de beoordeling van en het bezoek aan de betreffende opleiding(en).

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie. Indien de positie van een commissie lid in de loop van het visitatieproces wijzigt en dit repercussies heeft naar het onafhankelijk functioneren van het commissie lid toe, is zij/hij verplicht het bestuursorgaan van VLIR en/of VLHORA hiervan op de hoogte te brengen.

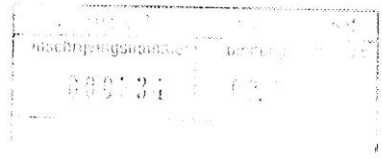
Eventuele risico's van belangenvermenging of de schijn daarvan:

.....
.....
.....
.....

naam: Frank Nieuwenhuis

datum: 2/5/2012

handtekening:

OV cluster AVT

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage, Audiovisuele technieken: assistentie en Audiovisuele technieken: film-tv-video

van de heer Frank Nieuwenhuis

Ondergetekende verklaart een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van de gevisiteerde opleiding(en) en de visitatie te hebben uitgevoerd overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de gevisiteerde opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

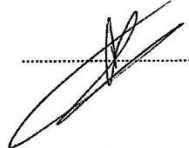
Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accreditere opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) werd niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen.

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie.

naam: Frank Nieuwenhuis

datum: 27 november 2012

handtekening:

Document1

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de cluster professioneel gerichte opleidingen audiovisuele technieken

van de heer Johan Penson

Ondergetekende verbindt zich ertoe een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van de te visiteren opleiding(en) en de visitatie te zullen uitvoeren overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de te visiteren opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissie lid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediten opleiding(en). De deelname van het commissie lid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) wordt niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen. Indien het commissie lid op enige wijze verbonden zou zijn aan een te visiteren opleiding zal zij/hij niet deelnemen aan de beoordeling van en het bezoek aan de betreffende opleiding(en).

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie. Indien de positie van een commissie lid in de loop van het visitatieproces wijzigt en dit repercussies heeft naar het onafhankelijk functioneren van het commissie lid toe, is zij/hij verplicht het bestuursorgaan van VLIR en/of VLHORA hiervan op de hoogte te brengen.

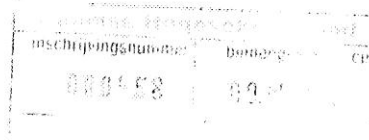
Eventuele risico's van belangenvermenging of de schijn daarvan:

.....
.....
.....
.....

naam: Johan Penson

datum: maandag 7 mei 2012

handtekening:

OV cluster AVT

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage, Audiovisuele technieken: assistentie en Audiovisuele technieken: film-tv-video

van de heer Johan Penson

Ondergetekende verklaart een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van de gevisiteerde opleiding(en) en de visitatie te hebben uitgevoerd overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de gevisiteerde opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

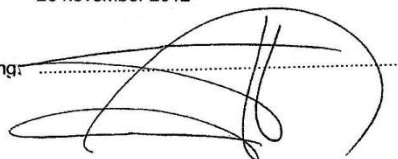
Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediteren opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) werd niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen.

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie.

naam: Johan Penson

datum: 26 november 2012

handtekening:

Document1

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de cluster professioneel gerichte opleidingen audiovisuele technieken

van de heer / mevrouw *He. Polenus*.....

Ondergetekende verbindt zich ertoe een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van de te visiteren opleiding(en) en de visitatie te zullen uitvoeren overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de te visiteren opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediten opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) wordt niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen. Indien het commissielid op enige wijze verbonden zou zijn aan een te visiteren opleiding zal zij/hij niet deelnemen aan de beoordeling van en het bezoek aan de betreffende opleiding(en).

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie. Indien de positie van een commissielid in de loop van het visitatieproces wijzigt en dit repercussies heeft naar het onafhankelijk functioneren van het commissielid toe, is zij/hij verplicht het bestuursorgaan van VLIR en/of VLHORA hiervan op de hoogte te brengen.

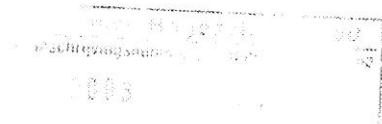
Eventuele risico's van belangenvermenging of de schijn daarvan:

/
.....
.....
.....
.....

naam: *He. Polenus*.....

datum: *6-3-2012*.....

handtekening: *Polenus*.....

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage,
Audiovisuele technieken: assistentie en Audiovisuele technieken: film-tv-video

van de heer / mevrouw *Jhr. Polenus*

Ondergetekende verklaart een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van de gevisiteerde opleiding(en) en de visitatie te hebben uitgevoerd overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de gevisiteerde opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediten opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) werd niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen.

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie.

naam: *Jhr. Polenus*

datum: *29/11/2012*

handtekening: *Jhr. Polenus*

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de cluster professioneel gerichte opleidingen audiovisuele technieken

van de heer Philippe Vanpuyvelde.....

Ondergetekende verbindt zich ertoe een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van de te visiteren opleiding(en) en de visitatie te zullen uitvoeren overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de te visiteren opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accreditere opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) wordt niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen. Indien het commissielid op enige wijze verbonden zou zijn aan een te visiteren opleiding zal zij/hij niet deelnemen aan de beoordeling van en het bezoek aan de betreffende opleiding(en).

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie. Indien de positie van een commissielid in de loop van het visitatieproces wijzigt en dit repercussies heeft naar het onafhankelijk functioneren van het commissielid toe, is zij/hij verplicht het bestuursorgaan van VLIR en/of VLHORA hiervan op de hoogte te brengen.

Eventuele risico's van belangenvermenging of de schijn daarvan:

.....
.....
.....
.....

naam: Philippe Vanpuyvelde

datum: 26 - 12 - 2011

handtekening:

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage,
Audiovisuele technieken: assistentie en Audiovisuele technieken: film-tv-video

van de heer Philippe Vanpuyvelde

Ondergetekende verklaart een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van de gevisiteerde opleiding(en) en de visitatie te hebben uitgevoerd overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de gevisiteerde opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accreditere opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) werd niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen.

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie.

naam: Philippe Vanpuyvelde

datum: 26 november 2012

handtekening:

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de cluster professioneel gerichte opleidingen audiovisuele technieken

van de heer / mevrouw *Heer Vervaeke*

Ondergetekende verbindt zich ertoe een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van de te visiteren opleiding(en) en de visitatie te zullen uitvoeren overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te zullen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de te visiteren opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accreditere opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) wordt niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen. Indien het commissielid op enige wijze verbonden zou zijn aan een te visiteren opleiding zal zij/hij niet deelnemen aan de beoordeling van en het bezoek aan de betreffende opleiding(en).

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie. Indien de positie van een commissielid in de loop van het visitatieproces wijzigt en dit repercussies heeft naar het onafhankelijk functioneren van het commissielid toe, is zij/hij verplicht het bestuursorgaan van VLIR en/of VLHORA hiervan op de hoogte te brengen.

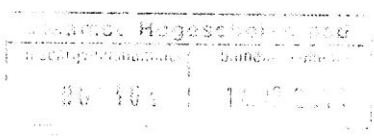
Eventuele risico's van belangenvermenging of de schijn daarvan:

.....
.....
.....
.....

naam: *Heer Vervaeke*

datum: *09/12/2022*

handtekening: *[Handwritten Signature]*

onafhankelijkheidsverklaring

visitatie van de professioneel gerichte bacheloropleiding Audiovisuele technieken: beeld-geluid-montage, Audiovisuele technieken: assistentie en Audiovisuele technieken: film-tv-video

van de heer Henk Vermeulen

Ondergetekende verklaart een onafhankelijk, kritisch en gezaghebbend oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van de gevisiteerde opleiding(en) en de visitatie te hebben uitgevoerd overeenkomstig de procedures en instrumenten geformuleerd in de handleiding voor de onderwijsvisitaties van VLIR en VLHORA. Zij/hij verklaart een oordeel te hebben uitgesproken over de kwaliteit van het onderwijs binnen de gevisiteerde opleiding(en) zonder beïnvloeding van de betrokken instelling(en), de opleiding(en) of andere belanghebbenden en zonder vooroordeel, persoonlijke voorkeur of persoonlijk belang.

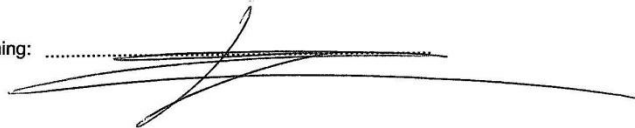
Ondergetekend commissielid verklaart op geen enkele wijze persoonlijk noch zakelijk direct belang te hebben bij het bestaan van de opleiding(en) en de al dan niet positieve beoordeling door de visitatiecommissie van de te accrediten opleiding(en). De deelname van het commissielid aan de visitatie van de betrokken opleiding(en) werd niet verhinderd door één of meerdere onverenigbaarheidsgrond(en) die in het visitatieprotocol zijn opgenomen.

Ondergetekende verklaart bovendien geen financiële of andere beloningen te hebben ontvangen of te zullen ontvangen van derden voor haar/zijn deelname aan de visitatie.

naam: Henk Vermeulen

datum: 26 november 2012

handtekening:

Document1

bijlage 4 bezoekschema's

bezoekschema – Erasmushogeschool Brussel

dag 1

08.30-09.30	aankomst en intern overleg en inzage documenten
09.30-10.00	kennismaking met de algemeen directeur, het departementshoofd
10.00-11.30	opleidingsverantwoordelijken, opstellers ZER en een student betrokken bij het onderwijskundig overleg (onder meer bespreking referentiekader)
11.30-11.45	intern overleg
11.45-12.30	kwaliteitsverantwoordelijke(n) en verantwoordelijke(n) onderwijsontwikkeling (van de opleidingen, het departement en/of de hogeschool)
12.30-14.00	intern overleg en lunch voor de commissie
14.00-15.00	studenten opleiding 1 (max. 12 representatief samengesteld, inclusief de studenten-vertegenwoordigers)
15.00-15.15	intern overleg
15.15-16.15	studenten opleiding 2 (max. 12 representatief samengesteld, inclusief de studenten-vertegenwoordigers)
16.15-17.00	intern overleg en inzage documenten
17.00-17.45	vertegenwoordigers werkveld van de twee opleidingen (max. 12, gedifferentieerd samengesteld, personen die afgestudeerden in dienst hebben of fungeren als stagementoren en die niet ingeschakeld zijn in het opleidingsprogramma)
17.45-18.00	intern overleg
18.00-18.45	afgestudeerden van de twee opleidingen (max. 12 uit de drie laatste afstudeerjaren, representatief samengesteld)
18.45-19.00	intern overleg
19.00-19.30	informeel moment
20.00	avondmaal voor de commissie

dag 2

08.30-10.00	intern overleg en inzage documenten
10.00-11.00	docenten opleiding 1 (max. 12 representatief samengesteld, inclusief de personen betrokken bij onderwijskundig en/of beleidsoverleg)
11.00-11.15	intern overleg
11.15-12.15	docenten opleiding 2 (max. 12 representatief samengesteld, inclusief de personen betrokken bij onderwijskundig en/of beleidsoverleg)
12.15-13.30	intern overleg en lunch voor de commissie
13.30-14.00	verantwoordelijke internationalisering (van de opleiding en/of het departement)
14.00-14.15	intern overleg
14.15-15.00	begeleiders stage- en eindwerken van beide opleidingen (max. 12)
15.00-15.15	intern overleg
15.15-16.00	ombudsperso(o)n(en), verantwoordelijken studieadvies en -begeleiding
16.00-16.30	ATP
16.30-17.30	vrij spreekuur
17.30-19.30	intern overleg
20.00	avondmaal voor de commissie

dag 3

09.00-11.30	rondgang
11.30-13.30	intern overleg en lunch voor de commissie
13.30-14.00	opleidingsverantwoordelijken
14.00-15.00	intern overleg
15.00	mondelijke rapportering

bezoekschema – LUCA School of Arts

dag 1

09.30	aankomst in de hogeschool
09.30-12.00	voorbereidende vergadering en inzage documenten
12.00-13.00	lunch voor de commissie
13.00-15.15	inzage werkdocumenten
15.15-15.45	kennismaking met de algemeen directeur, het departementshoofd
15.45-16.00	intern werkoverleg
16.00-17.30	opleidingsverantwoordelijken, opstellers ZER en een student betrokken bij het onderwijskundig overleg (o.m. bespreking referentiekader)
17.30-17.45	intern overleg
17.45-18.30	kwaliteitsverantwoordelijke(n) en verantwoordelijke(n) onderwijsontwikkeling (van de opleiding, het departement en/of de hogeschool)
18.00- 18.30	intern overleg
18.30-19.30	informeel ontmoetingsmoment
19.30	avondmaal voor de commissie

dag 2

08.30-09.00	intern overleg
09.00-09.45	studenten eerste jaar en tweede jaar (max. 10 representatief samengesteld uit de beide opleidingen, inclusief de studentenvertegenwoordigers)
09.45-10.00	intern overleg
10.00-10.45	studenten derde jaar (max. 10 representatief samengesteld, inclusief de studentenvertegenwoordigers)
10.45-11.00	intern overleg
11.00-12.30	rondgang en bezoek lokalen
12.30-14.00	lunch voor de commissie
14.00-14.45	lectoren eerste en tweede jaar (max. 10 representatief samengesteld, inclusief de personen betrokken bij onderwijskundig en/of beleidsoverleg)
14.45-15.00	intern overleg
15.00-15.45	lectoren derde jaar (max. 10 representatief samengesteld uit de beide opleidingen inclusief de personen betrokken bij onderwijskundig en/of beleidsoverleg)
15.45-17.30	intern overleg en inzage werkdocumenten
17.30-18.15	vertegenwoordigers werkveld (max. 10, gedifferentieerd samengesteld volgens het medialandschap en de afstudeerrichtingen, personen die afgestudeerden in dienst hebben of fungeren als stagementoren en die niet ingeschakeld zijn in het programma)
18.15-18.30	intern overleg
18.30-19.15	afgestudeerden (max. 10 uit de drie laatste afstudeerjaren, representatief samengesteld uit de opleidingen en afstudeerrichtingen)
19.15-19.30	intern overleg
19.30	avondmaal voor de commissie

dag 3

08.30-09.00	administratief-technisch personeel
09.00-09.45	ombudspers(o)n(en), verantwoordelijken studieadvies en -begeleiding
09.45-10.00	intern overleg
10.00-10.30	verantwoordelijke internationalisering (van de opleiding, het departement en/of de hogeschool)
10.30-11.15	begeleiders stage- en eindwerken (max. 10 representatief samengesteld uit de beide opleidingen en afstudeerrichtingen)
11.15-12.30	intern werkoverleg
12.30-13.30	lunch voor de commissie
13.30-14.00	opleidingsverantwoordelijke(n)

14.00-15.00	vrij spreekuur
15.00-17.00	voorbereiding mondelinge rapportering
17.00	mondelinge rapportering

bijlage 5 lijst van afkortingen en letterwoorden

AA	Afstudeerrichting Audiovisuele assistentie
AKUL	Associatie van de KU.Leuven
ASO	algemeen secundair onderwijs
ATC	Attitude-techniek-creativiteit
ATP	administratief en technisch personeel
AVT	Audiovisuele technieken
BAMA	Bachelor/Master
BSO	beroepssecundair onderwijs
CVO	centrum voor volwassenenonderwijs
ECTS	European Credit Transfer System
EFQM	European Foundation for Quality Management
EhB	Erasmushogeschool Brussel
EVC	elders verworven competenties
EVK	eerder verworven kwalificaties
HOR	hogeronderwijsregister
ict	internet- en communicatietechnologie
IKZ	interne kwaliteitszorg
KSO	Kunstsecundair onderwijs
KU Leuven	Katholieke Universiteit Leuven
KZ	(integrale) kwaliteitszorg
LUCA	LUCA School of Arts (voorheen Hogeschool voor Wetenschap & Kunst)
NVAO	Nederlands Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	onderwijs en examenreglement
OO	onderwijsontwikkeling
OP	onderwijzend personeel
PBA	professioneel gerichte bacheloropleiding
PDCA	letterwoord voor: 'Plan Do Check Act'

POC	permanente onderwijscommissie
PT	afstudeerrichting Podiumtechnieken
PWO	projectmatig wetenschappelijk onderzoek
SERV	sociaaleconomische Raad van Vlaanderen
SID-in	studie- informatiedagen
TSO	technisch secundair onderwijs
UA	Universiteit Antwerpen
UOS	Universitaire ontwikkelingssamenwerking
VLHORA	Vlaamse Hogescholenraad
VLIR	Vlaamse Interuniversitaire Raad
VLOR	Vlaamse Onderwijsraad
VRT	Vlaamse Radio- en Televisieomroep
VTE	voltijds equivalenten
VUB	Vrije Universiteit Brussel
ZER	zelfevaluatie rapport